

Večja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četrt leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—

V upravi prejemam mesečno K 1.70

SLOVENEČ

Inserati:

Enostolpna petstvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petstvrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izveniš nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Častiti belokranjski volilci Slovenske Ljudske Stranke!

V četrtek dne 14. t. m., ste dali celi deželi sijajen
zgled strankarske zavednosti in discipline.

Z vso besnostjo se je vrgla propala liberalna
stranka na Belo Krajino, hoteča si jo osvojiti za vsako
ceno in z vsemi sredstvi.

Odbili ste, vrli belokranjski somišljeniki, ta naskok
še z večjo večino nego pred štirimi leti — kljub temu,
da je strankino vodstvo stavilo na Vašo strankarsko
zavednost in disciplino to pot še večje zahteve nego
pred štirimi leti.

Brezizgledni naval ljudskih sovražnikov se je
zdrobil ob Vaši moški odločnosti in zreli sodbi.

S ponosom gleda na Vas vesoljna Slovenija, zdru-
žena v taboru Vseslovenske Ljudske Stranke.

Osramočen in pobit pa je sovražnik, ki je široko-
ustno oznanjeval naprej svojo „zmago“.

Čast in hvala Vam, vrli belokranjski
somišljeniki!

Z Bogom za ljudstvo!

V Ljubljani, dne 16. marca 1912.

Za izvršilni odbor Slovenske Ljudske Stranke:

Dr. Ivan Šusteršič
načelnik stranke.

LISTEK.

Trije pri mizi.

Angleško spisal W. W. Jacobs.

V gostilni so govorili o strahovih
in prikaznih in skoro vsakdo navzo-
čih je povedal kako pripovedko o tem
predmetu.

Mnenja so bila zelo različna. »Le
premotrivajte čudne zgodbe, ki nam
jih pripovedujejo mornarji,« je izpre-
govoril nekdo izmed družbe.

»Ne svetujem vam, da bi v resnič-
nost vseh verovali,« je odgovoril neki
že prileten, gladko obrt mož, ki je do-
tlej mirno poslušal razgovor, ne da bi
mnogo govoril. »Ako pride kak mornar
na kopno, pričakujejo vsi od njega, da
bo veliko povedal in njegovi prijatelji
bi bili zelo razočarani, ako bi tega tu-
di ne storil.«

»Znano dejstvo je,« ga je prekinil
prvi govornik, »da so splošno mornar-
ji zelo nagnjeni k veri v prikazni.«

»To je res,« je odvrnil drugi hlad-
no, »dostikrat vidijo prikazni kar na
pare in navadno jim potem razburje-
nje živcev prinese drugo jutro glavobol.«

»Ali niste vi nikdar doživeli kaj
podobnega?« vprašal ga je nekdo iz-
med navzočih.

»Prijatelj,« je dejal, »bil sem tri-
deset let dolgo na morju in edin ne-
prijeten dogodek te vrste sem doživel
v neki tihi angleški samotni na deželi.«

»In kaj je bilo?« so vprašali
gostje.

»Bil sem takrat mlad mož,« je pri-
čel pripovedovalec, potegnil parkrat iz
pipe, ozrl se dobrovoljno po družbi ter
nadaljeval: »Povrnil sem se ravnokar
s Kitajskega domov in ker nisem na-
šel svojih ljudi doma, sem odšel na de-
želo, kjer sem hotel posetiti strica, pri
katerem sem nameraval ostati dalje
časa. Pri stricu sem našel vse zakle-
njeno; družina je odpotovala na južno
Francosko, ker pa bi se imela vrniti v
par dneh, sem sklenil, da jo počakam v
Royalu George, neki dostojni gostilni.
Prvi dan sem prebil še dosti prijetno,
na večer pa mi je začelo postajati tes-
no v pustem samotnem kraju, čegar
edini posetnik sem bil jaz, in prihod-
nje jutro sem po nekoliko pozno za-
vžitem zajutreku odšel iz gostilne z na-
menom, napraviti daljši izlet. Zapu-
stil sem svoje prenočišče v izbornem
razporejenju. Dan je bil jasen in mr-
zel; sneg je pokrival na drobno cesto
in obrezano obcestno grmičevje in po-
krajina sta me zanimala kot povsem
nenavadna novost. Četudi je bila po-
krajina ravna, vendar pa je imela ve-
liko nasadov in vasi, ki sem jih preho-
dil, so bile starodavne in slikovite. V
neki mali gostilni sem obedoval in si-
cer kruh, sir in pivo, nakar sem skle-
nil, iti še nekoliko dalje, predno se vr-
nem. Ko sem končno hotel iti nazaj,
sem zašel na pešpot, ki je vodila ob
desni strani ceste, da bi se vrnil po
drugi poti k svojemu prenočišču. Ta
pešpot je dostikrat vodila ob številnih

Današnja številka obsega 24 strani.

Pobiti in osramočeni.

Ni ga sredstva, kojega bi se ne bila
poslužila liberalna stranka v boju za
Belo Krajino.

Laž, obrekovanje, sleparstvo, na-
silstvo, pijača — **zlasti pa hinavščina**,
to je bilo bojno kopje te propadle druž-
be, ki si je hotela z viharim naskokom
osvojiti pošteno Belo Krajino.

Dobili so, kar so zaslužili: batine
po grbi! Obenem pa so osmešeni in
osramočeni, ker je bila pred volitvijo
njihova baharija predebela. Vse se jim
danes smeji, tem liberalnim »juna-
kom«, ki so kot »neodvisni kmetje«
hoteli oslepariti Belo Krajino. Kako je
že dejal Ribničan Urban? »Naj dnarja,
naj blaga!« Da, denar je šel in — man-
data ni! Tako je prav. Liberalci so do-
bili, kar so iskali. In tako se jim bo
godilo vselej, kadar bodo skušali vdre-
ti v kmečke volilne okraje. Naš kmet
je po veliki večini preresen in prepa-
meten, da bi se dal izrabiti za liberal-
ne šale.

Večina ljudske stranke je bila letos
večja nego pred štirimi leti! In to kljub
temu, da je pred štirimi leti bil kandi-
dat S. L. S. mož, ki je imel v Beli Kra-
jini tla in korenine — dvorni svetnik
Šuklje — mej tem, ko je kandidira-
la stranka to pot moža, ki je bil doslej
v Beli Krajini popolnoma neznan in da
je tedaj parola »Bela Krajina Belo-
kranjcem!« to pot močno učinkovala
na strankarsko nezavedni del volilcev.
Kar je to pot volilo Dermastio,
to je bila **samo stranka, brez vsake pri-
mesi**. In to je večina Bele Krajine in to
je kar daje tej volitvi poseben pomen
in kar je vzbudilo posebno veselje in
navdušenje v celi Sloveniji in pri naših
bratih, hrvaških pravaših.

Strankarska zavednost je v Beli
Krajini tako močna, da je ne premaga
nobena sila.

S tem je Bela Krajina počastila
sama sebe pred celim slovenskim
svetom.

Zmagoslavna ljudska armada je
pa s to svojo sijajno disciplino rešila
Belo Krajino pred velikansko nevar-

ovinkih mimo odprtih močvirij.
Kmalu sem se naveličal pešpoti in
sklenil sem iti s pomočjo svojega kom-
pasa na urni verižici kar preko po-
lja naravnost domov. Prišel sem že
precej daleč, ko se je začela siva me-
gla, ki je že nekaj časa visela nad
mnogimi jarki, vedno bolj širiti in go-
stiti. To je bilo nadležno, vendar pa
mi je pomagal moj kompas, da nisem
blodil v krogu, namesto tega pa sem
padal v zamrle jarke in se izpodtikal
nad ruševinami. Kljub temu sem kora-
kal dalje, toda ko je ob 4. uri nenado-
ma nastala noč, sem si moral priznati,
da sem zablodil.

Sedaj ni imel zame tudi kompas
nobene vrednosti več in potrč sem ro-
mal dalje. Od časa do časa sem zakli-
cal na pomoč v upanju, da me čuje kak
pastir ali kmet. Vsled srečnega slučaja
sem končno dospel na slabo cesto, šel
po njej počasi naprej in tipal pred se-
boj s palico, da bi ne zašel z nje. Ko
sem tako korakal naprej, čujem naen-
krat korake prihajajočega človeka. Ko
sva se srečala, sva obstala in došlec,
neki kmet, me je spremil eno miljo
daleč nazaj, ko sem mu povedal, da
sem zašel, ter pripeljal me na pravo
cesto ter mi dal navodila, kako najlaž-
je dospem v neko tri milje oddaljeno
vas.

Bil sem tako utrujen, da so se mi
te tri milje zdele štirikrat daljše, tem-
bolj pa še, ko sem zagledal v bližini ce-
ste slabo razsvetljeno okno nekega po-
slopja. Pokazal sem na okno, toda moj

nostjo, ki ji je pretela, pred nevarnostjo,
da postane plen kmečkih sovražni-
kov, liberalcev in da zgubi zaupljiv
stik z deželnozborsko večino in z dr-
žavnozborsko slovensko delegacijo.

Bela Krajina bi bila **udarjena za
leta in leta, ako bi se bil posrečil libe-
ralni naskok**.

Čestitamo iz dna srca Beli Krajini,
da se je rešila te nevarnosti. Čestitamo
ji pa tudi na njenem novem poslancu.
V profesorju Dermastiji dobi Bela
Krajina novega delavnega poslanca,
ki gori ljubezni in je poln zdravega ve-
selja za delo.

Tistim poštenim možem pa, ki so
bili zapeljani po liberalnih priganja-
čih in hinaveh, da so to pot še dali
glas liberalcu Mazzelletu, bo-
de sedaj lahko, **spoznati resnico**. Nji-
hovi zapeljivci so osramočeni, pobiti,
osmešeni in **dokazali so sijajno, da so
brez moči**; ostanejo sami zase in uži-
vajo sami pošteno zaslužene klofute in
sramoto. Zapeljanim poštenim možem
je lahko, obrniti jim hrbet in se pridru-
žiti zmagovalni ljudski armadi.

Z veseljem sprejmemo vsakega po-
štenega moža, ki je bil premoten in za-
peljan. Zapeljivcev, sleparjev in izda-
jalcev pa ne maramo; ti naj ostanejo,
kamor so z vso silo hoteli priti: **na gno-
jišču svoje sramote!**

Padar v celovškem občinskem
svetu.

Kakor je »Slovenec« že poročal, je
priredilo slov. kršč. soc. delavsko dru-
štvo v Podljudelju v nedeljo, dne 10.
marca v hotelu »Trabesinger« v Ce-
lovcu igrati »Padar«, ki so je podlju-
beljski igralci izbornu uprizorili, da
jim gre vsa čast in hvala. Toda ta »Pa-
dar« ima svojo zgodovino. V soboto,
dne 9. t. m. je došel od celovškega ma-
gistrata »ferman«, ki je prepove-
dal igro. V odloku se je navajalo
med drugim kot vzrok to, da se igra
ne more pripustiti, ker je bila vloga
spisana v slovenskem jeziku in ker je
uradni jezik celovškega magistrata
nemški. Upravno sodišče na Dunaju

spremljevalec se je zgrozil in se straho-
ma ozrl okoli sebe.

»Tja iti ni varno«, izpregovoril je
naglo.

»Zakaj ne?« sem vprašal.

»Tam je nekaj, gospod«, je odgo-
voril, »kaj je, ne vem; toda mali krč-
marjev sinček iz sosesčine je videl in
od onega časa je slabo z njim. Mnogi
pravijo, da biva tamkaj neka uboga
slaboumna stvar, drugi zopet menijo,
da je bolj žival kot človek, toda kar-
koli je že, bolje je, da se ne vidi.«

»Dobro, ravnal se bom po vašem
nasvetu«, sem rekel. »Lahko noč!«

Kmet je odšel, veselo žvižgaje, jaz
pa sem korakal v pokazani mi smeri
naprej, dokler se cesta ni razdelila v
tri pota. Zeblo me je in bil sem truden
in tako sem sklenil kljub vsemu, da se
vrnem k omenjeni hiši.

Najprvo nisem videl ničesar kot
malo razsvetljeno okno. Šel sem v
smeri proti luči, dokler ni nenadoma
izginila. Ta čas sem bil na neki pešpo-
ti med visokim grmovjem. Po tej peš-
poti sem šel naprej in prišel do male
ograde, ki sem jo previdno odprl. V
malem nervoznem razburjenju sem
korakal dalje po dolgi stezi, ki je vodi-
la k vratom. Bilo ni videti niti luči, ni-
ti čuti kaknega glasu iz notranjosti
hiše. Obžaloval sem nekoliko svojo
drznost, a potrkal sem na lahko s pa-
lico na vežna vrata.

Čakal sem nekoliko minut, na kar
sem zopet potrkal na vrata. Že med
tem, ko sem po vratih tolkel, so se ista
nenadoma odprla in na pragu se je po-

pa je že pred leti razsodilo, da mora celovski magistrat sprejemati tudi slov. vloge. G. Cemer, ki je predsednik društva in tovariši so šli v nedeljo dopoldne na deželno predsedništvo in so zahtevali dovolitev igre, ker vzroki, ki jih je navedel magistrat ne drže. Deželno predsedništvo je razveljavilo prepoved magistrata in je dovolilo uprizoritev igre.

Vsled tega se je celovski župan Metnitz čutil razžaljenega, je dne 12. t. m. sklical občinsko sejo ter besedoval tako: »V soboto mi je nadkomisar javil, da je »neki Cemer« iz Podlublja vložil slovensko prošnjo za uprizoritev slovenske igre. Deželni predsednik je leta 1911 določil, da ima igre dovoljevali župan sam. Ker je zame uradni jezik nemški in me tudi noben deželni predsednik ne more prisiliti, da bi rešil slovensko vlogo, sem vrnil vlogo prošilcu z opombo, da je ne morem rešiti, ker je tukaj nemški uradni jezik itd. — V soboto sem prepovedal igro, v nedeljo pa je deželna vlada m o j o p r e p o v e d razveljavila. Ne da bi me vprašala, ne da bi poizvedovala, je vlada pripustila igro. (Klici: Čujte, čujte!) Nam so pri gledališču razno naročili, napraviti smo morali železen zastor. Živa duša nima nič od tega, če se zastor dvigne ali pade, samo, ker je bila želja deželnega predsednika, se je to zgodilo. Ni moja naloga, da preiskujem, če so gospodje, ki nastopajo na odru »staatsfreundlich« — (Klici: Hoch Serbien!), ampak svojo pravico moram zahtevati. Če deželni vladi nisem po volji, naj me pa odstavi! Dosedaj sem dovolil vse slovenske predstave. Gotovo sem koncilianten proti vsakemu in ne gledam, kateri politični stranki kdo pripada, ampak prosim vas, zakaj pa se prošnja ne more napraviti v nemškem jeziku? Tako župan. Nato je predlagal določbe za uprizoritev diletantskih predstav. — Prva določba se glasi: Prošnje za uprizoritev diletantskih predstav se morajo vlagati osem dni pred predstavo in sicer v nemškem jeziku. Nato še sledi sedem drugih točk, ki pa niso tako važne. Določbe županove so bile soglasno sprejete. Župan Metnitz je predlagal to, kar je upravno sodišče že davno ovrгло in izjavilo, da je nepostavno. Občinski svet je to sprejel in je s tem prekršil svoj delokrog. Tak občinski svet bi morala vlada res razpustiti. Župan Metnitz kaj rad udara v občinskem svetu in deželnem zboru po Slovencih. To vleče — človek si v Celovcu vsaj v občinskem svetu pridobi zopet simpatij, ki včasih začnejo pojemati, zato je tak sloger na mestu. A celovski župan pl. Metnitz se ponaša tudi s konciliantnostjo. Pred dobrimi 14 dnevi je prevzela dežela v deželnem zboru garancijo za 8 milijonov dolga celovskega mesta. Dežela jamči Celovcu skupno za 18 milijonov dolga. In tudi Slovenci jamčijo za to. V zahvalo zato pa je Metnitz predlagal, naj se ne sprejema slovenskih vlog in je prepovedal »Padarju«, da bi puščal kri celovskim mestnim očetom.

Potemtakem je celovski župan 1. koncilianten, 2. gotovo objektiv in 3. ne gleda, kateri politični stranki kdo pripada, 4. je mirnega značaja, samo podlubljski »Padar« ga je razvnel.

Tedenski pregled.

V Belikrajini je pri dopolnilni deželno-zborni volitvi zmagal kandidat S. L. S. Karel Dermastia z večino 231 glasov; liberalne Mazzele je kljub silnemu naporu vseh liberalnih sil zopet pogorel. — Za proslavo Slomškove 50letnice, ki se vrši letos, je glavni odbor »Slov. Straže« izdelal velikopotezen načrt, ki dvigne na noge celo Slovenijo. Vsa društva in vse župnije dobe podrobna navodila. — V avstrijskem državnem zboru se je končno vendar zaključila draginjska razprava; sprejeta je bila cela vrsta predlogov za odpravo draginje, ki bodo pa večinoma ostali na papirju. Dne 14. t. m. se je pričelo prvo branje nove brambne predloge, s katero se uvede dveletna vojaška služba, zato pa zviša število novincev; govoril je prvi ministrski predsednik Stürgkh ter poudarjal, da zahteva čast avstrijskega parlamenta, da se brambna predloga v celoti reši in tako tudi Ogrmom da lep zgled. Predlogo je priporočil tudi domobranski minister general Georgi. — Na Ogrskem še nimajo nove vlade; k cesarju so bili poklicani razni ogrski politiki. — Dogovori med Avstro-Ogrsko in Rusijo dobro napredujejo; Rusija je sedaj odpoklicala svojega poslanika v Carigradu, Carikova, ki je zasledoval protiaustrijsko politiko. Njegov naslednik je postal dosedanji poslanik v Bukareštu pl. Giers. — V Tripolisu so Italijani pri Bengasiju dosegli precejšnjo zmago; Sirijo se vesti, da so italijanske vojne ladje že pred Solunom. — Vojni svet ruskih generalov se je vršil v Moskvi; enak svet je bil sklican pred vojnami 1853. in 1877. leta, zato se sklepa, da se Rusija najbrže pripravlja, da si v slučaju italijanskega napada na turške evropske luke pripravi prost prevoz svojih vojnih ladij skozi Dardanele. — Na Kreti se tudi resno pripravljajo na odpad od Turške in pripojitev h Grški. Iz Kaneje se poroča, da je pet članov narodnega zbora prevzelo vlado; v Atene se pošlje odposlanstvo. — Francija si osnuje zrakoplovno armado, ki jo bo na leto stala 25 milijonov frankov. — V Črnigori preosnujejo sodno upravo po avstrijskem zgledu. — Anglija je za nove vojne ladje proračunala letos 300.000.000 K. — Začasni predsednik Kitajske republike, Juan-sikaj je 10. t. m. prisegel za ustavo. Ob ti priliki so bili pomiloščeni vsi jetniki, razen morilcev in roparjev. Reda pa še ni v državi ter so roparji zadnji čas nastopili zlasti v Kantonu. Bati se je izbruha velikih nemirov. — V Mehiki so se proti sedanjemu predsedniku Maderu vrpli trije generali z vojaštvom in mnogo ljudstva, ki je nezadovoljno s sedanjo vladno stranko, v kateri vladajo bogataši in veleposestniki, ki gledajo le na svoj žep. Vstaje vodita brata Gomez. Prav lahko pride od tega, da Mehika izgubi svojo neodvisnost in se priklonijo ameriškemu Združenim državam. — Strajk na Angleškem traja dalje, istotako delni strajk rudarjev ob Ruhrji; slednjega so brezvestno započeli socialni demokrati, da bi razbili krščansko socialno demokratsko organizacijo, ki je proti strajku. Vrše se krvavi izgrede. Tudi belgijski rudarji prete s strajkom. — Na Hrvaškem so pričeli stavkati dijaki vseh srednjih šol, ker je vlada proti svoji obljubi kaznovala nekaj dijakov, ki so se udeležili demonstracij. Dne 14. t. m. je vlada zato zaprla vse srednje šole po Hrvaškem in Slavoniji do Velike noči; pouk se nadomesti v velikih počitnicah. Občinstvo simpatizuje z dijaki. Sicer so pa banu Cuvaju po zadnjih vesteh ure že stete; kakor hitro se na Ogrskem imenuje nova vlada, dobi tudi Hrvaška druga bana, nakar se vrše nove saborske volitve brez vsakega nasilja od strani vlade. Če bo le res! Stranka prava je sklenila s koalicio za volitve skupno postopanje proti mažaronom. Stjepan Radić je bil radi političnega prestopka obsojen na štiri mesece težke ječe. — V Trstu se je dne 10. t. m. vršil sijajno obiskani shod Slovencev, na katerem se je zahtevala pravično sestavljena porotna lista in protestiralo proti temu, da bi se upoštevale krivične zahteve Italijanov. — Pri bodočih občinskih volitvah na Dunaju bodo Čehi in češki socialni demokrati nastopili z lastnimi kandidati. — Občani v Smihelu nad Pilberkom so sklenili izvojevati si slovensko šolo; boj bo krut, zato bo pa zmaga tem lepša. — Oratorij p. Hugolina Sattnerja »Vnebovzetje Marije Device« se je prvič izvajal 13. t. m. Navzočih je bilo med drugim pet škofov: ljubljanski, gorški, tržaški, zagrebški in škof Stariha. Oratorij pomenja za Slovence velik in časten napredek na polju glasbe. — Mengeška pivovarna je minolo leto zvarila 27.000 hl piva. Obrat se je še spopolnil. — Predsednica združena mlekarica je lani napravila 3044 kron čistega dobička; rezervni zaklad znaša že 10

tisot 680 kron, dolga nima niti vinarja, pač pa že nekaj gotovine. Zato je sklenila ustanoviti fond, iz katerega bo članom v slučaju nezgod pri živini izplačevala tri četrtine vrednosti poginole živali, odštevis morebitno drugotno podporo. Posnemanja vredno. — V Pulju odkrivajo še vedno nove sleparije; zaprli so zopet dva mestna uradnika. Novo plinarno, ki jo je lani pričela zidati italijanska magistratna kamora, je vladni komisar ukazal do temelja podreti, ker se je pokazalo, da je material in delo za nič. Sirijo se govori, da bo odslej za župana v Pulju vsakokratni admiral, svetovalci pa bodo izvoljeni po proporcionalnem volilnem redu. — Tržaškemu magistratu je c. kr. namestništvo ukazalo reševati tudi slovenske vloge, ker je slovenščina deželni uradni jezik. — V Trstu se je ustanovilo slovensko muzejsko društvo. — Tržaško slovensko diletantsko gledališče se spremeni v stalno in se nastavijo igralci po poklicu. — V Riemannih bo na dan sv. Jožefa tudi letos običajni romarski shod. — V Gradcu so imeli dne 11. t. m. velik nemškonalionalen shod, na katerem so volivci brezobzirno obsodili svoje poslance, ki so s svojo nestrpnostjo proti Slovincem zaprečili delovanje deželnega zbora. Za Wastiana in druge je bil to pravi sodni dan. — Umrl je v Sežani gostilničar Andrej Mislej v 72. letu. — Avstrijsko-italijanska vojaška komisija, ki uravnava državno mejo in je doslej bila zaposlena na južnem Tirolskem, pride sedaj tudi na Gorisko; v italijanskih listih so se pa že naprej dvignili glasovi, da mora slovenska vas Jevšek med Kukom in Matajurjem z vsemi gozdi in travniki pripasti Italiji. Pa najbrž ne pojde! — Za škofa v Mostaru je imenovan frančiškanski provinčial v Sarajevu, Mišić. — Naš državni zakonik objavlja naredbo, da se izkuje za 35 milijonov novih dvekronskih in za 70 milijonov enokronskih novcev. — Civilni godci so prosili vojnega ministra, naj odpravi vojaške godbe iz kopalnic in letovišč, ker njim odjedajo zaslužek. Minister je obljubil po možnosti ugoditi. — Na Hrvaškem so izstopile vode, zlasti Kulpa, Sava in druge. — Za notarja v Radečah je imenovan g. Fran Jerab. — V ruski dumi je vložen predlog za žensko volilno pravico. — V Galiciji je na postaji Tibezi tovorni vlak zavozil v osebnega ter je bilo pri tem ubitih mnogo oseb, nad sto pa ranjenih. — V Divači je na kolodvoru železniško dvigalo do smrti strlo ključavničarja Ivana Roscher, ki zapušča vdovo in majhne otroke. — V konkurzu sta goriška trgovca Krainer in Maruzzi. — Novo graško bolnišnico v Stiflingtalu otvorijo dne 15. aprila letos. — Nemški državni zbor je soglasno sklenil resolucijo, da naj vlada predloži novelo k pokojniškemu zakonu državnih uradnikov in častnikov, glasom katere se bo vpokojencem pokojnina lahko zmanjšala, ako bodo izvrševali kakšno masno plačano zasebno službo. — Za župana na Blokah je izvoljen poslanec Franc Drobnič. — Občinske volitve na Jesenicah so potrjene. — Nižjeavstrijsko deželno sodišče je v neki stvari razsodilo, da je plačilni natak za dolgove gostov sam odgovoren. — Z ozirom na odpravo praznikov je trgovski gremij v Ljubljani na podlagi sejnega sklepa priporočal trgovcem, da se te dni za enkrat drže še dosedanjih običajev. — Pri delih v Panamskem prekopu so zadeli na ognjenik; dela so ustavljena. — V Tomišlju je pri občinskih volitvah na celi črti zmagala S. L. S.

Godovi prihodnjega tedna.

17. nedelja, 4. postna, Patricij.
18. ponedeljek, Ciril Jeruz.
19. torek, sv. Jožef.
20. sredo, Feliks in tov.
21. četrtek, Benedikt, op.
22. petek, Benvenut, šk.
23. sobota, Viktorijan, mučenec.

Odmevi izza volitve v Beli Krajini.

Ako pišemo bilanco zadnje deželnozborske volitve, se zavedamo, da to ni enostavno delo. Eno stoji pred vsem pribito: da je belokranjsko ljudstvo po svoji ogromni večini mnogo boljše, kakor to izražajo številke in da je na tak izid — gotovo tudi v tem razmerju jako časten za S. L. S.! — vplivalo mnogo postranskih činiteljev, ki ob drugih prilikah ne pridejo vsi v poštev.

× × ×

Kar nas najbolj veseli, je dejstvo, da so naši glasovi s malo izjemami samoglasov slovenskega belokranjskega kmeta. Proti S. L. S. je volila velika večina Vlahov, kar dokazuje število glasov v Adlešičih in na Suhorju. Proti S. L. S. je pa šel v boj tudi skoraj ves kočevski element, ki je dal zadnjič Šukljetu krog 100 glasov, topot pa Mazzeletu krog 150 glasov. To dokazuje izid volitev v Kotu, Semiču, Talčjem vrhu in Dobličah. Heil Mazzelle! je dodelo v nedeljo na uho dr. Ravniharjevo v Črnomlju iz kočevskih ust. Saj je Mazzelle, kakor je zatrjeval, njih »Landsmann«!

Lep napredek moremo zaznamovati v črnomaljskem okraju. Dočim je pri volitvi leta 1908 dobil v tem okraju Šuklje samo 388 glasov, Mazzelle pa 558, jih ima to pot Dermastia 792, Mazzelle pa samo 752. Napredovali smo v vseh občinah, razven v onih, kjer je več Kočevcev in Vlahov. Zlasti so se izkazali vrli Viničaki. V Starem trgu in Dragatušu bi bil napredek še lepši, ako ne bi vladni organi tako zavlačevali rešitev rekurzov radi občinskih volitev. Za liberalno Metliko se je seveda bolj mudilo! Dobro, da se zdaj poznamo popolnoma. S. L. S. velja toliko, kolikor ima moči!

Pa tudi metliški okraj se je — izvzemši zlasti Semič — dobro držal. Čast možem iz občin Drašiči, Božjakovo in Radovica. To so značaji, ki jim je stranka več kot vse drugo! Pa tudi izid na Lokvici, ki je sicer vedno trdnjava, zvesta S. L. S., razumemo popolnoma. Ako je pa izid zlasti v občinah Semič, Podzemelj, Griblje (volijo z Adlešiči) slabši, je to pripisati razmeram, o katerih še izpregovorim. Vesel pojav so številke v Dradcu. Vranovičani so bili mož beseda!

× × ×

Belokrajina Belokranjcem! Kmet kmeta! Pod to parolo je šla liberalna stranka v boj in preslepila nekaj omahljivcev. Belokrajina je bila doslej vsled slabih prometnih zvez neka pokrajina zase. Ni čudno, da se je razvil nekaj lokalni patriotizem. To preneha z železnico in Belokranjci se bodo zavledli še bolj kot doslej, koliko jim koristi zveza s središčem, prometna in politiška! Kmet kmeta! Stara liberalna farba! Premalo smo poudarjali, da Mazzelle sploh kmet ni, ampak odslavljen poštar! Na Vranovičih smo vprašali njegove sosedo: Ali je držal kedaj plug v rokah? Sosedje, ki ga poznajo, so rekli, da še nikdar!

× × ×

Parola sama liberalni stranki še ne bi bila nič pomagala. Zato je posegla po starem orožju: po laži in nasilju. »Belokranjce« je v vezani in nevezani besedi prežvekoval stare ljubljanske pomije, na novo pogrete za to volitev. Zraven pa še drugih laži na kupce: Kako stanovanje hoče deželni glavar, Dermastia je Italijan, je smrkovec, Jarc je kriv zaprtije, klerikalci bodo vpeljali davek na vino, Lončarič je kupil 60 vagonov dalmatinskega vina, da Belokranjci ne bodo prodali svojega itd. itd. V tem tonu je lagala liberalna svojat dan za dnevom, na čelu ji liberalno uradništvo črnomaljsko in metliško.

× × ×

kazala stara, koščena ženska s svečo v roki.

»Kaj hočete?« je vprašala černo. »Zašel sem s pota«, dejal sem vljudno, »rad bi prišel v Ashville.«

»Ne poznam tega kraja«, je rekla ženska in že hotela zapreti zopet vrata, ko je stopil iz sobe blizu veže star, precej velik in širokoplečat možki.

»Ashville je 15 milj oddaljen od tukaj,« izpregovoril je počasi.

»Ako mi morete povedati pot do bližnje vasi, bi vam bil zelo hvaležen, sem pripomnil. Mož ni odgovoril, a opazil sem, kako se je hitro spogledal z žensko. Ta se je namrdnila, kakor da bi ji ne bilo všeč.

»Bližnja vas je tri milje oddaljena«, je dejal in videti je bilo, da se je trudil govoriti uljudnejše. »Ako pa nam hočete delati družbo, se bom potrudil, postreči vam po svoji moči.«

Obotavljal sem se. Oba sta bila res nenavadna par in mračna veža s senčami, ki so nastajale od svita sveče, ni bila dosti bolj vabljiva kot tema zunaj hiše.

»Vi ste zelo prijazni, mrmral sem neodločen, »toda ...«

»Le idite notri«, dejal je hitro, »Ana, zapri vrata.«

Predno sem se zavedel, da sem v hiši, je ženska že zaklenila mrmraje za menoj vrata. S čustvom, da sem padel v zanjko, sem sledil svojemu gostitelju v sobo in ko sem se vsedel na

ponujeni stol, sem začel greti premrzle roke ob ognju.

»Jed bo kmalu gotova«, dejal je stari mož ter me ostro pogledal. »Prosim, oprostite mi ...«

Zapustil je sobo. Minuto pozneje sem čul zunaj glasove in, kakor sem domneval, tudi govorjenje še neke tretje osebe. Predno sem se dobro ogledal po sobi, je prišel stari mož nazaj in me pogledal z onim čudnim pogledom, ki sem ga že prej opazil pri njem.

»Večerjali bomo trije«, je končno izpregovoril; »midva in moj sin.«

Prikimal sem molče.

»Upam, da ne boste imeli ničesar proti temu, ako jemo v temi,« rekel je nenadoma.

»Čisto nič«, sem odgovoril in skušal prikriti svoje začudenje. »Jaz mislim le, da motim in ako dovolite ...«

Odmalaj je s svojimi velikimi suhim rokami. »Sedaj, ko smo vas enkrat dobili, vas ne pustimo proč«, je dejal in se hladno nasmejal. »Mi imamo le malokdaj kako družino in ker ste že tukaj, morate tudi ostati. Moj sin ima bolne oči in ne more prenesti luči. Ah, tu pride Ana.«

Med tem ko je govoril je vstopila ona stara ženska, pogledala me postrani in začela pokrivati mizo. Gospodar se je vsedel meni nasproti na stol in strmel molče v ogenj. Ko je bila miza pokrita, je prinesla ženska že razrezano pečeno perutnino v skledi, pristavila k mizi tri stole ter se odstranila.

Starec se je nekoliko obotavljal, nato pa je vstal s svojega stola, postavil železno špansko steno pred ogenj in ugasnil luč. Pritipal se je do vrat in jih odprl; nekdo je prišel z njim v sobo nazaj, vsedel se počasi in negotovo k mizi in nenavaden glas, kakršnega še nisem slišal, je prekinil tišino.

»Mrzla noč je nocoj«, je izpregovoril neznanec.

Pritrdil sem; in naj je bila tudi tema v sobi, lotil sem se obeda z veliko slastjo. Bilo je pač težko jesti v temi in bilo je tudi videti iz obnašanja mojih nevidnih tovarišev, da ravnotako nista vajena jesti v takih razmerah.

»Ali ste tuji tukaj?« vprašal je nenavaden glas zopet.

Pritrdil sem in zamrmral nekaj o srečnem slučaju, da sem naletel na tako izborno večerjo.

»Oče, vi ste pozabili na vino«, dejal je isti glas.

»Res je«, menil je stari, »danes bomo steklenico boljšega.«

Pustil me je samega z mojim nevidnim drugom. Cel dogodek se mi je zdel tako nenavaden, da sem se počutil zelo neprijetno, kar moram priznati. Zdelo se mi je, da je stari dolgo časa odsoten. Slišal sem, kako je položil neznanec žlico in vilice na mizo ter sem si domišljeval, da vidim bleščeti v temini par divjih oči kakor mačkine.

Z vedno bolj neprijetnim čustvom sem odmaknil svoj stol od mize. Pri tem pa sem zadel ob špansko steno, ki

se je s hrupom prevrnila. V plapolajočem svitu ognja sem zagledal sebi nasproti obraz mojega druga. Zastala mi je sapa, skočil sem s sedeža in se postavil v stisnjenimi pestmi poleg stola. Človek ali zver, kaj je bilo? Ogenj je vsplapolal in ugasnil in v žarečem sijaju oglja se mi je zdel obraz še bolj peklenski kot prej.

Nekaj trenutkov sva gledala drug drugega tiho; nato so se odprla vrata in vstopil je stari. Presenečen je obstal, nato je stopil bližje in postavil mehanično par steklenic na mizo.

»Prosim za oprostjenje«, izpregovoril sem vsled njegove navzočnosti pogumnejši, »slučajno sem prevrnil špansko steno. Dovolite, da jo postavim zopet na prejšnje mesto.«

»Ni treba«, rekel je stari prijazen, le pustite; bili smo dovolj dolgo v temi. Naredil bom luč.«

Prižgal je počasi več sveč. Tedaj sem videl, da ima moj drug samo ostane obraz, nekaj volčji obraz, v katerem je bilo edino človeško oko, ki mu je še ostalo. Čutil sem se ganjenega ter sem začel umevati resnico.

»Moj sin«, je rekel stari je bil pri nekem požaru poškodovan. Od tedaj živimo precej samotno. Ko ste potrkali na vrata, smo hoteli — to se pravi — moj sin — njegov glas se je tresel.

»Misli sem«, izpregovoril je sin enostavno, »da bi bilo boljše, ako bi ne prišel k večerji. Ker je pa slučajno danes moj rojstni dan, ni hotel moj oče

Beseda sama tudi ne bi bila toliko zalegla. Trezno ljudstvo kmalu spozna, koliko je ura. Zato pa je tekla pijača v potokih. Pil je vsakdo, kolikor je hotel, pil, kdor hotel, moške, fantje, ženske in otroci. Pravijo, da je Mazzelle vozil zadnje tedne s seboj vedno sodec vina. Ne vemo, ali je to res, vemo pa, da so on in njegovi po gostilnah plačali stotine litrov in da je tudi liberalno uradništvo na njegov račun si nalezlo marsikatero mačka.

× × ×

S pijačo je bilo zvezano nasilje. V Griblje se je nagnalo nad sto pijanih fantinov in celo šolskih otrok iz Gradca, ki so vpili in tulili brez zavesti. Bolje ni bilo v Podzemlju. V Semiču so Sokolčki hoteli preprečiti shod, trezni in resni možje so samo gledali in zmahevali, izvzemši oba magnata Ogulina. Proti liberalni plaži so bili naši brez pomoči. Zandarji so se branili poseči vmes, češ, da se sila šele takrat začne, ko se začne pretep. Morda celo šele takrat, ko teče kri?

Liberalno uradništvo je v teh dneh v Beli Krajini živelo v posebnem razkošju. Zabavljice, kakor jih pozebi njih srce, življenje, kakršno mu najbolj prija. In v teh dneh so pokazali vsi svoje liberalno srce, ki so ga še zatajevali, od sodnika in davčnega upravitelja v Črnomlju doli do komisarja Skubica na uradnem dnevu in semiškega poštnega sela, ki je prav priprosto združil svojo uradno pot s štampliranjem glasovnic.

× × ×

Potem pa še to, kar je prišlo iz Ljubljane. Mazzelle sam, Dako, Milan, Peter in njih drugovi so bili preslabi. Zato jim je prišla na pomoč v nedeljo elita ljubljanske prve in druge vrste, od Trillerja do Pustoslemška in »neodvisnih« Pucija in Rusa. V ponedeljek pa so prišli za gospodo najbolj znani agitatorji, ki se jim ljubljancem samo še smeje. Pa imeli so smolo takoj ob prihodu. Na avtomobil so spredaj na taknili tujo številko, zadaj pa črko J zamazali z blatom, da so zakrili, da nimajo številke. Bončar s Sv. Petra ceste je nahnul vladnega uradnika, ki je dejal, da voz nima številke v redu. Izkazalo se je tudi, da šofer ni imel licence. Kljub temu je avtomobil ušel dalje: saj smo bili v Beli Krajini, ki veljajo zanjo izjemne postave.

× × ×

A vse to ni zasleglo. Danes stoje vsi na pogorišču, Triller in Feldstein s političnim, Mazzelle in Dako povrh še z materijelnim mačkom. Belokranjski kmet je v večini uničujoče obsodil vse liste, ki so ga zastrupljali v teh tednih z besedo in dejanjem. Vrste mož S. L. S. pa so sklenjene trdno za bodočnost in bodo ob zavednem delu sprejele med-se še tiste, ki so doslej omahovali.

Kako slovenski socialni demokratje sramolijo vero.

V Šempolaju na Krasu so socialni demokrati te dni sklicali nek shod. »Zarja« je že prej razbobnala, da nasto-

ničesar o tem čuti, da bi jedel sam; tako sva se lotila neumnega načrta, jesti v temi. Žal mi je, da sem vas ostrašil.

»Jaz moram obžalovati«, rekel sem ter mu dal roko in njegovo krepko stresel, »da sem bil tolik tepec; vendar vi ste me ostrašili samo v temi.«

Spoznal sem na slabi rdečici na njegovem licu in gotovi mehki v ubogem, edinem očesu, da je bila moja zadnja opazka srečno izbrana.

»Nikdar ne vidimo, koga pri nas«, je rekel starec, kakor da bi se hotel opravičevati, »in priložnost družbe je bila prevabljava. Sploh pa tudi ne vem, če bi mogli kaj drugega storiti kot ostati pri nas.«

»O tem sem prepričan«, sem odgovoril.

»No, sedaj ko se poznamo med seboj«, govoril je sedaj gospodar opogumljen, »postavimo stole k ognju in praznujmo rojstni dan na dostojen način.«

S temi besedami je potisnil malo mizo k peči, postavil nanjo kozarce in zabojček s smodkami in med tem ko je pozval tudi staro služkinjo, naj pije, je prinesel tudi zanj stol k mizi. Ako-ravno razgovor ni bil tako sijajen in duhovit, vendar pa je bil zelo živahen in kmalu smo bili vesele volje, kolikor je bilo le mogoče. Ure so tako hitro minile, da smo komaj verjeli svojim ušesom, ko smo čuli biti v veži dvanaesto uro.

»Še zadnji kozarec, predno gremo k počitku«, je rekel moj gostitelj in zagural ostanek cigare v ogenj. V načinu,

pijo proti trem socialističnim govornikom kar štirje duhovniki protigovorniki, kar je bilo seveda izmišljeno, v reklamo. Obetal se je radovednemu občinstvu lep užitek. Zato se je nabralo lepo število radovednežev, zlasti komandiranih socialistov, iz Nabrežine, Lahov, teh trabantov rdečih matadorjev. S temi stoji in pade socializem! Prvi socialistični govornik nastopi neki Regent, zelo pozabljiv človek, ki je svojo nalogo vršil dostojno, v kolikor velja ta izraz za socialiste sploh. Govoril je o razvoju proletariata, o francoski revoluciji in potem o klerikalizmu. Nazadnje se je spomnil še zavarovanja za starost ter trdil, da je S. L. S. bila proti zavarovanju delavcev. Ni pa pojasnil ta poštenjakovič, da je bila S. L. S. proti temu, da se zavaruje samo delavski stan, ampak zahtevala je in zahteva še danes, da se zavarujejo tudi mali posestniki in obrtniki, čemur pa socialisti najhuje nasprotujejo. — Kot drugi govornik je nastopil kričavi Kopač. Rekel je, da ne bo govoril o veri, a drugega ni šlo iz njegovih ust, kot zabavljanje proti veri. Cesar je polno srce, to rado iz ust gre! V svoji razdraženosti je skakal od enega predmeta do drugega in včasih samemu sebi nasprotoval. Takih nesmisli ni rodila še nobena človeška pamet. Prebračal je kozolce po sv. pismu, Kristusa štel za svojega sodruga, sv. Pavla imel za pospeševalca suženjstva, sramotil sv. Dominika, pozival javno ljudi, naj ne hodijo k spovedi, češ, to je neumnost, h kateri vas silijo farji, duhovniki, ki naredijo prej vse grehe, ki jih katekizem našteva, potem šele uče javno, kar pa ne bi znali, če niso sami poskusili. Katekizme, ki vam jih dajejo duhovniki, raztržite! Norčeval se je iz sv. obhajila, zasramoval papeštvo, zlasti Leona XIII., po krivem obdolžil Pija X., da je blagoslovil laške vojake, ko so odhajali v Tripolitanijo, in pogruntal eno novo oslarijo: Avstrija se zato pripravljala na vojsko z Italijo, da bi vzela laškemu kralju kraljestvo in je vrnila papežu. Norčeval se je iz pobožnosti ženah in krščanske vzgoje deklet, iz onih, ki molijo in se odkrijejo, ko zvoni poldan itd. Kopač je naravnost norce bril iz svojih poslušalcev. Ljudstvo je glasno godrnjalo v protest takemu zločinskemu žlobudranju ter je trumoma zapuščalo zborovališče. Ljudstvo se začuden povprašuje, ali ni postav v Avstriji, ki bi takim sramotilcem naše sv. vere pristigle peroti? Postava je za vse, tedaj tudi za Kopača! — Tretji govornik je bil neki nervozni Cej, železničar, ki je zelo govoril proti »Novemu Času«. Bil je pa sicer krotek, kar je bilo edino modro od njega. Pozivali so ti korajžni fantje, če se hoče kdo oglašiti k besedi. Če bi se pa oglašil kdo od nasprotne stranke, sedaj so imeli že pripravljeno orožje, svoje fraze. Navidezno so ti ljudje galantni, ali prismoda bi bil tisti, ki bi se v takem položaju spustil v debato s socialisti, katerim ni mar za resnico, ampak le za demagogijo, za zapeljevanje ljudstva. Eno resnico moramo pribiti: delavci-socialisti so bili dostojnejši v svojem obnašanju, nego govorniki v svojem govorjenju. — Druge nesreče ni bilo. Ko-

kako je topot dvignil svoj kozarec, je bilo nekaj svečanostnega. Zdelo se mi je, da je njegova velika postava postala še večja in njegov glas je slovesno zvenel, ko je ponosno zrl na svojega pohabljenega sina.

»Na zdravje onih otrok, ki jih je rešil moj sin!« je izpregovoril in izpil svoj kozarec.

H. Sienkiewicz:

V peščeni puščavi.

Prevedel dr. Leopold Lénard.

(Dalje.)

Toda »gospod« je ravno pribučal in se zagnal na velblode s tako silo, da so skoro popadali na zemljo. Sedaj so stopile živali skupaj v tesno gručo in obrnile glave skupaj v redo. Ogromne peščene množine so se zazibale. Karavano je zavil mrak še večji, kot poprej, v tem mraku so pa letali mimo jezdecov še neki temnejši, neizraziti predmeti, kakor ogromni ptiči ali pa s haraganom razgnani velblodi. Groza je pretresla Arabce, katerim se je zdelo, da so to duhovi ljudi in živali, ki so poginili pod peskom. Med bučanjem in tuljenjem viharjev, so se razlegali čudni glasovi, sedaj podobni stokanju, sedaj smeju, sedaj zopet klicanju na pomoč. Toda vse to se je samo zdelo. Karavani je grozila stokrat večja, resnična nevarnost. Sudanci so dobro vedeli, da ako kateri izmed velikih vrtincev, ki se tvorijo neprenehoma v naročju huragana, jih dobi v svojo sredo, razmeče

pač pa je vesel kronič, ki sta jih nabrala Gruden in Milčič. Bo za en tarok v »Narodnem domu«.

Delavstvo.

Mizarji v Gradcu.

Gradec, dne 14. marca.

Ko so lansko jesen po zgubljenem štrajku socialni demokratje odložili bojno orožje, so si delali korajžje s tem, da bodo spomladi s štrajkom nadaljevali in imeli morda več sreče v boju proti krščanskim mizarjem. Ta tolažba je bila sicer slaba, če se pomisli, da so lani krščanski mizarji takorekoč zavratno nepričakovani napad sijajno odbili, a tolažba je vendar le.

V začetku junija letošnjega leta poteče tarifna pogodba med mojstri in delavci. Pri sestavi nove pride bržkone do konflikta; mojstri bodo gledali, da bi se nova pogodba omilila, delavci pa, da bi se poostрила. To priliko nameravajo socialni demokratje porabiti za boj proti onim mizarjem, ki ne trobijo v njihov rog. Nekaj onih, ki so po lanskem štrajku izginili, vidimo danes zopet v Gradcu in ti že v naprej obetajo, da bo letos »črnim« druga pela. Seveda je precej smelosti v tem, in poštenim mizarjem se ne tresejo preveč hlače, ker so lani videli, da se s surovostjo doseže vse drugo, kakor uspehe.

Da se pa rdeči svobodoljubi niso izpametovali, smo se že prepričali. Minulo soboto so priredili v Japljevi dvorani shod, na katerega so povabili vse poštene graške mizarje, češ, da se bodo na njem razpravljale zahteve, katere bodo delavci stavili mojstrom pri novi tarifni pogodbi. Krščanska organizacija, ki vidi uspeh v pametnem skupnem nastopu, se je shoda tudi udeležila po svojih zaupnikih. Toda na shodu se je o tem, kako zboljšati položaj delavcev, malo govorilo. Hujskanje govornikov proti krščanskim mizarjem je poslušavcem veliko bolj ugajalo. Ko je nastopil naš predsednik g. Troidl, da bi stvar pojasnil, je surovost priklopela do vrhunca. Pokazalo se je, da so v tej nedisciplinirani družbi v takih slučajih voditelji brez vsakega vpliva. Naši so bili v smrtni nevarnosti. Le dejstvu, da se jim je posrečilo odstraniti se, je pripisovati, da ni bilo nesreče. In to se je zgodilo na zborovanju, kamor so bili povabljeni in se jim je obljubilo, dati svobodo, povedati svoje mnenje! S takimi ljudmi ne more iti pošten mizar. Zato si bo krščanska organizacija sama sestavila pogoje, ki jih bo predložila mojstrom. Omenimo, da so bili na shodu zelo glasni nekateri »Domovinčani«. Drugi dan pa je na shodu krščanskega delavstva govoril našim delavcem tudi »Kresjan« v slovenščini. Če bo kdaj »Narod« poročal, da je kak »Domovinčan« na socialno demokratičnem shodu storil tako, potem mu bomo verjeli, kadar bo hvalil delo »Domovine«.

Na razna vprašanja glade dela, odgovarjamo, da je sedaj še slabo. Mizarji, ki nameravajo v Gradec, naj počakajo vsaj do Velike noči. Sploh se obeta letos slabo, dokler se ne uredi razmerje med mojstri in delavci. Mojstri sedaj ne prevzamejo nobenega

večjega dela, ker se bojijo, da izbruhne štrajk. Vsak mizar, ki hoče dobiti delo, naj se oglasi v društvu »Kres«, Prokopigasse 12.

Jeseniške novice.

J Občinske volitve na Jesenicah porjzenel Nesmrtno se je blamiral »Narodov« prerok, ki je še pred nekaj dnevi v prikazni videl, kako bodo volitve ovržene, in kako bodo naši pristaši »ven frčali« iz odbora. Odbor ostane naš in župan bo tudi naš, ker imajo vse nasprotne stranke samo enega zastopnika v odboru.

J Volitev župana na Jesenicah se vrši v nekaj dnevih.

J Orkester delavskega društva ima v nedeljo, t. j. jutri popoldne, izlet v Kranjsko goro, kjer sodeluje pri veselici tamošnjega izobraževalnega društva.

J Predavanje. Jutri večer je v Delavskem domu na Savi običajno predavanje. Vstop prost.

Tržiške novice.

t Kmetijska podružnica za Tržič in Lom je imela minolo nedeljo v društvu sv. Jožefa ustanovni občni zbor. Na tem si je izvolila sledeči odbor: Načelnik Jožef Rožič, posestnik v Tržiču; podnačelnik Franc Meglič, posestnik v Lomu; tajnik J. Ogrizek, župnik v Lomu; blagajnik Niko Ahačič, tovarnar v Tržiču; odbornik Jakob Ahačič, posestnik pri Sv. Ani. Podružnica šteje 35 udov, katerim se bodo kmalu pridružili še drugi. Po občnem zboru je gosp. nadzornik Humek v dve uri trajajočem, silno zanimivem predavanju o sadjarstvu podal navzočim posestnikom več praktičnih navodil, kako saditi in gojiti sadno drevje ter napravljati vzorne sadovnjake. V imenu navzočih se je tržiški gospod župnik zahvalil g. nadzorniku za poudeno predavanje.

t Dekliška Marijina družba priredi jutri, v nedeljo, 17. t. m., ob 5. uri popoldne v prostorih društva sv. Jožefa predstavo s sledečim sporedom: Fr. Kimovec: Venček narodnih pesmi. Poje ženski zbor. 2. Potujoča torta. Šalorigra v dveh dejanjih. 3. Zima in pomlad. Alegorična igra s petjem in živo sliko. Vstopnina: sedeži prve vrste 1 K, druge vrste 80 h, tretje vrste 60 h, stojlišča 40 h.

t Občni zbor hranilnice in posojilnice se vrši jutri, v nedeljo, ob 4. uri v kaplaniji. Kogar zanima napredek našega denarnega zaveda, naj se potruži k občnemu zboru. Zopet ponavljamo: Svoji k svojim!

t Naša župna cerkev je dobila pretekli teden novo olupšavo. Gospod cerkveni slikar Bradaška iz Kranja je naslikal vrlo dobro podobo sv. Uršule na platno za kapelico. Okvir pa je izdelal g. Čadež iz Dupelja. Sedaj slika g. Bradaška še dve sliki za kapelico, in sicer sv. Elizabeto in sv. Blaža. Tudi božji grob je ves prenovljen in preslikan in bo v kras cerkve.

t Praznik sv. Jožefa bo naše izobraževalno društvo sv. Jožefa praznovalo po sledečem sporedu: Pred jutranjo

privezane za uzdi pri doljni čeljusti. Idris je porinil Stanka nazaj na sedlo in storil ravno tako. Zivali so stopile kolikor mogoče na široko, da bi se oprle besnemu viharju, toda primanjkovalo jim je sil in karavana, katero je tepel prah, kakor da bi po nji kdo udrihal s stotinami bičev in s peskom, ki je bodel, kakor šivanke, začela se je premikati enkrat hitreje, potem bolj počasi in se umikati pred naporom. Včasih je vihar izkopal doline pod nogami, potem je spet pesek in peščeni prah se nasul ob straneh velblodov in v enem trenutku naredil griče, ki so segali do kolen in še višje. Na ta način je pretekla ura za uro. Nevarnost je postajala vedno strašnejša. Idris je slednjič spoznal, da edina rešitev bi bila zasesti velblode in leteti z viharjem. Toda to bi se reklo vračati se proti Fayumu, kjer jih je čakala egipčanska sodnija in vislice.

»Ha! težko bo,« pomislil je Idris. »Huragan je zadržal tudi preganjalce, ko bo pa prenehal, se homo spustili spet proti jugu.«

In pričel je kričati, naj zasedejo kamele.

V tem se je pa nekaj zgodilo, kar je popolnoma spremenilo položaj.

Naenkrat je prešinila temne, skoraj črne oblake peska sivkasta svetloba. Potem je nastala še globokejša tema, obenem je pa vstal na višinah speči in od viharja vzbujeni grom, ter se pričel valiti med arabsko in libijsko puščavo — mogočen, grozen, kakor srdit. Izgledalo je, kakor da se z neba vale cele gore in skale. Oglušajoče ropotanje

službo božjo skupno sv. obhajilo. Ob pol desetih se ob lepem vremenu zbero društvenice in društveniki v svojih prostotih ter odkorakajo z zastavo k sv. Jožefu k službi božji. Orli nastopijo v krogih. Popoldne bodo v cerkvi sv. Jožefa ob štirih pete litanije. Društvo se bo tudi popoldanske pobožnosti udeležilo z zastavo. K obilni udeležbi vabi odbor.

Razne stvari.

Glavni dobiček v rakvi. Iz Bilina poročajo, da je neki tamkajšnji zidar dobil obvestilo, da je zadel na neko svojo srečo glavni dobiček. Ker pa srečke ni mogel najti, je zidar domneval, da jo je imel shranjeno v starem molitveniku, ki ga je pred letom položil svoji umrli materi na njeno željo v krsto. Zidar je vsled tega prosil, da se izkoplje truplo njegove matere in tako dožene ali je srečka v molitveniku.

Zapisnik pivcev in pijancev je iznajdba najnovejšega časa. V nekaterih okrajih na deželi v Nemčiji so začele namreč izdajati oblasti gostilničarjem in drugim obrtnikom, ki se pečajo s prodajo alkoholnih pijač, sezname imen znanih pijancev z naročilom, da se istim ne sme prodati niti kapljice alkohola. Na ta način se namerava grešnike izpreobrniti in jih s pomočjo vode zopet privedi na pravo pot. To postopanje se splošno ni obneslo, zlasti v Göttingu ne. Tam sedaj tamošnja policijska uprava tudi fotografira največje pijance ter izhaja tamkaj zapisnik pijancev tudi ilustriran in je torej pivcem skoro nemogoče, priti do šilca žganja. Ta nova odredba je pa tudi vzgojne vrednosti, kajti pijanec se vendar morebiti spreobrne, ako vidi svoj lasten portret. Vsekakor pa izziva pritisk protisilo. Zganjarski ljudje sedaj poizkušajo izpremeniti svojo vnašnjost. Kdor nosi povešene brke ali fino navihane, ta si jih je sedaj prirezal na angleški način in kdor je nosil brado, si jo je obril. Tako se razvija boj med pijanci in oblastmi in göttingški gostilničarji morajo sedaj paziti, da ne pride kaka kapljica žganja v nepravo grlo.

Večkratni morilec aretovan. V Krakovu so aretovali bandita Iv. Lesniaka, ki je v nekem gozdu pri Berlinu umoril poljskega kmeta Tomczyka in mu uropal 700 mark. Lesniak je tudi v Vratislavi in Babicah pri Oswiecynu umoril več poljskih emigrantov ter jih oropal. V Berlinu je bil Lesniak poznan med tamošnjimi apaši pod imenom »Dolgi Jožef«.

Mati zgorela z otroci. Iz Przemysla poročajo, da je na postaji Hermanovice eksplodirala v stanovanju železniškega čuvaja Fallerja petrolejska svetilka. Vsled gorečega petroleja se je zažgala sobna oprava, pri čemer se je vnela obleka čuvajeve žene in oba otroka. Vsi trije so umrli v plamenih grozne smrti, predno je dospela pomoč.

Znaki za samce. V Filadelfiji propagirajo z veliko vnemo, da se naj postavno prisili vse samce nositi vidne znake in sicer zaradi tega, da se morejo neporočena dekleta lažje varovati pred oženjenimi moškimi. To je eden glavnih vzrokov. To propagando so

pričeli moški sami. Ako se bo zahteva po znakih za samce uresničila, bo tudi velika ugodnost za dekleta. Ako bo videlo mlado dekle, da se kak moški posebno zanjo zanima, ji bo treba samo dotičnika dobro ogledati, ako ima na sebi znak samcev, ki se ga bo moralo nositi vidno. Oženjenim moškim, ki lahkomišljeno letajo za dekleti, zna torej v Filadelfiji odzvoniti.

Požrivovalne delavke. V Chikagi namerava deset tisoč tamošnjih delavk, ki so članice unije, nabrati veliko vsoto denarja, da obdarijo one delavke, ki hočejo pristopiti k uniji ter se za vedno organizirati. Delavke so sklenile, da nočejo pohajati več v nobeno gledališče, nočejo obiskovati plesov, nočejo jesti ne sladoleda ne drugih sladkarij, samo da s tem pripomorejo svojim sodelavkam k boljšim plačam. V Chikagi je 115.000 delavk, ki niso članice unije. Unijske delavke nameravajo na ta način zbrati v pol leta 100.000 dolarjev za svojo propagando.

Protialkoholni pouk na ogrskih šolah. Ogrski naučni minister je odredil, naj se na vseh ljudskih šolah priredi na leto en protialkoholni dan, da pouče učitelji o škodljivem vplivu uživanja alkohola.

Časnikarji v nemškem državnem zboru. Statistika državnoborskih poslancev v Nemčiji po poklicu izkazuje največ časnikarjev, pisateljev, založnikov, vstevši tri posestnike tiskarn, namreč 70. Niti advokatov in sodnih uradnikov ni toliko (62). Izmed centra so 4 časnikarji, od Alzačnov 2 (eden od njih je voditelj stranke), od konservativcev 1 (dr. Oertel, ki je med voditelji), od nemške reformne stranke 1, od Poljakov 1, od svobodomiselne ljudske stranke 1, od socialne demokracije 28, med njimi najodličnejši voditelji, izven strank je 1 (Danec). Pisateljev, ki so izvečina vsi časnikarji, je 25; založniki so 3, tiskarniški posestniki tudi 3.

Šest generacij žensk, ki vse žive. V malem mestu Libourne v Girondi je družina, v kateri živi šest ženskih generacij. Neka 16letna žena je porodila nedavno dete ženskega spola. Njena mati, torej otrokova stara mati, je stara 33 let, prababica otrokova 53 let, mati prababice 71 let, mati zadnje pa 88 let, tako da živi srečno v družini šest generacij. Zalibog je mati 88letne praprprprababice umrla tri mesece pred otrokovim porodom v starosti 105 let, kar je za sedmo generacijo vsekakor še »mladostna« doba. Neko družino, v kateri živi pet generacij, je istotako izsledil neki marljiv časnikar. V tej družini pa predstavlja najmlajšo generacijo dekletce v starosti 18 mesecev, mati je stara 21 let, babica 45, prababica 74 in praprprababica 95 let. V vseh petih generacijah se pretaka čista pariška kri ter trdijo, da niso Pariza zapustile nikdar za dalje časa.

Brambena reforma.

Dunaj, 15. sušca.

Včerajšnji govor grofa Stürgkha Mažarom ni všeč, ker odločno naglašava ravnopravnost Avstrije z Ogrsko v vseh skupnih zadevah. Tej ravnopravnosti pa nasprotuje ravno vsa zloglasna resolucija, katero bi Mažari mogli vsako leto izrabljati v razpravi o vo-

jaških novincih. Ta resolucija bi bila izprva neznatna razpoklina, katero bi od leta do leta razširjevali in poglabljali. Siguren konec bi bila razdvojitve armade v dva tabora, ki bi se sčasom drug drugemu odtujila. Zato grof Tisza, ki je pravi voditelj večine v ogrski zbornici, še vedno upa, da pridobi merodajne faktorje za svoje »pravno prepričanje« glede rezervistov. Danes je bil v avdienci pri vladarju, katerega je pojašnjeval svoje stališče. Kaj je opravil, tega gotovo sedaj ne bode obelšal na veliki zvon.

Vse kaže, da bode ogrska kriza trajala vsaj še en teden. In toliko časa se utegne motati tudi prvo branje v avstrijski zbornici. Grof Stürgkh sam je v svojem govoru naglašal, da se zbornica ne sme prenapagati. Ako se večina ogrske zbornice odloči za celotno brambeno reformo, stori isto tudi avstrijski parlament. Medtem bode tudi znano, ali Mažari še vzdržujejo svojo resolucijo v katerikoli obliki. Potem je tudi za avstrijski parlament dano stališče. Ako pa se Mažari odločijo za provizorij, predloži tudi avstrijska vlada enak načrt.

Danes so v avstrijski zbornici govorili samo trije govorniki. Krščanski socialc dr. Jerzabek je zastopal stališče svoje stranke, ki zahteva dveletno službo tudi za konjike, izdatnejša olajšanja za rezerviste in celotno reformo; s provizorijem bi se okoristili samo Mažari. Nemški radikalec Sommer je ostro govoril proti Mažarom in končal: Zivela armada! Naš dobri in ljubeznjivi tovariš iz Dalmacije in najmlajši poslanec v zbornici, dr. Sesardić, je danes prvič javno poskušal svojo srečo z nemščino. Naučil se je nekoliko nemškega jezika kot enoletni prostovoljec. Šla mu je še precej gladko nemška rezanica z jezika. Vsebinsko »deviškega govora« pa je bila jako srečno sestavljena. Mladi Dalmatincec je jako dovipen, živahen in spreten govornik. S prvim svojim nastopom more biti vrlo zadovoljen. Čestitali so mu mnogi poslanci. Na hodniku mu je pozneje čestital tudi jako odličen nemški voditelj zaradi odločnega odpora proti mažarski megalomaniji; v zbornici se nemški veljak tega ni upal z ozirom na svoje stališče v zbornici.

Dr. Sesardić je ostro grajal določbo, da bodo mornarji morali tudi v bodoče služiti štiri leta. Ta krivica zadene v prvi vrsti Dalmatince, ki tvorijo 70 odstotkov moštva pri mornarici. Izjavil je, da dalmatinski poslanci ne bodo mogli v drugem branju glasovati za brambeno reformo, ako za mornarje ostane štiriletna služba. Pa tudi sicer bi hrvaški poslanci ne glasovali s posebnim veseljem za predlogo, ker jim država vse velikanske žrtve plačuje z nehvaležnostjo. Banovina je na milost in nemilost izročena mažarskim oligarhom. Ti segajo že preko Save v Bosno in Hercegovino, da bi s časom razobesili svojo zastavo tudi na dalmatinski obali. Mažari so podobni kmetiču, ki je našel na svoji njivici konjski žebelj od podkve. Kmetič vesel nese domov ženi pokazat ter ji ponosno reče: Treba nama je še 23 tacih žebeljev, potem štiri podkve, voz in konjiček, pa se bodeva vozila v cerkev in v mesto. (Splošna veselost.) Mažari se vsiljujejo

tudi v mornarico, da si tudi na morju pridobe svoj vpliv in morda pozneje zahtevajo posebno mažarsko mornarico. Mažari pa so toliko rojeni za mornarje, kakor medved za salonski orkester. Mažarski mornar je hotel na svoj dom v ogrski »pusti« prinesiti spomin na svojo štiriletno službo. Na Reki napolni steklenico z morskovo vodo, katere odlije tretjino. Hrvat ga vpraša: »Baratom, zakaj pa odlivaš vodo?« Mažar: »Da mi plima morske vode ne raznese steklenice.« — Eljen, baratom!

V torek zbornica nadaljuje razpravo.

Krajevna imena na Koroškem.

Poslanec Grafenauer in tovariši so danes vložili interpelacijo na ministrskega predsednika zaradi krajevnih imen na Koroškem. V koroškem deželnem zboru je namreč poslanec dr. Angerer zahteval od vlade, naj črta vsa slovenska krajevna imena iz uradnih zbirk. Ta zahteva je seveda naravnost bedasta, vendar pa sklepajo razni nemški občinski zastopi, naj se odpravijo starodavna slovenska imena. O tem vprašanju je Grafenauer že v koroškem deželnem zboru obširno govoril in odločno zavračal nemške kričaje. Ti so toliko predrzni, da hočejo sploh za tretji vsako sled slovenskega rodu v deželi. V tem oziru v svojih spisih in trditvah daleč odkriljujejo »egipčanske sanjske bukve«. Posebno ob železnica bi radi zatrl slovenska imena. Poslanci vprašajo vlado, ali se hoče vlada upreti težnjam nemškonarodne stranke in ukreniti, da se krajevna in poštna imena izpopolnijo tudi s slovenskimi?

RUDARSKA STAVKA OB RUHRI.

Veliki spopadi. Stavkujoči ukradli dinamit.

Dne 15. t. m. je med 333.275 rudarji 155.314 rudarjev delalo. Stavkalo jih je torej 56,4 odstotke, medtem ko jih je 14. t. m. 58,2 odstotka stavkalo. Stavka ob Ruhri torej ponchava. V revirjih Saal in Mosel pa vedno več rudarjev stavka. Stavka kaže precej revolucionaren značaj in se tudi danes zelo resne reči poročajo. V Wanne so se rudarji s policijo spopadli. Neki poljski rudar je z revolverskim strelom nekega policijskega uradnika nevarno ranil. Nadalje so se v Wanneju spopadli stavkujoči in nestavkujoči delavci. Več nestavkujočih rudarjev je bilo nevarno, eden pa smrtno ranjen. Pri rudokopu Pluto so stavkujoči rudarji vdrli v municijsko skladišče, kjer so večjo množino dinamita ukradli. V Erbeju so se spopadli stavkujoči z orožniki, ki so 50 oseb ranili. Pri izgredih v Hambornu je neki mlad rudar, ki je slepo okoli sebe streljal, zadel neko 10letno deklico in jo smrtno nevarno ranil. Višji župan v Dortmundu se je pritožil, ker so v mesto vojake poslali. Tudi policija podpira njegov protest, češ da je dovolj močna, da vzdrži mir, red in varnost. Vsredo in četrtek so nad 100 oseb zaprli, večinoma mlade ljudi, ki so delali kravale, ne da bi imeli kake zveze s stavko. Pogajanja med stavkujočimi in lastniki rudnikov dne 14. t. m. so se izjalovila. Radi stavke rudarjev so v Hamburgu vožnje parnikov še bolj omejili.

je naraščalo, postajalo vedno silnejše, pretresalo svet in šlo vedno dalje po celem obzorju — včasih pa bušilo s tako strašno silo, kakor da bi nebeški obok se razpočil in padal na zemljo; potem se je valil dalje z zamolklom, neprestanim ropotanjem; spet buhnil, se spet pretgal, oslepljal z bliskom, udrihal z gromom, se spustil doli in dvignil spet v višave, bučal in trajal vedno naprej.

Veter je potihnil, kakor prestrašen, ko je pa čez dolgo časa nekje v nezmirni daljavi se stresla podstava neba vsled silnega groma, je nastala mrtva tišina.

Kmalu nato se je pa v tišini razlegel glas vodnikov:

»Bog je gospodar nad viharjem in burjo! Rešeni smo!«

Spustili so se dalje! Toda obdajala jih je tako neprodinra noč, da se ljudje niso videli drug drugega, dasiravno so tekale kamele tesno druga ob drugi — ter so morali neprenehoma glasno klicati, da bi se ne zgubili. Od časa do časa so bliski razsvetlili peščeno planjavo s sinjo ali rdečo barvo, takoj nato je pa spet nastala tema, tako gosta, da bi se je lahko dotikal. Vkljub pogumu, katerega je vili v srca Sudancev vodnikov klic, jih vendar še ni opustil nemir, zlasti radi tega, ker so se pomikali kar na slepo naprej, ne vede v kateri smeri gredo — če se ne vrte v krogu, ali pa ne vračajo proti severu. Živali so se izpodtikale vsak trenotek in niso mogle iti hitro, poleg tega so dihale tako ne-

kako čudno in glasno, da se je jezdecem zdelo, da cela ta puščava diha strah. Slednjič so padle prve velike kaplje dežja, ki skoraj vedno pride po huraganu, obenem se je pa razlegel vodnikov glas v tihi temi.

»Khor! . . .«

Bili so nad sotesko. Velblodi so obstali na bregu, potem so se začeli pa previdno spuščati v dolino.

(Dalje.)

Gespud Franketatuva žalost.

Una seboti, dons teden je bliu, hmal pu kusil, tekat ke maja pulberari narveč za upraut, ke sm šou mal tam gor pud Tibuli naukul in narajmu ge-

spuda Franketata. Tam pred ringlšpilam je stavu, pa ene zeksarce je preštevju na rok, in tku se je tresu po usm žvot, de je kar iz zubmi šklefetou.

»Za božja vola, kua pa ti delaš ub temla čas, ke usi pulberari pr del švicaja, tlela in treseš se kokr kuža, kedr iz mrzle vode prkubaca in gnar preštevaš? A s bulan, al se t je u glau koj pufderbal? Guvor, duša kršanska! Puvej, kua te je tku zbeleštral, de na greš delat in svetle kronce služt, kokr jih služja ub temla čas toj kulegati? Puvej!«

»Oh, Pepe, pust me no pr gmah; sej videš, kašn sm, sej videš de nism za nuben del več!«

»Za kua b na biu za nuben del? Faulast s mende, faulast!«

»Ně nism faulast; sej sm puskusu prec zjutri gespude Raufenke lase pršucat, pa se m je tku roka tresla, de je mejčken mankal, de jm nism ušesa načeu.«

»Za škarje ti nis ustvarjen. Zakaj pa nis puskusu pulberat?«

»Oh, pust me no; sej sm tud puskusu, pa sm prec ta peruga gespuda tku razmesaru, de b ga mogl hmal z rešunem vuzam u špetau pelat, če b mu moj kseli iz galunam hitr krvi na ustaul. Kua pa čš pol? Al ni bul, de sm pustu vse skp u štih.«

»Ja, kuku pa je tu, de s ratu kar naenkrat tak, de nis za nekamer? Sej kulkr te jest puznam s biu ud nekdi flink?«

»A res na veš, de sa me ket svetnika udstaul; ket trgouske zbornce svetnika?«

»Eh, zatu se t pa ni treba tku grimat; sej, kedr uja spet kašnga tacga svetnika, ket s ti, nucal u trgousk zbornc, te uja pa spet nazaj pustavl.«

»Nekol več, Pepe; men verjem, de nekol več! Men je že za useli udzgunl.«

»No, če te ne, pa nazadne tud ni Buh ve kašna nesreča. Puglej, kulk ldi ževl na svet, ke nisa trgouske zbornce svetniki; pa še prou dobr ževeja nahter. Puglej mene! Še nekol nism bliu ne tak, ne tak svetnik, pa use glih gviram. Še glihe s na strim iz tega. Jest s holt mislem tkula: klerekalci me na nucaja, ke maja zadost brihneih ldi med saba; liberalci sa pa spet tku zarukan, de more eden čakati šestnšdeset let, de ga spuznaja, de je zadost pametn za svetnka, kokr je mogu čakati gespud Bunač. Pametn bod, pa nekar se na grimi.«

»Jejdeta, Pepe, ti s na morš mislt, kuku tu čluvek dobr stri, če mu prauja lde: gespud svetnik! Nubena sladkost tega sveta ni tku žmahnta, Pepe, prou nubena! Ti s na morš tega naprej predstaulat, kuku pu čluvek use zagumeza, kedr mu udarja te besede na ušesa. Lej, Pepe, enkat sm se ga pr Balone — tekat se je še rekel pr Fajmeštre — tku strpensk nalezu, de sm nazadne na straniš tku trdnu zaspau, kokr дума u špampet. A t na prideja nazadne pulcaji ldi iz štarije vn pudit? In tekat se je spomnila Lojska na-

Vojaki ob Ruhri.

Vojaki, ki so bili v po stajki pobunjene kraje odposlani, še niso resno nastopili in spremljajo rudarje, ki ne stavkajo domov. V Herneju so prišli vojaki pred rov Mont Cenis nekoliko prej, ko so se rudarji menjali. Pred številno množico so vojaki puške z ostrimi patroni nabili in na puške bajonete nasadili. Gruče rudarjev, ki delajo, so nato vojaki na vseh straneh zastražili.

Atentat na laškega kralja.

Italijanski kralj Viktor Emanuel.

Pretekli četrtek je videl Rim zopet enega izmed žalostnih dogodkov, ki se v našem času tako pogosto pojavljajo, namreč napadi na kraljeve glave. Pretekli četrtek je bila v rimskem Pantheonu ob 8. uri tiha maša za pokojnim kraljem Umbertoom, katerega je v mestu Monci dne 29. junija 1900 na javni cesti ustrelil laški anarhist Caietano Bresci. Žena ustreljenega kralja Margareta je bila že kak pet minut v cerkvi in čakala še na svojega sina kralja Viktorja Emanuela in kraljico. Med tem časom se je pa zunaj cerkve odigral obžalovanja vreden dogodek. Mlad zidar, Antonio Dalba, komaj 21 let star, po mišljenju anarhist, je v daljavi štirih metrov na osem metrov široki cesti Via Lata trikrat na kralja ustrelil, ne da bi ga zadel. Kralj Viktor Emanuel je ostal zelo miren, ker je takih napadov že precej vajen. Že dne 24. junija 1906. leta so podložili tri bombe pod njegov vlak pri postaji Casteleretti, a so jih srečno prej odstranili, kakor so se razletele. Tudi lansko leto 12. oktobra je srečno ušel smrti, ko so anarhisti napadli z revolverji vojaško stražo na konjih, ki je pred njegovim vozom jezdila. Laški kralj ima torej posebno srečo pred anarhistično bando.

Nehote se človek spomni pri tej priliki na žalostno in obžalovanja vredno vlogo evropskih vlad, ki puste, da se taki lopovi in bandite vzgajajo. Kdo je pa kriv, da je število takih ničvrednih elementov čimdalje večje? Vlade same. Vzemimo laško državo. Tam nimajo nobene verske vzgoje. Ne v ljudski, ne v srednji ne na visoki šoli ni nobene sledi kakega verskega pouka. Velik del ljudstva, pa tudi izobražencev je brez vsake vere, potem pa pride zraven še zabavljanje, preklinjanje časopisja, zasmehovanje duhovstva, norčevanje in podlo roganje iz verskega življenja, in ker to ne izda, pa pomagajo še socialisti in anarhisti, ki ljudem pridigujejo, do bo potem, ko bodo vse kralje in škofo pobesili, padala mana z nebes doli na zemljo. Dalba bodo seveda najbrže obesili, a ta vrsta ljudi ne bo preje izumrla, dokler ne bodo zasedli državnih stolov moške, ki znajo versko vzgojo ceniti in častnikarske anarhiste in bandite s silo ukrotiti.

me in prštepicala je pu duriš, putrkala na straniše in me puklicala: gespud svetnk, pulciska ura! In prec sem biu brihtn, ke sm zaslišu ta sladka beseda. Pol, en pundelk, sma se pelal iz fjakarjem iz Viča preke Iblan. Tud tekat sm biu tku nadelan, de sm zgubu celinder z glave, de se je zatrklou pu tleh. Pa sa se uzad na fjakari pelal en pobi in ke sa vidl, de je sfrču moj celinder pu tleh, sa ga pubral, tekl iz nim za fjakarjem in cela pot upil: gespud svetnk, celinder sa zgubl! Puglej, Pepe, a ni tu lepu? Puvej pu pravice, a ni lepu, če je člouk svetnk! Če b jest na biu tekat trgouske zbornece svetnk, ke sm pr Fajmeštre u straniš zaspau, Buh ve, kua b use iz mana pučel in kuku b se usa ta reč vn stekla. Al pa, če b na biu tekat svetnk, ke sm celinder zgubu, Buh ve, če b ga pobi pubral in za mana prnesl? Pa če b ga že pubral, b prou gvišn upil za vuzam: Franketa, celinder s zgubu! In iz celindram b delal kokr svina iz mehām; ke celinder, če na pukriva svetnikuve glave, tud res nima ta prave urednast.»

»Tu je že use lepu in prou; ampak toja žalast je use glih mejčkn prevelika zavle tega. Kokr vidm, s tku puparjen, de se prou res bujim, de s na uš kej naredu. U uda tlela glih na morš skočt, ke ja ni; ampak bujim se, de b se znou it zdela kam u šiška zagiftat,

Laški poslanik v Bernu je že lansko jesen laško vlado na zaroto opozoril, ki je bila proti laškemu kralju naperjena. Januarja je pa laški konzul v Genfu laško vlado opozoril, da so najbrže švicarski anarhisti z mladoturškim odborom zvezani. Poosttrili so nato nadzorovanje meje in nadzirali tiste laške anarhiste, ki so v Švico potovali. Zadnje dni je pa laški poslanik v Berlinu poročal, da je neki laški inženir v neki gostilni čul, ko so se trije mladi Italijani razgovarjali, da se na laškega kralja napad namerava.

Ovčarje laškemu kralju.

Tudi včeraj so se v Rimu vršile velike manifestacije na čast laškemu kralju. Pred Kvirinalom so manifestirali učenci raznih šol in zidarji.

Major Lang.

Ranjeni major Lang se primeroma dobro počuti. Tekom včerajšnjega dne mu je pripovedoval stražnjega karabinierjev, Carpomedeo, kako da se je napad izvršil, ker se podrobnosti Lang ni spominjal. Lang je dobil nad 300. brzojavk.

D'alba.

Napadalec D'albo so v ječo Regina prepeljali. Ravnatelju zopora je izjavil, da se kesa, ker je kralja napadel. Sodijo, da je imel D'alba sokrivce. D'alba je izjavil, da se je že tri leta pečal z mislijo laškega kralja umoriti. Najvišja kazen, ki zamore D'albo doleteti, je 30letni zapor.

Anarhisti se perejo.

Iz Rima se poroča: Anarhisti Melinelli in Curti izjavljata, da D'alba ni član anarhistične organizacije in da ni nikdar anarhističnih shodov obiskoval. D'albovo dejanje je politična neumnost, ki jo je mogel napraviti le človek z omejenimi možgani.

Štajerske novice.

Š Na dan sv. Jožefa dne 19. marca vsi v Celje na občini zbor štajerske slovenske kmečke zveze. Začetek ob enčetrt na deveto uro dopoldne v hotelu pri »Belem volu«.

Š »Slovincu« odgovarja današnji »Grazer Tagblatt«, češ, da so sklepi, ki jih naš list izjava iz pojavov na graškem shodu, napačni. Nemci da bi sicer radi, da bi štajerski deželni zbor deloval, da se izboljšajo uradništvo in učitelstvu plače, nikakor pa ne bodo zapustili Wastiana in južnoštajerskih nemških nacionalcev. — To so same čenče brez zrna. Proti volji Slovincem štajerski deželni zbor nikoli ne bo deloval. Če se Nemci s Slovenci ne bodo sporazumeli, se ne bodo zvišale učiteljem in uradnikom plače in naložili novi davki. Brez sodelovanja Slovincem se skrajno zavožene deželne finance ne bodo sanirale. »Grazer Tagblatt« bi lahko z nami nekoliko bolj resno polemiziral, ker njegove ultragermanske fraze nam nič ne imponirajo. S tem lahko slepi par svojih srboritežev na južnem štajerskem, ne pa razsodne javnosti.

Š Iz Ptuj. Ornigu so se začela majati tla pod nogami. C. kr. štajersko namestništvo je določilo, da posle politične oblasti prve inštanice ne sme več opravljati ptujski magistrat, na katerem pašuje oče Ornig, temveč nek uradnik s ptujskega okrajnega glavarstva. Tako »zaupanje« na zgoraj uživa gospod Ornig. Tako nemški bratci sami

ke s tku scagan. Prou nč t ni za zupat! Ta nar bi pametn nardiš, če greš zdela lepu dam. Če t pulberajne na gre dons spud rok, za našajfajne uš pa že za punucat.»

»Nak, Pepe, dam pa na grem! Pr našmo kšeft more mt člouk dobr jezek, de lohka, če iz brituja kej pufrderba, saj iz jezikam puprau; jest sm pa dons tku slab gor pulužen, de b iz sojmo jezikam preh še tist pufrderbu, kar b moj kseli iz brituja dobrga naredl.»

»Ja, kua pa misleš začet? Tlela vnder na uš stavu du sodnga dneva.»

»Sej vem, de ne! Ta nar rajš b ja kar u Amerika pulakeru. Zatu pa štej tlela gnar, če u zadost za rajža. U Iblan tku ni več za rinat, kedr začneja enga tku nazaj zapustaulat. U Amerik pa lohka naprej pride, če ma furm za tu, kokr ga mam jest.»

»Tist maš pa tud prou. Kar u Amerika se pel, tlela maš ta nar leuš proložnast. Če t kej gnarja manka, um pa jest dudau! Jest te grem pa ene par štacjonu spremil!»

In prjeu sm gspuda Franketata za pudpajzdha, pusadu ga na ringšpil u ena barka in sfrčal sma kokr veter preke Amerik, gspud Franketa in pa negau prjatu

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

cenijo »pravilno« politično delovanje Ornigovo. Kdaj si bodo nemškutarji med slovenskim prebivalstvom v ptujskem okraju obrisali iz oči tisti pesek, ki jim ga venomer trosi v oči ptujski »Štajerc« s svojim oboževanjem Orniga, češ, da je Ornig najpravičnejši človek na svetu in največji ljudski prijatelj. Pa prišel bo ta čas, vkljub nemškutemu »Štajercu« in nemškemu »Mihlnu«.

Š Marlberska porota. Te dni se je imel zagovarjati delavec Jakob Merc iz Hoč zaradi uboja. Dne 17. decembra m. l. so se delavci Merc, Repej in Čeh stekli in Čeh je v pretepu dobil take poškodbe, da je umrl. Sum je padel na Merca, ki pa je tajil, da bi bil on Čeha smrtno ranil. Ker se mu krivda ni mogla dokazati, je bil oproščen. — Zaradi požiga se je imel zagovarjati dninar Ignac Žnidarič, ki je dne 8. decembra m. l. zvečer v Dragotinskem vrhu zažgal hišo Terezije Močnik. Bil je obsojen na štiri leta težke ječe.

Š Železnica Ljutomer—Ormož. Iz Ormoža se nam piše: Te dni so se mudili v okraju zastopniki podjetnikov te projektirane železnice in so stopili v dotiko z raznimi člani okrajnega zastopa. Izjavili so, da morajo na vsak način imeti jamstvo obrestovanja deželnega prispevka, da so sicer pripravljene v obrestni meri, kakor najbolj mogoče prizanašati prizadetim okrajem, nikakor pa ne morejo kake eventualni časovni omejitvi tega jamstva privoliti. — Izjavili so, da je popolnoma od tega jamstva odvisno, če se bo projekt izvršil, ali ne. Cela zadeva odvisi tedaj popolnoma od okrajnega zastopa Ljutomer in Ormož. Upamo, da bosta navedena okrajna zastopa, veliko važnost železnice uvažujoč, storila kar največ mogoče, da ne propade ta projekt, kar bi bilo edino le v korist Ornigovemu projektu Ptuj—Radgona.

Š Tatvina. Na Bizeljskem je ukradel hrvaški kmet Stipšič iz hleva dve kravi, ki so jih orožniki dobili na meji od kupcev brez potnih listov.

Š Konj ubil človeka. Iz Škal poročajo: Dne 11. t. m. je Franca Veithauzerja s Cirkove konj tako hudo udaril, da je drugo jutro ob 8. umrl. Zapušča mlado vdovo in 1 otroka.

PRED POSVETOVANJE PRORAČUNSKEGA ODSEKA.

Listi poročajo: Načelnik Hrvaško-slovenskega kluba deželni glavar dr. Ivan Šusteršič in podnačelnik dr. Korosec sta se včeraj z naučnim ministrom Hussarekom posvetovala. Sodijo, da je šlo za nadaljevanje razprave v proračunskem odseku, kjer vprašanje laške fakultete še vedno ni rešeno.

OGRSKA KRIZA.

Včeraj je vladar grofa Tiszo in Ludvika Langa zaslišal. Sodijo, da se rešitev krize zavleče in da se vladar šele čez dva tedna odloči. Ogrski državnik, ki jih je vladar zaslišal, sodijo, da se cesar še ni odločil. Cesar je zahteval, da so mu državniki poročali in jih je pazljivo poslušal, ne da bi bil kaj vprašan in tako svoje načrte odkril. A jasno je že danes, da poveri vladar vlado le takim možem, ki jih bo delovna stranka podpirala. Novi ministrski predsednik bo prevzel nalogo, da izvede trajno in ne začasne brambne prenosove.

NAPAD NA SOCIALNO-DEMOKRAŠKEGA VODITELJA.

V Zagori je po nekem shodu nekdo streljal na znanega socialnodemokraškega voditelja Petra Bakalova in ga je nevarno ranil. Napadalec je pobegnil.

IZ AVSTRIJE IZNANI LAŠKI POSLANEC PODRECCA.

V Tridentu bi bil moral po iniciativi soc. demokratov laški poslanec Podrecca dvakrat predavati. Ko se je pa na Tirolsko pripeljal, so mu dekret izročili, po katerem je izgnan iz vseh av-

Dnevne novice.

Š Slavnost Belokranjske železnice. Prva lopata pri zgradbi Belokranjske železnice se zasedi, kot je sedaj za stalno določeno, v soboto, dne 23. marca, ob 11. uri dopoldne v mestnem parku v Novem mestu. Blagoslov izvrši prošt novomeški dr. Sebastijan Elbert. K slavnosti pričakujejo želez. ministra dr. Foersterja, deželnega predsednika barona Schwarza, deželnega glavarja dr. Šusteršiča in več drugih dostojanstvenikov.

Š Zmaga S. L. S. Slovenska ljudska Stranka je včeraj pri občinskih volitvah v Radečah pri Zidanem mostu sijašno zmagala v vseh treh razredih. Nasprotniki niso spravili niti enega svojih v odbor.

Š Županska volitev v Žireh. Dne 13. t. m. je bil izvoljen za župana go-

spod Franc Petrič, pristajaš Slovenske ljudske Stranke.

Š Železnice na jugu. Tednik »Österreich-Ungarn«, ki se marljivo bavi tudi s slovenskimi in hrvaškimi razmerami in sicer popolnoma z našega stališča, objavlja v svoji 12. številki iz petersa vojaškega strokovnjaka članek o železnicah po alpskih deželah. Pravi, da s strateškega stališča karavanska in južna železnica ne zado-stujeta in da je zato treba tretje proge skozi Kranjsko. Potrebna pa je tudi zveza skozi Novomesto.

Š Šestdesetletnica družbe sv. Mohorja. Družba sv. Mohorja bo to leto k svoji 60. letnici obstoja izdala jubilejni koledar s celim imenikom, kakor je bil prej v navadi. Vsak Slovenec naj si šteje v posebno čast, da se bo njegovo ime bliščalo v letošnjem imeniku!

Š Liberalni lopovi. Noben dan brez kake lumparije! — to je geslo »Slovenskega Naroda«. Včeraj si je to čedno glasilo slovenske liberalne inteligence izmislilo, da je D'Alba, ki je poizkusil atentat na kralja Viktorja Emanuela, pobožen katoličan! — Mi laške liste pazljivo zasledujemo in nismo tega nikjer našli, pač pa vsi pripovedujejo, da je nesrečni fant pohajal brezversko laško šolo, bil potem član socialistične »Camera del lavoro« in brač same liberalne in socialno demokraške liste. Sam je priznal, da je zašel zgodaj v družbo socialistov in anarhistov, ki so ga ščuvali zoper vero in družbo. — Pri »Slovenskem Narodu« pač brez laži ne morejo izhajati. Kakršna stranka, takšen list in narobe.

Š Laška h'navščina. Laško časopisje se zelo jezi, ker se avstrijska socialna demokracija norčuje iz laških socialnih demokratov, ki so šli kralju Viktoriju Emanuelu čestitat, da je ušel atentatu anarhističnega zidarja. Mi avstrijskih socialnih demokratov gotovo ne zagovarjamo kakor smatramo tudi za popolnoma umljivo, da so se laški socialisti podali s svojimi kolegi na Kvirinal izrazit svoje zadovoljstvo, da kralja ni zadela krogla zmešnega fantalina. Ampak ogorčenje laškega nacionalističnega časopisja nad avstrijske socialno demokracijo je vendar skrajno smešno in grdo hinavsko. Avstrijske socialne demokrate pač jezi, da je atentat monarhistično misel le okrepil in navdušenje za tripolitan-sko vojsko le še poživil. Laško časopisje pa naj našim socialnim demokratom ne očita preveč »barbarstva« in »brezčutja«, kajti to laško časopisje je tisto, ki slavi Oberdanka, ki je hotel umoriti našega cesarja, kot največjega junaka laškega naroda! Capito?

Š Razglednice »Slovenske Straže« za Veliko noč. V par dneh bodo izšle razglednice »Slovenske Straže« za Veliko noč. Ena teh umetniških razglednic, katere je zasnoval mojster Vavpotič nosi naslednje posvetilo dr. Kreka »Slovenski Straži«:

Ta zemlja nosi naš pečat
Naš znoj in našo kri.

Iz njenih lesov smo zibke tesali
In vanjo dragim grobove kopali,
Srce smo v ljubezni nji zapisali.

Premila zemlja naš dom si ti,

Naš dom ostani do konca dni!

Grobov je preveč že

Krog naših koč:

Grobovi odprite se!

Sedaj je Velika noč!

Dr. Krek.

Druga razglednica predstavlja velikonočne šege slovenske. Obe razglednici ste res pravo umetniško delo, ki sta v čast umetniku Vavpotiču. Naročajo se razglednice v pisarni »Slovenske Straže« v Ljubljani. Trgovci dobe znaten popust. Vse razglednice bodo lahko že prihodnjo soboto v prometu. Prosimo torej za mnogoštevilna naročila!

Š Politične razmere v Istri. Glasilo italijanske liberalne stranke v Istri »Idea Italiana« pravi, da se morejo pogajanja za naročni sporazum med Hrvat in Lahi v Istri smatrati za definitivno razbita in da je precej verjetno, da vlada deželni zbor razpusti in razpiše nove volitve, če že ne zaradi drugega, zato, da si Hrvati pribore še en volilni okraj, tretji okraj ptujski.

Š Nemški katoličani in časopisje. Naš somišljenik, ki biva v južni Nemčiji, nam med drugim tudi tole piše: »Bere se v Nemčiji silno mnogo, vsak kmet, sleherni delavec ima svoj dnevni časopis, nekateri še po več. Geslo katoličanov je: V vsako katoliško rod-bino katoliško časopisje! Na vseh shodih se neumorno agitira za dobro časopisje, ki je izborno organizirano.« — Ni čuda, da so nemški katoličani tako skalnato trdni in zavedni. Posnemajmo jih tudi mi in podpirajmo z vsemi silami svoje časopisje! Naše časopisje je glavno orožje v boju zoper sovražnike našega ljudstva in nalveč

stori za politično izobrazbo, ki stori naše ljudstvo zavedno in neomajno.

+ **K današnjemu članku o čenstovskih dogodkih** (glej prilogo!) imamo pripomniti še sledeče: »Dan«, ki ga škandal ruske policije zelo boli, objavlja danes vest, da v Peterburg »ni še dospela nobena vest o begu Maczocha in da se smatra vest lahko kot izmišljena.« — Nasproti pa stoji dejstvo, da danes že vsi dunajski listi poročajo, da je Maczoch res pobegnil in da je član tajne policije, Okuniewski, zaprt, ker je komplot med Maczochom in tajno policijo iz maščevanja izdal!

— **Smrtna kosa.** Dne 10. t. m. je umrl gospod Franc Budkovič, trgovec v Semiču, v 34. letu svoje starosti. Njegovim prijateljem in znancem se priporoča v blag spomin. Naj v miru počiva!

— **Preveliko navdušenje za kralja Viktorja Emanuela.** Iz Reke se poroča, da so opoldne v občinskem gledališču po izkušnji za »Wertherja« ob vesti o k sreči ponesrečenem atentatu na laškega kralja godci zaigrali laško kraljevsko himno, drugi pa so klicali: »Evvi-va l'Italia!« in podobno. — To navdušenje je pač nekoliko prevroče in kaže, da se ireidenta koti dalje.

— **Stanovsko društvo uradnikov c. kr. užitnine na Kranjskem** s sedežem v Ljubljani ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo, dne 24. marca, v gostilni g. Mikuža v Kolodvorski ulici ob 2. popoldne. K temu rednemu občnemu zboru se uljudno vabijo vsi člani.

V šmarci je bil dne 14. t. m. zopet izvoljen za župana Janez Benda, za svetovalce pa Jože Okorn in Janez Jeran. S tem je konec liberalnih intrig. Vsi izvoljenci so odločni pristaši Slovenske Ljudske Stranke.

— **V temi zašel in utonil.** Grahovo pri Cirknici, 15. marca. Janez Štrukelj, po domače Čednik iz Zerovnice je šel v sredo v gozd. Zvečer je prišel v Lipenjsko, se tam pomudil do 11. ure zvečer in odšel v Zerovnico domov. Noč je bila temna in tako je najbrže zašel v Lipenjsko in utonil. Dobili so ga šele v petek zjutraj okoli 7. ure. Zapuša mlado ženo in štiri nepreskrbljene otroke.

— **Skioplačno predavanje** priredi jutri v nedeljo zvečer strokovno delavsko društvo v »Delavskem Domu« na Jesenicah. Slike nam bodo kazale slavno Messino ob potresu. Snov zelo zanimiva. Slike jako lepe. Vstopnina navadna.

— **Kako skrbje Čehi za svojo narodno obrambo.** V zadnjem času so Čehi dobili za svojo narodno obrambo sledeče darove in legat: premoženje železniškega nadzornika Kuhinka 300.000 K, dar zakonskih Korbel iz San Franciska 50.000 K, dar gospe Kral 300.000 K, dar gospe Kletzl 20.000 K, toda vse te vsote presega zapuščina dr. Hermana Janovskega, ki je zapustil vse svoje premoženje v znesku 1.500.000 kron češki narodni obrambi in Hlavkovi ustanovi. — Kdaj dobimo rodoljuba, ki se bo v svoji oporoki z večjo vsoto spomnil »Slovenske Stranke«?

— **Spomenik Antonu Stoecklu v Zagrebu.** Odbor društva sv. Cecilije v Zagrebu je sklenil, da postavi dostojen nagrobni spomenik pokojnemu profesorju glasbenega zavoda v Zagrebu Antonu Stoecklu, bivšemu kapelniku slovenskega gledališča v Ljubljani.

— **Potres v Sarajevu.** Dne 15. t. m. se je v Sarajevu zemlja močno tresla. Potres je 3 sekunde trajal. Škode ni napravil.

— **Razpis učiteljske službe.** Na šestrazredni ljudski šoli v St. Vidu pri Ljubljani se razpisuje učiteljska služba z zakonitim prejemki v stalno nameščenje. Pravilno opremljene prošnje je vlagati do 15. aprila 1912.

— **Nezgode.** V Marijo Štritof, ženo nočnega čuvara v Ponoviču se je oven s tako silo zaletel, da jo je podrl. Pri padcu si je zlomila levo roko. — Alojzij Turšič, deset let star v Bezuljaku, je delal doma zobotrebece; pri tem se je pa vrezal v roko, nato pa se dregnil po nesreči z nožem v desno oko. Poškodba je nevarna; moral se je podati v deželno bolnišnico.

V Ameriki umrli Slovenci. V Clevelandu je umrl Slovenec F. Kolenc. Rajniki je doma z Mokronoga na Dolenjskem. Zapuša soprogo in pet neskrbljenih otrok. Istotako je v Clevelandu umrla 29letna Slovenka Rozalija Trampuš.

— **Pod brano je prišla.** Včeraj je vozila Marija Zitnik v Vinu pri Grosupljem z brano po polju. Med delom se je pa krava, ki je bila vprežena splašila in podrla Zitnikovo, ki je prišla bod brano. Brana jo je po nogah težko poškodovala in so jo morali prepeljati v deželno bolnico.

— **O novi jami v Postojni** piše v dunajski »Uraniji« jamski tajnik gosp. Perko lep članek. O novi jami priobčuje tudi štiri slike.

— **Nove cigare** namerava spraviti v prodajo tobačna režiža koncem te-

Stráža pri rovu »Priuzročena« v Eschumu.

Rudarji, ki ne štrajkajo se v Herne vračajo pod policijsko zaščito.

SLIKE O STAVKI RUDARJEV V NEMČIJ.

kočega leta. Cigare se bodo pod imenom »Palmas« in »Palmetas« prodajale po 16 vin. in po 12 vin.

— **Konkurz** se je otvoril ta teden pri trgovcu Antonu Rajmerju v Metliki. Rajmer je sodišču konkurz sam prijavil.

— **Požar.** Iz Berlina pri Novem mestu se nam piše, da je dne 15. t. m. popoldne med 2. in 3. uro izbruhnil iz Šaletovega gospodarskega poslopja ogenj, katerega so mimogredoči takoj zapazili in sli takoj pomagati, da so istega pogasili. Zenske so bile pridno priče donošati vodo ter ogenj polivati. Tui je bila prihitela požarna bramba iz bližnjega Novega mesta. Vkljub temu, da je bilo ljudstvo takoj pripravljeno na pomoč, je šaliu zgrel del hleva listnice, kjer se je bil zanetil ogenj. Kdo je v šalijevi listnici zanetil ogenej, se seveda nam neznano; gotovo kak neprevreden kadilec.

— **Izobraževalno društvo Moste-Selo-Vodmat** priredi v nedeljo, dne 17. marca 1912, v salonu g. J. Oražma na Selu igr »Stari in Mladi«, narodna igra v štirih dejanjih. Začetek točno ob 4. uri popoldne.

— **Katerakoli gospodinja** rabi Kolinsko kavno primes v korist obmejnim Slovencem, vsaka se z njo pohvali, kajti ta kavna primes je v resnici najboljši kavni prídadek. Temu dejstvu mora ta kavna primes tudi zahvaliti predvsem, da se je v kratkem času tako zelo razširila, da že skoro ni več nobene naše gospodinje, ki bi je ne kupovala. Tako je prav, kajti kolinska kavna primes v korist obmejnim Slovencem ni le najboljša, temveč tudi edino pristno domače blago te vrste. Prava je pa le, če ima napis »V korist obmejnim Slovencem« in pa pritisnjen pečat »Slovenske Stranke«.

Novi cestni zakon za Kranjsko s slovensko - nemškim besedilom je izšel ravnokar v zalogi Katoliške bukvarne v Ljubljani. Cena 1 K 20 v. Županstva, cestni odbori in drugi zainteresirani krogi si bodo knjižico omissili. Cena broš. 1 K 20 v, trdo vezano 1 K 50 v.

— **Inserentov leksikon** je gotovo vsak časopisni katalog. Ta stara izkušnja je že od nekdaj vodila anončno pisarno M. Dukes nasled. (Maks Augenfeld & Emerik Lessner) na Dunaju, I., Wollzeile 9, da je svojemu časopisnemu katalogu, ki ga izdaja, posvečala največjo važnost. S tem katalogom v roki lahko reši vsak inserent odločilna vprašanja: »kako — kdaj — kje?« Katalog, ki je ravnokar izšel, govori v predgovoru o splošnem narodno gospodarskem položaju ter je inserentom zastoj na razpolago.

— **Praktičen** po obliki in vsebini je ravnokar izišli časopisni katalog anončne ekspedicije Rudolf Mosse, Berlin—Dunaj I., ki obsega vsa potrebna pojasnila za časopisno reklamo. Na podlagi katalogu pridejanega »Rud. Mosse-ja normalnega vrstomer« je mogoče natančno določiti prostor in izračunati stroške oglasov. Kot običajno je tudi letos priložena katalogu beležnica s koledarjem.

— **Občni zbor goslinčarske družbe** za Bled in okolico se ne vrši dne

18. t. m., kakor je bilo prvotno določeno, marveč v sredo, dne 27. marca, popoldne ob pol 3. uri v prostorih hotela »Triglav« na Bledu. Dnevni red ostane neizpremenjen. Ker se bodo obravnavale razne velevažne zadeve, se gostilničarji tega okraja naprošajo, da se zborovanja polnoštevilno udeleže.

Primorske vesti.

p Brezžični brzojavni inspektorat v Trstu. S prvim aprilom t. l. prične poslovati v Trstu na novo ustanovljeni c. kr. brezžični brzojavni inspektorat, ki bo podrejen neposredno trgovskemu ministarstvu. Temu inspektoratu bodo podrejeni c. kr. brezžični uradi na avstrijskih ladijah. Državna uprava preskrbi na njene stroške vse te urade na ladijah s potrebnimi stroji in drugimi uradnimi potrebščinami kakor tudi s telegrafisti. Za to pa plača lastnik dotičnih ladij, na katerih so te postaje, državni upravi 2200 oziroma 2500 kron na leto. Aparate na teh ladijah je iznašla avstrijska vojna mornarica. Aparati drugih držav imajo namreč to lastnost, da brezžično brzojavljanje lahko čitajo druge nepoklicane ladije. Kaj to pomenja v času vojske, si lahko vsakdo misli.

p Naše vojne ladije. Jeseni se pridruži »Viribus Unitis« zimski eskadri. Prihodnje poletje pa bo »Tegetthof« tudi že oborožen. Kroglice velikanskih topov na avstrijskih dregahnouth tehta jo 800 kg! Napolnili bodo topove z njimi s pomočjo elektrike in s pomočjo zraka.

p Štrajk preti v Nabrežini. Baje socialistični voditelji delajo na to, da v kratkem izbruhne. Pripraven čas za štrajk ni.

p Dva samoumora. Iz Gorice. V petek, dne 15. marca, so potegnili iz Soče truplo prodajalca krompirja Franceta Devetak iz St. Andreža. V četrtek je še s svojim prijateljem pil v Gorici. Ko sta se poslovila, je dejal, da se ne vidi več. Ta je mislil, da se Devetak šali. Drugi dan pa je izvedel žalostno novico. Baje so ga preganjali dolgovi.

— Iz Otlice nad Ajdovščino pa poročajo: Dne 13. t. m. ob pol 4. uri popoldne se je ustrelil c. kr. gozdar Josip Siegel. Bil je pravičen Nemec. Vzrok bržkone blaznost, kakor trde merodajne osebe. Izboren strelec je bil, kajti razbil si je glavo tako, da so morali možgane pobirati po tleh — stenah in stropu.

p Rudolf Konjedic — v zaporu. Znanega Rudolfa Konjedica, bivšega predsednika »Mizarske zadruga« v Solkanu so v četrtek ob 4. uri popoldne aretirali v Tolminu. Prepeljali so ga v zapore okrožne sodnije v Gorici. Rudolf Konjedic, ki je zakrivil katastrofalen polom »Mizarske zadruga« v Solkanu, eden prvih stebrov goriskega Gaberščekovega liberalizma, je po polomu ušel v inozemstvo. Oblast ga je zasledovala, a ga ni mogla prijeti, akoravno je Konjedic večkrat prihajal — seveda pregledčen — v Gorico in Tolmin. Najbrže pride že pred to zasedanje, ker material za razpravo je ravno sedaj zbran.

Avtomobilna zveza med Bovecem in nastajo Sv. Lucija—Tolmin. S 1. mar-

cem se je vpeljal sledeči vozni red: Zjutraj odhod iz Bovca okrog 6.30, iz Kobarida okrog 7.30, zveza z brzovlakom 9.02. — Popoldne odhod iz Bovca okrog 3.30, iz Kobarida okrog 4.30, zveza z brzovlakom 5.50. — Zjutraj odhod iz postaje ob 7, prihod v Kobarid okrog 8.30, v Bovec okrog 9.30. — Popoldne odhod iz postaje ob 4, prihod v Kobarid okrog 5.30, v Bovec okrog 6.30. Zvečer ob 7.30, iz postaje vozi samo do Tolmina. Razventega odhaja opoldne iz postaje tovorni avtomobil bratov Ostan.

p Vra! si je večkrat prerezala z nožem soproga uradnika mornarice v Pulju Terezija Ivanetti. Težko ranjeno so prepeljali v bolnico.

Koroške novice.

k Resigniral je na župnijo Brezo pri Krivi Vrbi g. župnik Aichholzer v Pontablju.

k Od davkarje. Kot vodja davkarje v Trbiž je imenovan g. J. Žvan.

Ljubljanske novice.

Ij Ženski oddelek S. K. S. Z. v Ljubljani uprizori jutri v nedeljo, dne 17. sušca 1912 v veliki dvorani Ljudskega Doma dr. Krekovo krasno igro s petjem »Turški križ«. Začetek ob 6. uri zvečer. Blagajnica se odpre ob 5. uri popoldne. Vstopnina: Sedeži I. in II. vrste 2 K, III. in IV. vrste 1 K 50 vin., od V. do VIII. vrste 1 K, od IX. do XI. vrste 80 v. Balkon 80 vin. Galerija: I. vrsta 1 K, II. vrsta 80 vin., od III. do V. vrste 60 vin. Stojlišča 30 vin. Vstopnice se dobe v predprodaji in zvečer pri blagajni.

Ij Ljudski oder ponovi na sv. Jožefa dan ob 4. uri popoldne pri primjeri krasno uspele Grillparzerjevo klasično tragedijo »Ljubezni in morja valovi« (Hero in Leander). Vse kritike enoglasno ocenjujejo predstavo kot dovršeno in najboljšo igro cele sezije. »Laibacher Zeitung« piše: »Videli smo igralske uspehe, ki nas silijo k spoštovanju in občudovanju, ki pričajo o mnogo obetajočih talentih, uspehe, ki so vsled vsestranske umerjenosti rodile predstavo, nad katero je vel dih prave umetnosti. Kar so ustvarili igralci Ljudskega odra v nedeljo, zasluži polno priznanje in če se jim je občinstvo zahvaljevalo s frenetičnim ploskanjem, je imelo docela prav.« — »Ljubezni in morja valovi« je predstava, katero sme Ljudski oder bodisi gleda kulis, glede igre same in glede igranja, glede režije in inscenacije vsakomur s ponosom pokazati. Posebno vsem tistim, ki jih ni bilo pri premijeri iz tega ali onega vzroka, badi repriza priporočena! Uverjeni smo pa tudi, da si bode delo ogledal marsikdo, ki jo je že pri premijeri videl. Tudi okolica in gostje iz dežele imajo redko priliko, da si ogledajo vsestransko dovršeno predstavo, ker je začetek že ob 4. uri popoldne. Ker se bo predstava končala še pred glasbenim večerom »Ljubljane«, dne. Ker se bo predstava končala še igri tudi v »Union« razvedrit. Vstopnice v predprodaji se dobe v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Ij Družinski večer »Ljubljane« bo v torek, dne 19. marca, na praznik sv. Jožefa v veliki dvorani hotela Union. Sodeluje operna pevka mestnega gledališča v Poznanju, gospodična Mariči Peršlova, celotni orkester Slovenske Filharmonije pod vodstvom gospoda Talicha in društveni zbor. — Spored: Delibes: »Der König hat's gesagt«, uvertura, svira Slovenska Filharmonija. — Schubert: a) Serenada, b) Vele rože, poje gospod prof. A. Rohida. —

Najbolj zdrava
kavina pijača
je že 20 let

Kathreinerjeva
Kneippova
sladna kava.

Resničen
nadomestek kave!

Kathreinerjeva
financijsko srečno v hišo.

Gerbič: Jugoslovanska rapsodija, svira Slovenska Filharmonija. — a) Lajovic: Mesec v izbi, poje operna pevka gospodična Mariči Peršlova. — b) Wolf: Polnoč, poje operna pevka gospodična Mariči Peršlova. — c) Strauss: Ljubav, poje operna pevka gospodična Mariči Peršlova. — Pl. Zajc: a) Seljanka, duša moja, b) Nedved: Nezakonska mati, poje gospod Rus. — a) Gojmir Krek: Srbska narodna, poje mešani zbor »Ljubljane«. — b) Adamič: Ljubljansko polje, poje mešani zbor Ljubljane. — c) Adamič: Najslajša služba, poje moški zbor Ljubljane. — Mozart: Menuetto, svira orkester Slovenske Filharmonije. — Smetana: Uspavanka, svira orkester Slovenske Filharmonije. — Čajkovski: Marche miniatur, svira orkester Slovenske Filharmonije. — Prochaska: a) Gavotte, b) Valse, svira Slovenska Filharmonija. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. — Vstopnina za osebo 1 K 20 vin.

Ij Predavanje v Trnovem. Jutri, v nedeljo, ob 10. uri dopoldne bo predaval v društvenih prostorih pri Repniku v Konjušni ulici gosp. dr. Marko Natlačen. Po predavanju razgovor o društvenih zadevah.

Ij Ljubljanske Marijine družbe imajo na praznik Marijinega oznanjenja dne 25. marca ob 4. uri popoldne svoj skupen izvenckrven shod v dvorani »Ljudskega doma«.

Ij Musica sacra v stolnici. Jutri četrto nedeljo v postu se bo pri veliki sv. maši ob desetih izvajalo sledeče: Missa in hon. St. Cassiani, zl. Ign. Mitterer, Gradual »Laetatus sum« in ofertorij »Landate Dominum«, zl. Pet. Griesbacher.

Ij Ugled in avtonomijo mestnega magistrata ter njegovega uradništva hočejo »klerikalci« v Ljubljani na čisto sistematičen način vzeti, toži danes v »Danu« g. Adolf Ribnikar, ki bi imel dovolj povoda, da o tem molči ob najnovejši aferi, pri kateri je pred sodiščem trikrat pogorel in je tudi deželna vlada prav določno stališče zavzela. Ugleda in avtonomije se ne vzdržijo z Ribnikarjevimi recepti, to se je videlo že za časa Hribarjevega županovanja in to bo vsak dan bolj okušal tudi sedanji župan dr. Tavčar, če bo pustil Ribnikarju skrbeti za »ugled in avtonomijo mestnega magistrata«. Adolf Ribnikar se je včeraj s svojimi ovadbami pred sodiščem strahovito blamiral, če je pri tem kaj prizadel tudi ugled mestnega magistrata, je krivda na magistratu, ker se pusti Ribnikarju preveč moči. Le v interesu ugleda mestnega magistrata bo, če se Ribnikarju to moč primerno pristrže. Tudi je Ribnikarjeva krivda, če je vlada posegla v njegovo najnovejšo plemenito delo na trgu in mu odločno povedala, da je storil kot mestni uradnik davkoplačevalki krivico. Da pa krivica ne bo imela v nobenem slučaju na magistratu več ugleda, na tem pa bomo delali odločno naprej, ker krivice ne bomo na noben način trpeli! In pri tem bo naša delgacija v občinskem svetu enako odločna, tudi če se bo šlo za zadnjega berača! Gospodje na magistratu torej vedo, po kateri poti morajo hoditi, če hočejo skrbeti za svoj ugled in za ugled mestnega magistrata. Kdor tega ne bo hotel kapirati, bo končno romal z magistrata, pa naj bo Peter ali Pavel. Ribnikar pa naj si posebno zapomni, da božji mlini meljejo počasi in gotovo. Da sedaj še ni v mlinu, je kriva samo naša dosedanja prizanesljivost.

Ij Prepovedana protestna skupščina proti dogodkom na Hrvaškem. Znana ljubljanska družba, ki navadno s svojo nerodnostjo vsako stvar kompromitira, je kar na svojo roko sklicala protestno skupščino proti dogodkom na Hrvaškem. Mi smo svoje mnenje o vrednosti take strankarsko sklicane skupščine že povedali. Sedaj je skupščina vlada prepovedala. »Narod« vpije seve, da so tega tudi klerikalci krivi; kriva je pa le liberalna nerodnost in liberalci, ki jim ni bilo za stvar, ampak samo za svoje strankarstvo. Zato pa bi Hrvatje od liberalnega shoda prav nič koristni ne imeli, kvečjemu bi liberalci na shodu napravili kako neumnost, katero bi naši narodni nasprotniki izrabljali proti Hrvatom in Slovencem. Sicer pa bi ugled hrvaške in slovenske stvari nič ne pridobil, če bi na shodu nastopal kak — Pustoslemšek.

Ij Javno skladišče in prosto ležišče v Ljubljani objavlja v današnji številki našega lista po odredbi c. kr. trgovskega ministrstva pravilnik z razsodiškim redom in pristojbinsko tarifo, odobreno po ministrstvu. Navedeno skladišče je edino in prvo tovrstno ministerielno koncesionirano podjetje na Kranjskem ter na našem jugu sploh. Obe skladišči sta pod stalno kontrolo trgovskega in finančnega ministrstva in nudita tedaj strankam največje možno jamstvo v svojem poslovanju ter je ta zavod smatrati za važen faktor na polju aprovizacije dežele kranjske.

Ij Matica Slovenska priredi danes (v soboto) ob 6. uri zvečer v dvorani Mestnega doma predavanje. Predaval

bo gospod dr. Ilesič o slovenski modernosti. Jutri (v nedeljo) ob 10. uri dopoldne se vrši v magistratni dvorani glavna skupščina.

Ij Občni zbor pogrebne bratovščine sv. Jožefa se vrši dne 19. t. m. na dan sv. Jožefa ob pol 5. uri popoldne v mali dvorani Mestnega doma, Cesarja Jožefa trg.

Slovensko lovsko društvo v Ljubljani naznanja, da se vrši redni občni zbor v nedeljo, dne 17. t. m. ob 3. uri popoldne v restavraciji južni kolodvor (Schrey).

Prememba v stanju bolnikov v deželni bolnici meseca februarja 1912. S prejšnjega meseca je preostalo 253 moških in 432 žensk, skupaj 685 bolnikov. Meseca februarja je bilo sprejetih 440 moških in 432 žensk, skupaj 872 bolnikov. Oskrbovanih je bilo torej 693 moških in 678 žensk, skupaj 1371 bolnikov. Od teh je bilo odpuščenih 424 moških in 404 ženske, skupaj 828 bolnikov. Tekom meseca je umrlo 27 moških in 18 žensk, mrličev je bilo skupaj 45. Koncem meseca februarja je ostalo 242 moških in 256 žensk, skupaj 498 bolnikov. Oskrb. dni je bilo 13.843, posamezni bolnik je bil torej povprečno oskrbovan 10 dni. Bolezni odpuščenih so bile: Trebušni legar 1; škrlatica 7; davica 2; šen 5; egiptovska očesna bolezen 2; spolne bolezni 27; krupozna pljučnica 2; pljučna jetika 26; tuberkuloza drugih organov 92; alkoholizem 16; rak 18; druge novotvorbe zlega značaja 1; golša 2; akut. bolezni dihal 13; akutne bolezni želodca in črevesa 6; bolezen slepiča 4; poškodbe izven obrtnih obratov 84; poškodbe v obrtnih obratih 11; duševne bolezni 10; garje 20; vse druge bolezni 431. Radi poroda je bilo sprejetih 51 žensk, po porodu odpuščenih 48.

Glasba.

*** P. Angelik Hribar: postni in velikončni naprevi** za mešani zbor so pravkar izšli v zalogi Katoliške Bukvarne v drugem natisu. Te pesmi našega priljubljenega skladatelja so bile že več let popolnoma razprodane. Na vsestranske želje jih je Katoliška Bukvarna zopet izdala, kar je gotovo ustrezno vsem našim cerkvenim zborom, ki bodo brezdvomno v obitem številu segli po njih, jih marljivo gojili in proizvajali v postnem in velikončnem času. Partitura stane 2 K, glasovi so pa po 50 vin.

*** Saitnerjev oratorij** se bo v četrty izvajal v sredo, dne 20. marca ob pol 8. uri zvečer. Ker je tretji koncert za nedeljo že razprodan, se bo oratorij izvajal četrtič. Cene so za to izvajanje nekoliko nižane. Dobivajo in naročajo se že od danes naprej v trafiki v Unionu po 2, 3, 4, in 5 kron, stojšča kakor pri prejšnjih koncertih.

Izpred sodišča.

BLAMAŽA KAMNIŠKIH LIBERALCEV PRED DEŽELNIM SODIŠČEM.

Kamniški liberalci so ovadili našega pristaša davčnega asistenta Maierja, češ, da je kapelniku kamniške godbe pred zadnjimi občinskimi volitvami grozil z odslovitvijo, če voli z liberalci. Pri današnjem glavni razpravi pred tukajšnjim deželnim sodiščem je bil gospod Maier oproščen. Ob koncu razprave je bilo videti precej dolgih liberalnih nosov. O razpravi prinesemo podrobno poročilo.

Gospodarstvo.

— Deželna gospodinjstva šola na Vrhniki je končala svoje tretje šolsko leto dne 14. t. m. Pri tej priliki se je vršila javna skušnja gojenk. Skušnji so prisostvovali deželni odborniki dr. Zajec, deželni poslanec Kobi ter člani kuratorija te šole. Skušnja je prav dobro izpadla. Šolske sestre so pripravile udeležencem skupni obed v prostorih gospodinjstva šole.

Po svetu.

Konec predilniške stavke v Ameriki. »Times« poročajo iz New Yorka: Štrajk predilničarjev v Lawrence (Massachusetts) je končan.

Bitka z revolverji med porotno razpravo. Mrive 4, ranjen h 23 oseb. V sredo je sodilo v Hillsvilleju, Virginija, porotno sodišče nekega Allena, ki je bil obtožen, da je več ljudi usmrtil in da je vino vtihotapljal. Porotniki so izjavili, da je Allen kriv in sodnik je hotel prečitati razsodbo, ko so pričeli Allenovi prijatelji streljati. Po prvem strelu se je prvi državni pravdnik mrtev na tla zgrudil. Šerif je hotel potegniti revolver, a predno je to storil, so ga že ustrelili, tretji je bil ustreljen sodnik. Boi je postal nato splošen in streljalo

se je od vseh strani. Le malo porotnikov ni bilo ranjenih. Ustreljen je bil tudi obtoženec Allen. Streljanje je povzročil obtoženčev brat, ki je pobegnil. Guverner je odposlal milico, ki ji je ukazal, da naj vsakega ustrelji, ki bi se upiral. V boju v porotni dvorani so bile usmrčene 4, ranjenih pa 23 oseb.

Velika železniška nesreča v Wittenbergu. 2 osebi mrivi, 4 nevarno ranjene. Dne 15. t. m. zjutraj ob 2. uri 20 minut je poštni vlak zavozil v tovarni vlak. Dva železničarja sta mrtva, 4 pa nevarno ranjeni. Vlakovodja Telf je zgorel. Trije vagoni so popolnoma zgoreli.

Nesreča v zraku. Na Trewtovem letališču pri Berolinu se je letalec White ubil.

Garderoba milijarderke. V Washingtonu je nedavno prišla na nek ples mr. C. H. Antony v čevljih, ki so bili na petah obsuti z dijamanti. To je vzbudilo celo v krogih milijarderjev veliko senzacijo, o kateri so mnogo govorili. Ko so vprašali mrs. Antony, koliko znaša njen letni toaletni budget, je navedla sledeči račun: 200 parov svilenih nogavic po 10 K je 2000 K. — 50 rokavic 975 K. 50 čevljev 3000 K. 6 dijamantnih čevljev 28.088 K. 1 par čevljev z rubini 2000 K. 3 pari čevljev z biseri 2300 K. 24 svilenih podoblek 1200 kron. 75 čipkastih podoblek 7775 K. 15 pahljač 1165 K. 30 nočnih toalet 28.080 kron. 1000 metrov trakov 5000 K. 1 baržunasta toaleta 1200 K. 25 večernih toalet 50.000 K. 6 bisernih torbic 1500 K. 15 negligejev in kimonov 4875 K. 4 krznih garnitur 35.000 K. 20 tailor kostumov 12.050 K. 40 klobukov 25.000 K. Perilo 10.000 K. Druge malenkosti 10.000 kron. Skupaj 251.208 K. Mrs. Antony pa je celo mnenja, da je ta proračun zelo skromen.

Pijančevanje na Ruskem. V mesecu grudnu leta 1911 je bilo na podlagi uradnega poročila v evropski in azijski Rusiji prodanega 9.049.277 veder žganja; 298.146 veder več kot v istem mesecu leta 1910. V preteklem letu je bilo prodanega skupno 91.041.274 veder žganja; 2.098.827 veder več kot v letu 1910. Ruska država je imela od monopola na žganje v letu 1911 782.557.370 rubljev (rubelj = 2,54 K) dohodka; za 20.010.141 rubljev več kot v letu 1910. Vsako leto je bilo na ulicah glavnega mesta Peterburga od policije prijatih 60.000 do 70.000 popolnoma pijanih oseb, ki potem na policijskih stražnicah svojo pijanost prespijo. Protialkoholni odsek zdravniškega društva v samaranski guberniji je zbral statistične podatke, iz katerih je razvidno, da je izdalo ministrstvo samaranske gubernije samo v letu 1910 22 milijonov rubljev za žganje. V letu 1908 je bilo v mestu Samara prijatih 9000 oseb radi pijanosti, v letu 1909 že 10.300, a v letu pijanosti, v letu 1909 že 10.300, a v letu soč oseb.

Ne v Ameriko. Ta naslov ima 16. zvezek Ljudske knjižnice. Alešovec je napisal to povest na podlagi resnične zgodbe, ki predočuje nevarnost Amerike, vzbuja ljubezen do rodne grude in odvrača bravca od želje hiteti čez ocean bogatit tujce. — Alešovec pripoveduje na tisti mični, domači in živahni način, ki je le njemu lasten. Nauk, ki veje iz cele povesti: Ljubo doma, kdor ga ima, se bo utisnil bravcu globoko v srce. Povest je izšla v Katoliški Bukvarni in velja 1 K 50 vin., vez. 2 K 40 vin.

Predor skozi Kavkaz. Ruska država namerava napraviti skozi Kavkaz predor, ki bi bil dolg 23 in pol km. To bi bil največji predor na svetu in bi vezal Vladikavkaz s Tiflisom. Če se hoče danes iz Vladikavkaza v Tiflis, se mora prehoditi 1500 km, četudi znaša zračna daljava med tema dvema točkama le 200 km.

Proti razpčevanju nemoralnih tiskovnih proizvodov v trafikah se je odločno zavzelo naše finančno ministrstvo in je strogo prepovedalo. Bil je skrajni čas za to in bi bilo le želeči, da bi se zganilo tudi železniško ministrstvo in poskrbelo, da bi iz kolodvorskih bukvaren čim preje izginila umazana literatura. Saj je nezasišano, da se z mest, ki so v rokah državne uprave, zastruplja ljudstvo. Tudi v Avstriji se mora končno proti tej literarni kugi dvigniti vse, kar pošteno misli, država pa mora biti prva in drugim za zgled. Sedaj so že tudi svobodomiselnici spoznali, kam vodi neomejena svoboda v tisku in oglasil se je izmed njih profesor Paulsen, ki piše: »Varstvo mladostnih pred okuženjem z moraličnimistrupi je nas vseh dolžnost, ki jo pa le premalo upoštevamo. Angleško ljudstvo, čegar svobodoljubje in svobodne ustanove vsi občudujemo, se ne obotavlja z najresnejšimi sredstvi zapreti vrata nečistim duhovom. Tudi mi bomo veliko več storili za svobodo duševnega življenja in pravo umetnost, ako bo-

mo višje potegnili mejo proti umazanemu rokodelstvu in nečisti industriji ter nanju strožje pazili. Ali niso ravno izdanja teh umazanih obrti atentati na našo svobodo? Atentati zlasti na notranjo svobodo doraščajoče mladine, katero ti proizvodi tirajo v sužnost najnižjih nagonov?« — Tako so se končno spametovali tudi svobodomiselnici in upati je, da se sedaj že enkrat bliža konec igri brezvestnih spekulantov, ki so pod krinko literature in umetnosti spravljali v denar razne grdobije.

Kako ohranimo jajca, da se ne pokvari. Mnogi priporočajo kakor sredstvo, da se ne pokvari jajca to, da se polože v apno. Ako hočemo taka jajca skuhati na trdo, takoj popokajo in beljakovina je rdečkasta. Ako se pa želi iz teh jajc napraviti takozvani sneg, je to nemogoče. Zato je bolje, da se za ohranjenje jajc upotrebljava drug način, to je, da jih držimo v hladni vodi, ki jo večkrat menjamo.

Za priznanje slovanskih narodnosti avstro-ogrskih izseljencev v Ameriki. »Hrvaško - slovanska zajednica« v Argentini je započela večjo akcijo, da bi ameriške oblasti priznale avstrijskim slovanskim izseljencem njih narodnost in jih nazivalo Hrvatce, Čehe, Poljake, ne pa »Avstrijce« in »Austro-Ogre« kakor doslej in se je v tem smislu obrnila tudi na avstro-ogrškega poslanika Otona Hoeniga. Ta je odgovoril v hrvaškem jeziku in obljubil svojo pomoč »Zajednici« in drugim društvom, o stvari sami se pa ni izjavil. Kakor znano živi v Argentini že mnogo desetletij dalmatinski Hrvat Niko vitez Mihanović, ki si je stekel silno bogastvo in velik ugled tam kakor tudi pri avstrijskih merodajnih krogih na Dunaju. Hrvatje upajo, da bo končno v njem zmagała hrvaška kri in bo postal Hrvatom to, kar je Carneggie Škotom.

Veliko volilo dijaškemu društvu. Iz Heidelberga poročajo: Ruski inženir Protobolav je volil dijaški zvezi Rheno-Palatia četrt milijona rubljev. Protobolav je bil svoj čas član Rheno-Palatiae.

Tigri raztrgali krotilca. V Nürnbergu so med predstavo v Apollo-gledališču tigri raztrgali tudi v Avstriji znanega krotilca levov in tigrov Henriksena.

— Dunajski pornografični list v Nemčiji prepovedan. V berlinskem vladnem listu »Reichsanzeiger« čitamo, da je dunajski humoristični list »Pschütt! Karikaturen« za dve leti v Nemčiji prepovedan. List je pravi bordelski list, katerega bi ljudje poštenih manir ne smeli v roko jemati. Kakor se vidi, ima nemška vlada v tem oziru več okusa za pravost, kakor dunajska.

Koliko prostozidarjev je na svetu? Po vsem svetu se nahaja 22.910 lož, t. j. prostozidarskih organizacij, ki imajo dva milijona 29 tisoč 936 članov. Od tega števila odpade na Evropo 6101 loža s 383.549 člani; v Afriki je 28 lož s 750 člani; severna Amerika ima 14.887 lož s 1.512.014 člani; srednja Amerika 213 lož, število članov 10.416; v Avstraliji je 862 lož s 50.180 člani in v Aziji je 100 lož s približno 10.000 člani.

Z zrakoplovom preko oceana. Hertry Attwood namerava v prvi polovici meseca maja preleteti ocean. Doseči namerava Irsko z obale vzhodne Nove Fundlandije, kar znaša razdaljo 1800 angleških milj. V zraku bi vztrajal 30 ur. S seboj vzame dva spremljavca in zalogo gasoline za 900 milj. Ostalo množino upa dobiti od parnikov. Tudi pri viharnem vetru upa, da se mu polet posreči. Za vsak slučaj pa vzame s seboj rešilni čoln.

Hiša z 10.000 sobami. V New Yorku dokončujejo stavbo, ki bo pač edina svoje vrste na svetu, kajti imela bo 10.000 sob. Ta neprekosljiva stavba nosi ime »Hudson Terminal Palace« in šteje 25 nadstropij. Kar se tiče višine, nova stavba ne zaostaja za ostalimi stavbami bogate ameriške metropole, ki segajo v oblake, kar se pa tiče notranjih prostorov, se ne more nobeno poslopje na svetu meriti s »Hudson Palace«. Omenjenih 10.000 sob je že večinoma oddanih v najem trgovcem, bankirjem, agentom itd. Ako se vpoštevata, da bo vsak teh najemnikov, ki spadajo med trgovski svet, imel povprečno štiri nastavitelje v svoji službi, se mora ceniti stanovanec v tej velikanski stavbi na najmanj 50.000 oseb,

Poskusi v c. in kr. garnizijski bolnici v Gradcu so podali: Tudi proti zaprtju bolnikov, ki so navezani na posteljo, so se z naravno Franc Jožef-ovo grenčico dosegli odlični uspehi. Učinek se pojavi brez vsakih neprijetnih bolečin, ali poznejših vplivov, vsled česar se »Franc Jožef-ova« voda od vseh bolnikov rada zavziva.

pri čemur se nikakor ne sme vpoštevati obiskovalcev in otrok. Vse to osebo je bo vozilo med posameznimi nadstropji 60 električnih dvigal.

Restavracija brez personala. Vprašanje napitnine spada med ona večna vprašanja, katerih popolna rešitev se dosedaj še ni posrečila nikomur. Sedaj pa je menda našel neki pariški restavratore vendarle pot, po kateri bo temu vprašanju končno prišel do živega. Namerava namreč ustanoviti restavracijo, pri kateri bo temeljilo vse obratovanje na duhoviti uporabi električne moči. V tej restavraciji gost ne bo videl nikakega osobja. Poleg male, z rožnato svilo zakrite svetilke, ki razsvetljujejo vsako mizo, stoji ličen telefon, s pomočjo katerega gost lahko govori z osobjem v obratovališču pod zemljo in navede, kaj želi jesti in piti. Par sekund nato se razdeli miza na sredi, zahtevano se dvigne iz globočine in že stoji pred gostom okusno prirejeno in servirano. Krožniki, noži, vilice itd. se pospravijo na enak način in obed je končan, ne da bi se kak uslužbenec restavracije pokazal in kvaril zabavo ter radovednost. Ko hočeš oditi, se prikaže tudi račun skozi sredo mize, zapitek izgine na podoben način v globočino in nobena roka se ne steže po napitnini. — Pri nas menda takih restavracij še ne potrebujemo.

Za zatiranje rjavega hrošča na Češkem. Na predlog grofa Schönborna je češki deželni odbor sklenil, da se bo l. 1912. za vsak liter nabranih hroščev plačala nagrada 2 vinarja, in za vsak liter ogrcev 4 vinarje.

— Prijatelje našega lista prosimo, da agitirajo za nove naročnike. Mnogo je še slovenskih hiš, gostiln in trgovin, kamor zahajajo naši somišljeniki, a še niso naročene na „Slovenca“. Agitirajte za nove naročnike!

Darovi.

— Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju so v času od 1. do 20. februarja 1912 darovali: 100 K: Posojilnica v Mariboru. 58 K: Udeleženci gostije g. dr. J. Zmavca in gđe. T. Petovarjeve v Bučanih po g. dr. Kreftu. 50 K: čisti dobiček od prireditve v Orteneku v počitnicah 1911 po g. Jakobu Silcu. Po 20 K: dr. Jakob Pirnaja, št. Ilj pri Velenju, Posojilnica pri Sv. Lenartu in Fran Štupica, c. kr. notar v št. Lenartu. Po 10 kron: Ernest Jeras, pristav juž. žel. v Trbovljah, vseuč. prof. dr. M. Murko in Gradcu, dr. Franc Jankovič, okr. zdravnik, nam. dež. glav. v Kozjem Anton Povšič, Trst, Glavna hranilnica in posojilnica pri Sv. Lenartu, dr. Milan Gorišek, odvetnik ravnotam, isti (še enkrat 10 K) iz kazenskih poravn. dr. Ivan Pekolj, vp. dež. sodn. svetnik na Dunaju, dr. V. Kac v Mariboru. 9 K: Fran Štupica, c. kr. notar v št. Lenartu iz kazenskih poravn. Po 5 K: Jos. Velkaverh, c. in kr. stotnik b. h. pešpolka št. 2 v Gradcu, Janez Klemenčič, c. kr. viš. poštni kontrolor v Ljubljani, Ivan Liesskounig v Gradcu, Anton Terstenjak v Ljubljani, dr. Josip Kronvogel, sodn. svetnik in predstojnik sodn. v št. Lenartu, Josip Janžekovič, župnik ravnotam. Po 4 K: Anton Manzoni, c. kr. sodnik v Kopru, dr. Fran Tišlič, zdravnik pri Sv. Lenartu in Josip Rudež na gradu Tolstivrh pri št. Jerneju. Po 3 K: Franc Martelanc, c. kr. okr. živinozdravnik v Tolmini, dr. Ožbolt Ilauing, c. kr. sodnik in Anton Kraigher, not. kand. oba pri Sv. Lenartu, Fr. Štupar v Ljubljani. Po 2 K: Matija Pirc, c. kr. prof. v Mariboru, Josip Stukelj, hran. tajnik in Franc Kramberger, posoj. tajnik, oba pri Sv. Lenartu. Po 1 K: Alojzij Arnuš, gostilničar, Karel Aubl, Ivan Vodlak, c. kr. kontrolor, Anton Ješovnik, veleposestnik in Ignacij Kurbus, posestnik, vsi pri Sv. Lenartu, skupaj 432 K. Vsem darovalcem, zlasti še stari društveni dobrotniki Posojilnici v Mariboru in zavednim Šentlenartčanom za njih skupno zbirko 108 K, vposlano po g. Štupici, izrekamo najtoplejšo zahvalo. Ker bo treba nadaljevati z razdeljevanjem podpor še cele štiri mesece, prosimo za nadaljnje prispevke pod naslovom blagajnika: dr. Stanko Lapajne, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju, I., Bräunerstr. 10.

Priprave za zgradbo Belokranjske železnice.

Piše se nam: V Rudolfovem in ob določeni progi Belokranjske železnice se marljivo vrše pripravljala dela za gradbo. Na železniški postaji v Rudolfovem vidimo mnogo orodja, ki ga dovažajo z vlakom in katero se bo ra-

bilo pri grajenju železnice. — Delavcev prihaja dan za dnevom vedno več, a morajo čakati na delo, ker se isto še ni pričelo in se delavci še tudi ne sprejemajo. Taki siromaki-delavci, ki pridejo pregledat h grajenju železnice, morajo ven iz mesta po vaseh ter tam kmetom opravljati vsakovrstna dela, da si zaslužijo hrane; večkrat pa še tega ne! — V mestu — v Rudolfovem — je mnogo malih podjetnikov, takozvanih »akordantov«, ki čakajo na prihod podjetnikov in oddajo dela. — Od železniškega kolodvora proti mestu pod cesto ali ob levem bregu »Krke« se nahaja mali gozd, last novomeške proštije, ki je zaraščen z mladimi hrasti in drugim grmovjem. Po tem gozdu se bo delala nova železniška proga. Zato so posekali vse hraste in drugo debelejšje drevje. — Pa tudi drevored, ki se nahaja pred mestom, oziroma pri »Menisinitovi« hiši in ki je zasajen z divjimi kostanji so že precej pokončali. Izkopali so kostanje ter jih prepeljali v mesto na Florijanov trg in tu napravili mali drevored, ki pa ne bo odgovarjal gori omenjenemu. Draginja stanovanj in drugih potrebščin ter živil se je v kratkem znatno zvišala.

Socialni kurz S. K. S. Z.

Vodstvo S. K. S. Z. priredi v dneh od 9. do 1. aprila (inclus.) to je v tednu po Veliki noči, v Ljubljani v Ljudskem domu socialni kurz, ki je namenjen v prvi vrsti voditeljem in odbornikom naših organizacij ter onim, ki se žele posvetiti enakemu delu.

Predavanja bodo primerna, obdelovala bodo le neobhodno potrebno stvarino, ki jo zahtevajo vsakdanje razmere časa; pojasnjevala jo bodo praktična navodila. Za predavatelje je naprosilo vodstvo odlične gospode, ki so prevzeli nalogo sodelovanja. Predavali bodo gospodje: dr. Krek, dr. Korošec, dr. Doljšak, dr. Gruden, dr. Hohnjec, dr. Lampe, dr. Pegan, dr. Pogachnik, prof. Evg. Jarc, dr. Vrstovšek, dr. Zajc in več drugih.

Upoštevajoč želje, ki so nam dohajale tozadevno z dežele ter dejstvo, da zahteva veliki napredek naše organizacije vedno nove šole in izobrazbe, je storilo vodstvo vse, da bo omenjeni kurz poleg teoretičnih predavanj, popleten vmes s praktičnimi navodili. Hkrati treba pomeniti se prijateljsko o morebitnih potrebah, primanjkljajih itd. Zato vabimo iskreno vse, ki jim je naš napredek pri srcu, da se našemu vabilu odzovejo in se kurza udeležijo. Vabimo zlasti brate iz zelene Stajerske, lepe Koroške in solnčne Goriške. Prav iskreno radi pa bi pozdravili takrat v svoji sredi mile brate iz Hrvaške, zato še posebej vabimo.

Oglase naj se pošlje najzadnje do cvetne nedelje, dne 21. marca, na tajništvo S. K. S. Z. v Ljubljani.

Za ceno hrano in stanovanje bomo poskrbeli, kar naznanimo prihodnji teden. Ker bodo s tem stroški zelo mali, koristi pa velike, vabimo opetovano vse naše voditelje, posebno gospode bogoslovce, da se odzovejo vabilu.

Vse podrobnosti bomo naznanjali v »Slovenca«.

Vodstvo S. K. S. Z.

Telefonska in brzojavna poročila.

AVDIJENCE OGRSKIH DRŽAVNIKOV PRI CESARJU.

Dunaj, 16. marca. Danes je sprejel cesar v avdienci Kolomana Szella, grofa Andrassyja in grofa Zichy. Vsi so cesarju sporočili, da se provizorji na Ogrskem nikakor ne bo sprejel, ampak da je na vsak način treba izvesti brambno reformo z dveletno prezenčno službo. Voditelje košutovske in justhovske stranke bo cesar sprejel le, ako mu bo to bodoči ministrski predsednik svetoval.

SHODI V BUDIMPEŠTI.

Budimpešta, 16. marca. Sinoči se je vršilo v mestu več shodov za splošno volivno pravico. Shode so sklicali socialni demokrati. Po shodu je šla več tisoč glav broječa množica pred Justhovo stanovanje in mu priredila burne ovacije. Justh je imel na množico nagovor.

STAVKA SREDNJEŠOLCEV NA HRVAŠKEM.

Zagreb, 16. marca. Mnogi srednješolci so zapustili Zagreb ter se vrnili domov, ker je na srednjih šolah predmet ustavljen. V Pragi se je pričela stavka srednješolcev. Ravnateljstvo je izjavilo, da zapre šolo, ako se srednješolci ne vrnejo v šolo. V Pakracu so pričeli stavkati učiteljskičniki. V Splitu so stavkali tudi bogoslovci. V Zadru štrajkajo gimnazijci, učiteljskičniki in licejke. V Senju je tudi stavka dijaštva.

Sarajevo, 16. marca. Danes dopoldne so priredili gimnazijci in realci demonstracijo. Zahtevajo, da se neki nepriljubljeni profesor odstrani in nekateri izključeni dijak zopet sprejmejo. Ako se dijaštvu ne ugodijo, stopi dijaštvo jutri v štrajk.

Mostar, 16. marca. Tukajšnje dijaštvo že od včeraj štrajka.

DIJAŠKA MANIFESTACIJA V DUBROVNIKU.

Dubrovnik, 16. marca. Za dokaz narodne solidarnosti so stopili vsi tukajšnji ljudskošolci, dekleta, gimnazijci, gojenci navtične šole in učiteljska, sploh vsi šolarji v štrajk in priredili včeraj zvečer demonstracijski obhod. Peli so narodne pesmi. Pred mestno hišo so se vsi odkrili in zapeli hrvaško narodno himno ter ogorčeno vzklikali proti Mažaronom. Policija ni imela povoda nastopiti.

LAHI NAVDUŠENI ZA AVSTRIJO.

Turin, 16. marca. Včeraj zvečer so priredili tukajšnji dijakim impozanten protestni shod, na katerem so ogorčeno obsodili atentat na kralja. Pri obhodu se je množica ustavila pred avstrijskim in nemškim konzulatom in klicala: »Evviva l'Austria!« in »Evviva la Germania!« in zahtevala, da se razobesita avstrijska in nemška zastava.

Rim, 16. marca. Množica je pred palačo avstrijskega poslanštva klicala »Evviva l'Austria!« in navdušeno pozdravljala avstrijsko zastavo.

RUSKI POSLANIK V CARIGRADU.

Car'grad, 16. marca. Za ruskega poslanika v Carigradu je imenovan dosedanji poslanik v Bukarešti pl. Giers.

STRELNE VAJE V BOSPORU.

Car'grad, 16. marca. Vojaška oblast oficijelno objavlja, da se bodo 19. in 20. t. m. ponoči vršile v Bosporu strelne vaje.

BOMBNI ATENTAT V ŠPANIJI.

Madrid, 16. marca. Tu se je izvršil bombni atentat na voz, v katerem so se peljali trije inženirji iz mesta v kraj Puer-tolano.

VLADARJI IN STAVKA PREMOGARJEV.

London, 16. marca. Vsi obiski zunanjih vladarjev, ki so bili na tukajšnjem dvoru napovedani za letošnje spomlad, vsled stavke premogarjev odpadejo.

STAVKA V PARLAMENTU.

London, 16. marca. Zveza rudarjev doznaje iz gotovega vira, da bo vled pretrganih pogajanj predložen parlamentu bill, ki naj določi najmanjšo plačo rudarjev. Zveza bo čakala in ne bo pričela preje s pogajanj, dokler ne bo postava v končni obliki izdelana.

STAVKA NEMŠKIH RUDARJEV POJEMA.

Essen, 16. marca. Stavka, ki so jo vprizorili soc. demokrati zgolj iz političnih razlogov, vedno bolj pojema. Danes se je vrnilo na delo 30.000 rudarjev.

IZGNANA PLESALKA.

Monakovo, 16. marca. Plesalko Vilang, ki prireja nenravne ples, je oblast izgnala.

GORA SE JE PODRLA.

Solnograd, 16. marca. V znani Weiß-briach-dolini se je podrla gorovje. Nad 10.000 m² zemlje se je premaknilo. Sneg na gorah je ves pokrit s prahom razdrobljenih kamnitih mas. Ljudje so šli iskat med drobce zlata, ker se je v prejšnjih časih v tem gorovju nahajal rudnik zlata.

SMRT AVIATIKA.

Vareza, 16. marca. Poročnik Bertoletti je padel včeraj iz svojega letalnega stroja v bližini Vizzola Ticino in bil na mestu mrtve.

Nobene sile nasproti otrokom

ako se ne gre za svojeglavnost, ampak za resnično nevoljo. Na to, se večinoma zadene, ako se daje navadno ribje olje, katero postane zopet otrokom in odraslim že pri enkratnem zavžitju. Kdor pa mesto tega poseže po

SCOTT-OVI emulziji

mu ne bode treba rabiti nikake sile. Scott-ova emulzija napravljena je po 35 letnem preizkušenem Scott-ovem načinu, je prijetnega okusa in tako lahko prebavna, da jo lahko prav dobro prenese celo vsak slab želodec. Preceiniti se ne sme tek pospešujoči učinek Scott-ove emulzije, ki se kmalu opazi po pridobitvi na teži in zboljšanju splošnega občutka.

Pri nakupu naj se zahteva izrecno Scott-ovo emulzijo znamke »SCOTT«, ki je že nad 35 let vpeljana, jamči za dobroto in učinek. — Cena izvirni steklenici K 2.50. — Dobi se v vseh lekarnah.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 16. marca 1912.

Pšenica za april 1912	11.64
Pšenica za maj 1912	11.63
Pšenica za oktober 1912	10.84
Rž za april 1912	10.04
Rž za oktober 1912	9.03
Oves za april 1912	9.93
Oves za oktober 1912	9.41
Koruza za maj 1912	8.75
Koruza za julij 1912	8.72

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 308.2 m, sred. tlak 736.0 mm

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm	Tempe-ratura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Podajina v 24 urah v mm
15	9. zveč.	734.8	7.4	brezvetr.	del.jasno	
16	7. zjutr.	733.3	1.8	brezvetr.	megla	0.3
	2. pop.	730.5	12.5	sl. jz.vh.	oblačno	

Srednja včerašnja temp. 8.3°, norm. 3.5°.

Sunlight

v. milo.

Vse telesno perilo naj bi se pralo le s popolnoma čistim in milim milom.

Sunlight milom.

To je nedosežno v svojem učinku in rad svoje velike izdatnosti tudi zelo ceno.

Pazi naj se na ime »Sunlight«.

Dvojni kos 30 vinarjev, osmokoten 16 vinarjev.

Zobna krema

KALODONT

Usna voda

MAGGI

JEVE

kocke goveje juhe

1 kocka za 1/2 litra naj-finejše go-veje juhe

samo prava 738

z imenom MAGGI in varstv. znamko

zvezdo s križem.

Priporočamo hitre

drože (presgerm)

iz drožarne Josipa Košmerl, Ljubljana, Frančiškanska ulica 8. Izborno blago! Točna postrežba. Zahtevajte drože v prid »Slovenske Straže«.

159

SURNA

in modno blago za gospode in gospe priporočila izv. lista

Prokop Skorkovský in sin v Humpolcu na Češem.

Vzroci se zahtevno franko. Zalo zmerne cene. Na željo dam tukaj izgotoviti gospod. obleke.

CEFIRI

Avtomobili za turne vožnje

Model 1912

LAURIN & KLEMENT

Sijajno ocenjeni.

LAURIN & KLEMENT deln. dr.

Mlada Boleslava.

V vsaki starosti se lahko uporablja pri krčnem kašlju z najboljšim uspehom prijetno dišeče sredstvo »Thymomel Scillae«. Isto se dobi za 2 K 20 vin. skoro v vsaki lekarni, vendar naj se pazi strogo na ime Thymomel Scillae. Več v oglaš.

Zaožijte, ako ste nahodni, hripavi, zaslišeni in če težko dihate, Fellerjev fluid z znamko »Elsafluid«. Mi smo se sami prepričali pri pranih, vratnih boleznih itd., o njegovem zdravilnem, kašelj lajšajočem učinku. Dvanajstotica za poskušnjo K 5.—, 2 tucata K 8.00 franko. Izdeluje le lekarnar E. V. Feller v Stubici štev. 285 (Hrvaško).

Prihod novega krakovskega škofa kneza Adama Sapiehe.

Mirni in resni Krakov menda že dolgo časa ni bil tako živahen, kakor je letošnje leto. Naše mesto bi zamogel pod nekim ozirom primerjati z vdovo, ki se je umaknila od sveta, se ne udeležuje njegovega šumenja in vrvenja in je vsa zatopljena v svoje spomine v preteklost. Krakov ni mesto šumečih veselja, raznih zabav, narodnih slavnosti s sijajnimi banketi in visokobesednimi napitnicami. Krakov je vedno tih in miren, pogreznjen v svojo preteklost in malo dogodkov je, ki zamo- rejo oživeti njegovo vsakdanjost in vli- ti živahnosti v njegovo zunanost. Kra- kov ne zakipi lahko in se ne navduši poceni. Letošnje leto je pa menda v Krakovu jako živahno in dogodek za dogodkom se pojavlja, ki povzroča, da zakipi hladna kri našega meščana.

Letos je leto narodnih jubilejev. Poljska slavi petero svojih velikih mož tekom letošnjega leta: Obhaja spomin na velikega poljskega pridigarja, pisa- telja in politika jezuita Petra Skarge. On je bil prvi, ki je v starem poljskem državnem zboru pred kraljem in odpo- skanci naroda v svojih pridigah z mo- gočno besedo odkril napake stare polj- ske države in s preroškim glasom na- povedal, da pride prepad poljskega kraljestva, ako se ne poboljšajo. Te »državnozborske pridige« Petra Skarge tvorijo še sedaj radi svojega krasnega jezika pravi biser poljskega slovstva, največji poljski slikar Jan Matejko je pa pridigarja Skargo ovekovečil s svo- jo krasno sliko: »Skargova pridiga v državnem zboru«. Celotni poljski na- rod se pripravlja letos, da bo obhajal kolikor mogoče slovesno 300 letnico svojega apostola, pisatelja, pred vsem pa preroka naroda.

Dalje je obhajal poljski narod ravnokar jubilej enega svojih največ- jih pesnikov grofa Zigmunda Krasin- skega, ki tvori z Adamom Mickiewi- čem in Julijem Slowackim znano polj- sko pesniško trojico.

Takoj za Krasinskim je prišla sla- vnost Hugona Kotaja, kanonika kra- kowske katedralne kapitule, enega naj- večjih mož iz časov propada poljske države, reorganizatorja krakovskega vseučilišča, neumornega delavca na polju narodne prosvete, reorganizator- ja narodnih sil in boritelja za obno- vitev poljskega kraljestva.

Na vrsti sta še jubileja dveh polj- skih uglednih pisateljev znanega Jo- žefa Ignacija Kraszewskega in litev- skega ljudskega pevca Ludovika Kon- dratovicza (Syrokomla). Toda o teh ju- bilejih poročam drugje.

Sredi med te jubileje in narodne slavnosti je padel v Krakovu sprejem novega škofa kneza Adama Sapieha. Ta slavnost je brez primere bolj pri- jela ljudsko dušo in navdušila celo prebivalstvo krakovsko, kakor pa vse poprej navedene narodne slavnosti, dasiravno so tudi one večinoma tako tesno zvezane z narodno zgodovino in krakovsko preteklostjo. Celo prebival- stvo brez izjeme političnih struj in verskih prepričanj se je s celim na- vdušenjem udeležilo te slavnosti. Ju- dje so okrasili svoje hiše in se udele- žili sprejema ravno tako kakor katoli- čani, svobodomiselci ravno tako kakor verniki. To pa ne samo iz nekega go- tovega političnega takta, ampak bila je v tem splošnem navdušenju resnič- na odkritosrčnost.

Da razumemo to navdušenje, mo- ramo preudariti, kakšno stališče in

kakšen pomen ima krakovski škof med poljskim narodom! Krakovski škof je »kancler poljske krone«. Za ča- sov poljske države je bil krakovski škof vedno obenem tudi kraljev tajnik ali kancler, v odsotnosti kralja je on vladal državo, po kraljevi smrti je krakovski škof vodil kraljevo posle in volitev novega vladarja. Sedaj, ko ni več poljskega kralja, je krakovski škof v očeh naroda še vedno idejni pred- stavitelj poljske države in državne ob- lasti. V očeh Poljakov je torej krakov- ski škof nekaj čisto drugega, kakor je pa cerkveni dostojanstvenik pri dru- gih narodih in to idejno stališče je po- vzročilo, da je nastop novega škofa da- leč prekoračil meje navadne cerkvene slavnosti in so se je udeležili tudi lju- dje, ki sicer ne živijo v tesnih stikah s cerkvijo.

V petek, dne 1. marca, je novi škof stopil v svojo stolico. Bil je soln- čen pomladanski dan, celo mesto je bilo pokrito s poljskimi belo-rdečimi in s krakovskimi belo-modrimi zasta- vami, okna, balkoni pa okrašeni s cvetjem in preprogami. »Celo mesto je postalo katoliško«, rekel mi je nekdo šaleč se.

Že pred poldnem so bile ulice silno oživiljene, množice so postajale vedno večje, Glavni trg, Florijanska ulica in pred kolodvorom je bilo polno ljudstva v raznopestrih nošah. Od daleč je iz- gledalo, kakor da bi veter gnal močne valove od Glavnega trga proti kolo- dvoru.

Železniško ravnateljstvo je odprlo na kolodvoru za sprejem novega škofa takozvani cesarski salon, katerega so umetno okrasili s cvetjem in zelenjem. Tu so pozdravili svojega novega višje- ga pastirja duhovščina s pomožnim škofom Nowakom na čelu, dalje pred- sednikom akademije grof Tarnowski, grof Wodzicki, knez Radziwill, akademični senat, krakovski župan z občin. sve- tom, višji cesarski in avtonomni urad- niki in vojaški načelniki itd. itd. Nove- ga škofa je najprej pozdravil krakov- ski župan dr. Leo v imenu krakovske- ga mesta. Med tem so nepregledne množice obdajale kolodvor in ves ši- roki prostor med kolodvorom in takozva- nimi Florijanskimi vrati. Polcija in požarna bramba, na nekaterih krajih tudi vojaštvo, je vzdrževalo mir in red. Prihod od kolodvora k mestu je tako prostran, da so se obširne množice zamogle svobodno razviti, potem pelje ozka ulica od Florijanskih vrat do Ma- rijine cerkve na Glavnem trgu. Glavni trg je pa zopet tako ogrožen, da se ti- sočere in tisočere množice na njem lahko gibljejo. Najtežavnejše je bilo to- rej v Florijanski ulici, kjer je bila gnje- ča v resnici velikanska.

Ko je novi škof stopil na krakov- ska tla, se je oglasil takozvani Zigmun- dov zvon. Ta zvon visi sredi Glavnega trga v samotnem stolpu in se oglaš- samo ob najslavesnejših narodnih praznikih. Zapoje na Veliko noč pri vstajenju v stolni cerkvi na Wawelu (praznik vstajenja Gospodovega je Po- ljaku nekaj simbol vstajenja poljskega kraljestva), dalje se oglaš- vsako leto dne 3. maja na praznik poljske konsti- tucije, oglasi se tudi vsakokrat kadar pride v Krakov nov cerkven poglavar, »kancler poljske krone«. Ko je zapel Zigmundov zvon, so se oglasili vsi dru- gi zvonovi po mestu in v slovesnem sprevodu je novi škof praznoval svoj vstop v stolno kraljevo mesto Krakov. Na čelu so jahali »Krakusi«, kmečki fantje iz okolice v belih suknjah z rde- čimi našivi, v štirivoglatih rdečih ka- picah s črnimi robi iz kozuhovine in

velikimi pavovimi peresi; stara narod- na noša krakovskega prebivalstva. Za njimi se je peljal novi škof, za škofovo kočijo so šli peš plemenitaši v krasnih narodnih kontuših, za njimi pa dostoj- anstveniki duhovnega, vojaškega in civilnega stanu, deputacije in množice.

Prišedši na Glavni trg, je novi škof vstopil v starodavno krasno meščansko Marijino cerkev, kjer je najprej neko- liko molil, potem je pa imel ljudstvu kratek nagovor. Iz cerkve se je odpe- ljal v svojo palačo in s tem se je za- ključil njegov prihod.

V nedeljo dne 3. marca se je vršila potem v stolni cerkvi na kraljevem gradu Wawel slavnost ustoličenja no- vega škofa. Ob 9. uri dopoldne se je zo- pet oglasil Zigmundov zvon v zname- nje, da se pričinja narodna slavnost. K vstopu novega škofa so prišli vsi gališki škofje in razni poljski cer- kveni dostojanstveniki, v presbiteriju so bili navzoči: avstrijski finančni mi- nister Vaclav Zaleski, deželni minister Dlugosz, cesarski namestnik Bobrzn- ski, deželni glavar Stanislav Badeni, sekcijška šefa iz ministrstev Cwiklin- ski in Galecki in cela vrsta drugih viš- jih uradnikov. Izmed sorodnikov no- vega škofa so bili navzoči: njegova mati, njegov brat knez Vladislav Sa- pieha z ženo in sinovi, drugi brat knez Pavel z ženo in hčerami, sestra grofica Zoltowska s sinom Adamom, kneginja Tereza roj. Sanguszko Sapiežina vdova ranjkega njegovega brata Leona in ce- la vrsta drugih daljših sorodnikov iz- med poljske aristokracije. Udeležil se je župan Leo z občinskim svetom v sta- ropoljskih narodnih nošah. Cerkev in ves prostrani grad Wawel so oblegale nepregledne množice. Pogled je bil v resnici nepopisljivo krasen. Staropolj- ske narodne noše plemenitaške in se- danje narodne noše poljskega ljud- stva so se zlivale med sabo v harmo- nično celoto, moderna toaleta, unifor- me častnikov in uradnikov, so dajale tej sliki moderni kolorit in življenje.

Ceremonije so trajale jako dolgo in so končale šele okrog ene ure popol- dne. Nagovor je imel pomožni škof Nowak, potem je sledil homagium du- hovníštva, slovesni pontificale, potem je imel novi knezškof s prižnice nago- vor na ljudstvo in slednjič je podelil še apostolski blagoslov. Zbor je pa med tem zapel: Gaudete mater Polonia!

Zvečer je bil v škofovi palači velik obed, katerega so se udeležili duhovni in civilni dostojanstveniki. Navdušene napitnice so zaključile slovesnost zgo- dovinskega dne.

Evharističnega svetovnega kongresa se udeleži tudi cesar Franc Jožef I.

Dne 13. t. m. je dunajskega kardi- nala nadškofa dr. Nagla zasljal cesar v zadevi XXIII. evharističnega svetov- nega kongresa. Kakor znano, je cesar prevzel protektorat evharističnega kongresa. Kardinal nadškof dr. Nagl je vladarju natančno o pripravljanih delih poročal. Poročilo naglaš- da, da bo letošnji kongres vse svoje prednike prekašal. Cesar je obljubil, da se ve- like evharistič. procesije ugeleži. Proce- sija zaključí kongres, ki bo trajal od 12. do 15. septembra. Slavnost se bo vr- šila na zunanjem Dvornem trgu. Pro- cesija se bo pomikala iz cerkve sv. Šte- fana na Ring, z Ringa na Dvorni trg, kjer bo kardinal dr. Nagl imel v po- sebnem šotoru slavnostno sveto mašo. Cesar, člani vladarske rodbine, pape- žev legat in škofje se udeležijo svete maše, po kateri se podeli blagoslov, s

katerim se cerkvene slavnosti zaklju- čijo. Ob slavnostnih dneh bodo sla- vnostna zborovanja, cerkvene svečano- sti in propovedi v cerkvi sv. Štefana. Postranski shodi se bodo vršili v dvor- ni in v vseučilišni cerkvi. Za agitacijo med ženskami se je sestavil poseben odbor, ki mu predseduje nadvojvodi- nja Marija Anunciata in ki je razde- ljen v šest sekcij, ki jim predsedujejo nadvojvodinje Marija Jožefa, Blanka, Marija Terezija, Cita, Marija Valerija in vojvodinja Hohenberg.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS. (Prosimo prispevkov za ta oddelok.)

Dolgo življenje.

»Dokazano je, da je povprečna člo- veška starost petintrideset let«, zatrje- val je sin medicince svojemu očetu.

»Toraj živim jaz že dvajset let po smrti, ker sem star petinpetdeset let, zavrnil ga je oče.

Raztresenost.

»Gospod profesor, vi imate pa klo- buk milostive danes na glavi«, opozo- rila je kuharica profesorja, ki je hotel oditi s soproginim klobukom v šolo.

»Lej, lej; saj res. Tudi meni se je zdelo čudno, kdo bi mi natvezil toliko nojevih peres na moj klobuk.«

Iznajditeljica.

Žena: »Ravnokar sem čitala tu v »Slovenski kuharici«, da se da krom- pir prirediti na tristo načinov.«

Mož: »Torej na tristo načinov.«

Žena: »Kako to?«

Mož: »Eh, na tak način, kakor pri- rejaš ti krompir, ga gotovo nihče ne prireja.«

Hudomušnost.

Mlad zdravnik: »Nocoj ponoči je štirikrat pri meni zvonilo.«

Prijatelj: »To je čudno; kaj ni imel nihče ključa od hišnih vrat?«

Zelo res.

Janezu Jaka zbije eno oko. Komaj čez deset let se spoprijaznita, seveda v gostilni. Pri petnajstem vrčku piva pravi Janez Jaki: »Veš, jaz sem Ti od- pustil, toda, če mi zbiješ še drugo oko, Te vse svoje žive dni ne pogledam več.«

V šoll.

Učitelj: »Vsak človek ima pet čutov. Če ima le štiri, so pa ti bolj razviti. Na primer, kdor je slep, boljše sliši. Kdo ve še kak slučaj?«

Jurček: »Naš stric ima eno nogo krajšo, zato ima drugo veliko daljšo.«

V posnemanjel

Kmet s strašnim zobobolom pride k dr. Ruvaču. Ta zgrabi za zob, kmet zarjavi, pa zoba ni zunaj. Tu pravi dr. Ruvač: »Vidite, oče, tako so v starih časih zobe drli.« Nato zagrabi zopet za zob, pa mu ga samo odlomi. Kmet zav- piče. Dr. Ruvač: »Tako pa dere zobe moj konkurent, dr. Pulež.« In v tretje zgrabi za zob in zob je na mah brez bo- lečine zunaj: »Vidite, očka, tako pa jaz derem zobe.«

Ob srebrni poroki.

»Ti, Janez, v nedeljo bo ravno pet- indvajset let odkar sva se poročila. Za to priliko pa zakolji enega prašiča.«

»Čemu? Ali je mar prašič kriv, da sva že petindvajset let skupaj?«

Odškodnina.

Žena: »Veš kaj, to bi se pa že lahko odvadil, da bi ponoči v spanju vedno ne govorila.«

Mož: »Oh, ljuba ženka; vsaj to ve- selje mi pusti; čez dan itak ne pridem nikdar do besede.«

Brzjavke:
Prometbanka Ljubljana.

C. kr.

priv.

Telefon št. 41.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 30 podružnic. Vagal Marijin trg — Sv. Petra cesta. Delniški kapital in reserve 52.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjižice ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupo- vanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shra- njevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje. 3999

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno. Stanje dnarnih vlog na hranilne knjižice dne 29. svečana 1911. K 73.530.566.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mes- tih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodaja- nje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja.

Telefon šte. 16.

298

Telefon šte. 16.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Stavbeno podjetništvo; pisarna za arhi- tekturo in stavbenotehniška dela; tesar- stvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbena in fina dela; opekarne s stroj- nim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. Pri- poroča se za stavbena dela vsake vrste.

Pravilnik

za javno skladišče in prosto hranišče v Ljubljani
tvrdke

Ljublj. skladišče Krisper & Tomažič

družba z o. z.

§ 1.

Javno skladišče in prosto hranišče v Ljubljani opravlja pri c. kr. deželnem sodišču v Ljubljani vpisana tvrdka »Ljubljansko skladišče Krisper & Tomažič, družba z omejeno zavezo«, na podlagi koncesij, ki jih je podelilo visoko c. kr. trgovinsko ministrstvo dne 13. aprila 1909, št. 4608 iz l. 1909., in dne 5. junija 1910, št. 13.531 iz l. 1910., v zmislu zakona z dne 28. aprila 1889, št. 64 drž. zak.

§ 2.

Uprava javnega skladišča in prostega hranišča v Ljubljani obsega bistveno nastopna opravila:

1. Izkladanje in vkladanje za shranitev določenega blaga v skladiščne prostore in iz njih.
2. Shranitev blaga v skladišče in oskrbovanje vseh potrebnih manipulacij.
3. Izvrševanje pošiljalnih naredb, ki so jih ukazali naročniki.
4. Oskrbovanje javnega prostega hranišča s pravicami, navedenimi v § 2., lit. a do d, zakona z dne 28. aprila 1889, št. 64 drž. zak., ki so:

- a) shranitev neocarinenega inozemskega blaga tako dolgo, dokler se ne dovede svojemu namenu, to je uvoznemu ocarinjenju, nadaljnji odpravi ali pa zopetnemu izvozu;
- b) shranitev iz carinskega ozemlja izvoženega blaga pod carinskim izjemkom z varovanjem njegove narodnosti, dokler se ne spravi v prost promet ali pa ne prepelje nazaj v carinsko ozemlje;
- c) shranitev blaga, ki je v mestu Ljubljani užitni podvrženo, dokler se ne obdači ali pa zopet ne izpelje iz mesta;
- d) shranitev davku podvrženega sladkorja, dokler se ne obdači ali pa ne prepelje v inozemstvo.
5. Zavarovanje v skladišču spravljene blaga zoper požar.
6. Isterjava voznine, carine, davkov, pristojbin, ležnine, stroškov ali drugih plačil, ki se morajo morebiti še poravnati za blago.

§ 3.

Skladišče upravlja za to nameščeni skladiščni oskrbnik, ki mu je dodano potrebno uradništvo in služabno osebje.

Pritožbe zoper uradniško in služabno osebje je prijaviti oskrbniku, pritožbe zoper tega pa takasnemu zastopniku družbe v Ljubljani. Ime tačasnega zastopnika se nabije v skladišču na lahko vidnih mestih.

§ 4.

Za shranitev v skladišče se sprejemajo samo blago in izdelki, ki so navedeni v skladiščni tarifi. O izdelkih in o blagu, ki niso v skladiščni tarifi, se je treba s skladiščno upravo posebej pogovoriti; vendar pa se s takim dogovorom ne smejo izpremeniti določila o poročstvu in o zastavi in prodajni pravici skladiščnega podjetja (§§ 15., 18., 19. tega pravilnika).

§ 5.

Za shranitev dospelo blago mora biti vna-
nje dobro ohranjeno in, če je zamotano, mora biti zavojnina trpežna in primerna.

Predmeti slabe kakovosti v pokvarjeni, netrpežni zavojnini se sprejemajo samo tedaj, ako se ni bati za njihovo vsebino, ali pa če stranka na voznem listu potrdi, da želi shranitev na svojo nevarnost, ne da bi prevzelo skladišče za to poročstvo, določeno v § 14. zakona z dne 28. aprila 1889, št. 64 drž. zak.; v

tem primeru so na korist skladišča merodajni podpisi deponentov.

Če bi bilo treba popraviti pomanjkljivo zavojnino, tedaj morajo deponenti za to zaračunane stroške brez ugovora povrniti. Skladiščna uprava ima pravico, odpreti kose blaga, če je utemeljena sumnja, da so vkladatelji navedli napačno vsebino.

Tobak in sol, prav tako razpočno in zaradi ognja nevarno blago je izključeno od shranitve.

Enako je od shranitve izključeno blago, ki se rado pokvari ali ki je take kakovosti, da bi moglo škodovati drugemu shranjenemu blagu.

Petrolej se sme shraniti samo v za to namenjenih odločenih prostorih, ravnojač se po posebnih predpisih, ki že obstoje ali ki se bodo še izdali v ta namen.

Prav tako se smejo vse tri za prosto hranišče določene skupine blaga, to je neocarinjeno blago, redni užitni podvrženo blago in sladkor, ki se ima neobdačeno shraniti, shranjevati samo v takih prostorih, ki so pod finančnouradnim sozaklepom in ki niso samo od drugih skladiščnih prostorov, temveč tudi med seboj popolnoma ločeni.

§ 6.

Predmeti, ki se imajo shraniti, morajo biti opremljeni z voznim listom ali pa s spremnico. Te listine morajo razen v zakonu predpisanih zahtev zlasti obsegati:

- a) dan in kraj predaje;
- b) natančni naslov ime in priimek ter stanovanjske deponentovo;
- c) število, vrsto, znamenja in številke kosov;
- d) nečisto teža v kilogramih, vsebino blaga in njegovo zavarovalno vrednost.

Pri nakladkih, označenih z znamenji in s številkami, je navesti teža vsakega posameznega kosa ter po različnih vrstah blaga razvrščena zavarovalna vrednost.

§ 7.

Blago, ki je podvrženo dohodarstvenouradnemu nadzoru, mora biti oskrbljeno z dohodarstvenouradnimi listinami, ki se imajo navesti v voznem listu in nanj pripeti ter z njim vred odprto oddati, če ne se lahko odreče sprejem blaga.

§ 8.

Za vse škodljive posledice, ki nastanejo spriču napačnih podatkov v voznih listih ali pa spremnicah ali pa spriču pomanjkanja potrebnih podatkov v njih, je ne glede na poročstvo, za katero je po zakonu obvezano skladiščno podjetje, odgovorna dotična stranka.

§ 9.

Z železnicami ali z drugimi vozili na račun kake stranke neposredno dospelo blago se pravilno prijavi ter prizna prinosniku meničnega železniškega ali ladijskega sprejemnega potrdila pravica razpolagati z blagom.

Menično sprejemno potrdilo ostane do prinosu kake druge veljavne izkaznice v shrambi skladiščne uprave.

§ 10.

Prevzem in predaja vsega shranjenega blaga se brez izjeme vrši po teži, ki se ugotovi vedno v skladišču. Za skladišče je edino le merodajna teža, ki jo samo ugotovi, in se more edino le ta teža vpisati v dotične skladovne knjige.

V vseh primerih velja za skladišče tačasno obstoječa zakonita teža.

§ 11.

Opravila javnega skladišča so v zmislu čl. 271. trgovinskega zakonika smatrati kot trgovinska opravila in skladiščno podjetje samo kot trgovec v zmislu člena 4. trgovinskega zakonika.

§ 12.

Vsa naročila, tičjoča se poslovnega obrata skladišča, se morajo podajati pismeno, ustna naročila se ne vpoštevajo ter je pri brzojavnih naročilih odgovoren naročnik za posledice zmot, ki bo morda nastale spriču tega posredovalnega načina.

§ 13.

Blago, ki se ima shraniti, se mora 24 ur prej naznaniti skladiščni upravi.

Naročila izvršuje skladiščna uprava po vrsti kakor so došla in po razmerju razpoložnih moči in obstoječih naprav ter se ne more po razmerju prostora nikomur odreči shranitev, ako izpolni pogoje pravilnika.

Ugodnosti (znižana voznina, popusti i. e.) so dovoljene samo ob splošni veljavi ter se smejo uporabljati šele tri dni potem ko so se objavile v zmislu § 41. pravilnika.

Zneski, ki jih je skladiščna uprava plačala za stranke v drugi veljavi, se morajo povrniti po kurzu tistega dne, katerega so se izdali; izvzemši carinske pristojbine, ki se morajo, kolikor se ne plačajo v veljavnem zlatu, poravnati po odstotkih zlate arije, ki jih določi finančna uprava mesečno naprej.

§ 14.

Pogodbena določila po pravilniku ali po posebnem dogovoru, ki so v nasprotju s skladiščni upravi zakonito predpisanimi dolžnostmi, nimajo nobene pravne moči.

§ 15.

Skladiščna uprava je porok za vsako škodo, ki bi nastala spriču zanemarjenja skrbnosti rednega trgovca pri poslovnih opravilih skladiščnega obrata. Skladiščno podjetje ima dokazati, da je uporabljalo to skrbnost.

Skladiščno podjetje je porok za svoje ljudi in za druge osebe, ki se jih poslužuje pri svojih opravilih.

Zaradi izgube, zmanjšave ali poškodbe v skladišču spravljene blaga, ki se pri izročitvi vnanje niso poznale, se more od skladiščnega podjetja le tedaj zahtevati odškodnina, če se je prosilo za določitev izgube, zmanjšave ali poškodbe nemudoma po zasledbi, najkasneje pa štiri tedne po izvoznju blaga iz skladišča v zmislu člena 348. splošnega trgovinskega zakonika ter dokazalo, da je nastala izguba, zmanjšava ali poškodba v času med sprejemom v skladišče do izročitve iz skladišča.

Zastaranje tožb in ugovorov zoper skladiščno podjetje zaradi izgube, zmanjšave, poškodbe ali zakasnele izročitve blaga se ravna po določilih za spediterje, navedenih v členu 386. trgovinskega zakonika.

§ 16.

Skladiščno podjetje je dolžno, napraviti deponentu na njegovo zahtevo skladovni list o blagu, ki je spravljeno v njenem skladišču; ta skladovni list mora tvoriti izresek jukstne knjige, ki jo ima skladiščno podjetje zaporedoma voditi ter mora obstojati iz dveh zvezanah, vendar od vsakebe ločljivih delov, in sicer:

1. iz skladovnega posestnega lista in

2. iz meničnega skladovnega lista (t. j. skladovnega zastavnega lista).

§ 17.

Oba dela skladovnega lista se morata glasiti na ukaz ter medsebojno se nanašajoč, zaporedoma obsegati:

1. ime skladišča, datum izdaje in podpis uradnika, ki ga je skladiščno podjetje za to pooblastilo;
2. tekočo številko skladovne knjige;
3. ime in stanovanje deponentovo;
4. natančne navedbe o množini in vrsti in o morebitnih posebnih znamenjih shranjenega blaga;
5. navedbo, kje in za kakšno vrednost se je zavarovalo;
6. morda naprej določen čas shranitve;
7. navedbo, če je za blago plačati še carino ali kak davek ali drugo javno dačo ali pa pristojbine in naprejšnje stroške skladiščnega podjetja.

§ 18.

Skladiščno podjetje ima v času shranitve tudi v slučaju konkurza pred vsemi drugimi pravicami veljavno zastavno pravico do shranjenega blaga:

- a) zaradi pravilniku in tarifi ustrezajočih, za vkladanje, shranitev, ravnanje z blagom, zavarovanje in izročitev blaga pripadajočih lastnih pristojbin in
- b) zaradi vseh za plačilo carine, užitnine, prevoznih in vzdrževalnih stroškov ali iz drugih vzrokov na račun deponenta za blago poravnanih naprejšnjih izdatkov ter sploh zaradi terjatev iz tega računa v skladiščnih opravilih.

Če se je izdal skladovni list, tedaj se more ta zastavna pravica nasproti lastniku skladovnega lista ali enega obeh delov tega lista le v toliko uveljaviti, kolikor se je pri izdaji skladovnega lista višina terjatev skladiščnega podjetja pri deponentu pootčila v obeh delih skladovnega lista, ali, če gre glede tega blaga za lastne pristojbine skladiščnega podjetja, ki so narastle šele od izdaje skladovnega lista, le v toliko, kolikor pripade pristojbin za skladovno dobo, ki je v skladovnem listu naprej določena, ali pa, če ni navedene nobene skladovne dobe, za čas ne več kot enega leta od dneva izdaje skladovnega lista.

§ 19.

Če se na določen čas shranjeno blago po preteku dogovorjene skladovne dobe ali na nedoločen čas shranjeno blago tekom enega leta od časa shranitve in, če se je izdal skladovni list, od izdaje skladovnega lista ne izvozi, ali če se je bati, da se shranjeno blago pokvari, tedaj je skladiščno podjetje po poprejšnji obvestitvi deponenta upravičeno prodati blago. V zmislu predstojajočih določil dopustna prodaja shranjenega blaga se brez sodnega postopanja izvrši po določilih člena 311. splošnega trgovinskega zakonika.

Blago se izroči kupcu, ko plača kupnino skladiščnemu podjetju.

§ 20.

Deponentu, če pa se je izdal skladovni list, lastniku posestnega lista ter lastniku skladovnega lista, je tekom objavljenih poslovnih ur vsak čas dovoljeno ogledati spravljeno blago. Tudi je deponentu, oziroma lastniku posestnega lista na izvoljo, vzeti od shranjenega blaga, kolikor dopušča svojstvo tega in se s tem ne

škoduje vrednosti blaga, primerno množino vzorcev proti pristojbini, ki je določena v tarifi.

V prostem skladišču pa se smejo jemati vzorci le s carinskouradnim dovoljenjem.

§ 21.

Ce se je izgubil skladosni list ali eden obeh delov tega lista, tedaj se morajo glede amortizacije zmislu primerno uporabljati določila člena 73. občnega meničnega reda s pogojem, da se mora o dovoljeni vpeljavi amortizacijskega postopanja obvestiti skladiščno podjetje.

Pri posestnih listih se mora začetek amortizacijskega roka, če se ni pretekla skladosna doba, določiti na prvi dan po preteku skladosne dobe.

Ce gre za amortizacijo posestnega lista ali za amortizacijo obeh delov skladosnega lista, tedaj more sodišče po vpeljavi amortizacijskega postopanja in preden je izšla amortizacijska razsodba, dovoliti prošnjo za amortizacijo, da vzame blago, ko je popolnoma zavaroval morebitne terjatve tretjih oseb. Ce se ta pravica ni porabila, tedaj more po izvršeni amortizaciji dotični, na čegar korist se je izrekla, zahtevati od skladiščnega podjetja, da mu na njegove stroške izroči nov posestni list, oziroma oba dela skladosnega lista. Ce gre za amortizacijo indosiranega skladosnega lista, tedaj more sodišče po vpeljavi amortizacijskega postopanja, preden je izšla amortizacijska razsodba, prošnjo za amortizacijo, ko je popolnoma zavaroval morebitne terjatve tretjih oseb, podeliti pravico, da prejme zastavno vsoto s postranskimi pristojbinami ter ukrene vse, kar je v zmislu zakona z dne 28. aprila 1889, št. 64 drž. zak., potrebno za varovanje njegovih pravic in za pokritje njegove terjatve.

§ 22.

Ime uradnika, ki mu je poverjeno vodstvo skladiščne uprave in dana generalna oblast, ki ga je skladiščno podjetje pooblastilo, podpisovati skladosne liste in potrjevati vpis prvega meničnega prenosa na njih v skladosno knjigo, se objavi (§ 41. pravilnika).

§ 23.

Vse blago, ki se je prevzelo v shranitev, zavaruje skladiščna uprava zoper požarno škodo.

Kot zavarovalna vrednost se vzame zavarovalni znesek, ki ga je navedel deponent.

Deponent mora plačati odmerjene zavarovalne premije.

Po požarni škodi oškodovanim se povrne kot škoda samo odškodnina, ki so jo plačale zavarovalnice.

Sprejeti zavarovalno vsoto, če se je izdal skladosni list, je upravičeno izključno samo skladiščno podjetje.

§ 24.

Voznine in stroške, ki jih je še plačati za dospelo blago, poravna navadno skladiščna uprava, če očitno spričo tega za skladiščno podjetje ne nastane nobena izguba.

§ 25.

Spedicijska opravila za shranjeno blago z zopetnim izvažanjem vred oskrbuje izključno podjetje samo ali pa spediter, ki ga naroči skladiščna uprava, ter se morajo za to plačati pristojbine po tarifi.

Manipulacijska in spedijska opravila se izvršujejo kolikor mogoče hitro, pač pa ob sebi umevno samo po razmerju delovnih moči, ki jih ima podjetje na razpolago, oziroma po razmerju vozil, ki jih da podjetju na razpolago v poštevi prihajajoči prevoznik, in sicer vobče po vrsti, kakor so došla naročila od strank.

§ 26.

Ce se ni izdal noben skladosni list, je skladiščno podjetje obvezano, proti plačilu še neporavnanih carinskih in užitinskih pristojbin ter svojih z zakonito zastavno pravico opremljenih pristojbin in drugih terjatev deponentu blago vsak čas izročiti. Ce se je izdal skladosni list, tedaj je skladiščno podjetje obvezano, proti plačilu še neporavnanih carinskih in užitinskih pristojbin in svojih pristojbin in terjatev po določilu drugega odstavka § 28. zakona z dne 28. aprila 1889, št. 64 drž. zak., lastniku obeh delov skladosnega lista s pogojem sočasne vrnitve tega lista blago vsak čas izročiti.

§ 27.

Ne da bi sočasno vrnil menični skladosni list, sme lastnik posestnega lista zahtevati izročitev blaga samo tedaj, če se zastavna vsota z morebitnimi obrestmi vred, ki se zaračunajo do dne, ko zapade menični skladosni list, založi pri skladiščnem podjetju za izročitev lastniku meničnega skladosnega lista. Da menični skladosni list še ni dospel ali skladosna doba še ni potekla, ne ovira uporabe predstojajočih določil. Ce je na meničnem skladosnem listu imenovan poseben domicilant, tedaj ga mora skladiščno podjetje obvestiti o založeni vsoti.

Skladiščno podjetje mora znesek, ki se je založil pri njem za rešitev meničnega skladosnega lista, izročiti lastniku tega lista in list odvzeti. Ce pa se ta znesek ni dvignil tekom treh mesecev po dospelosti meničnega skladosnega lista, ga mora skladiščno podjetje založiti pri sodišču.

§ 28.

Partija shranjenega blaga se sme vzeti iz skladišča naenkrat ali pa v partijah; pri blagu pa, ki je shranjeno v zabojih, balah, vrečah, jerbah ali sodih, se more dovoliti odjem le po kosih. Po prazne zaboje in posodo mora lastnik poslati najkasneje tekom osmih dni, inace se prodajo za njegov račun ter se mu skupiček po odbitku stroškov odobri.

§ 29.

Pristojbine, ki se morajo plačati za vkladanje, shranitev, izkladanje in za vsa druga opravila skladišča, določi, izpremeni in objavi skladiščna uprava po svojem lastnem predudku; pač pa zvišanja tarife ne morejo zadobiti veljave prej, kakor 15. dan po svoji v zmislu § 41. tega pravilnika izvršeni objavi.

§ 30.

Ležnina se zaračuna od dneva shranitve po tednih; če je skladosna doba krajša kakor en teden, tedaj se računi ležnina za cel teden, prav tako se pri izkladanju vsak pričetni teden računi kot poln.

§ 31.

Pristojbine po tarifi se morajo plačati na vsakokratno zahtevo skladiščne uprave najkasneje po osmih tednih, ko se je shranilo blago. Skladiščna uprava pa je tudi upravičena zahtevati, da se plačajo pristojbine naprej.

§ 32.

S shranitvijo blaga in izdelkov se deponent podvrže določilom tega skladiščnega pravilnika in vsakokratno veljavne tarife, ki jo objavi skladiščno podjetje.

§ 33.

Vse pravne spore, ki nastanejo med skladiščnim podjetjem in deponentom, razsodi neprizivni praverek razsodišča, če sta se stranki s pismeno napravljeno poravnavo o tem zednili.

Način sestave razsodišča za posamezne slučaje kakor tudi postopanje pred njim urejujejo posebna določila, ki veljajo kot dodatek in nerazdružni del tega skladiščnega pravilnika.

§ 34.

Razen ob nedeljah in praznikih se neprenehoma sprejema in oddaja blago vsak dan, in sicer od 1. marca do 30. septembra od 7. ure zjutraj do 7. ure zvečer in od 1. oktobra do konca februarja od 8. ure zjutraj do 5. ure zvečer, izven opoldanskega odmora od 12. ure opoldne do pol 2. ure popoldne.

§ 35.

Tujcem je dovoljen vstop v skladišče le tedaj, če se morejo izkazati z dovolilnim ali pa s skladosnim listom.

Posestnik skladosnega lista je upravičen samo za obisk tistega oddelka, kjer je shranjeno dotično blago.

§ 36.

Z dovoljenjem skladiščne uprave se morejo izvrševati manipulacije s shranjenim blagom, kakor mešanje, adjustiranje in enake, tudi po drugih kakor po organih skladišča, in sicer ob veljavi poročila, ki ga določuje § 14. zakona z dne 28. aprila 1889, št. 64 drž. zak.

Glede carini podvrženega blaga se smejo take manipulacije izvršiti samo s carinsko-uradnim dovoljenjem.

§ 37.

Brez izkaznice je prepovedano iti iz skladišča z zavoji blaga.

§ 38.

V skladiščnih prostorih stranke ne smejo kaditi.

§ 39.

Strogo je prepovedano, dajati skladiščnim uslužbencem in delavcem darila, napitnine ali pa opojne pijače. Tudi morajo stranke opustiti z uslužbenci vsak pogovor, ki se ne tiče opravil, in prav tako ni dovoljeno, proizvedovati o blagu tujih strank, vloženem v skladišču, in o njihovih tamka napravljenih kupcijah.

§ 40.

V ukaznem listu za železnice in plovstvo, ki ga urejuje železniško ministrstvo sporazumno s trgovskim ministrom, se z ozirom na ukaze, ki se imajo tozadevno še izdati, objavljajo mesečni izkazi o uvoženem in izvoženem blagu, o množini blaga, ki še ostane, in njegovi zavarovalni vrednosti ter o zapisanem znesku izdanih skladosnih listov.

Najmanj enkrat na leto se morajo v teh izkazih navesti tudi vrste blaga, ki znašajo več kot 5% blagovnega prometa.

§ 41.

Ta pravilnik, tarife in tarifne glajšave ter njihove izpremebe kakor tudi vse druge v zmislu tega pravilnika potrebne razglasitve se morajo objaviti v naslednjih listih:

1. v ukaznem listu za železnice in plovstvo,
2. v »Slovenskem Narodu«,
3. v »Slovenec«,
4. v listu »Lalbacher Zeitung« in končno z nabitjem v skladišču.

DODATEK.

Določila o razsodišču določenem v § 33. pravilnika za javno skladišče in prosto hranišče v Ljubljani.

Pristojnost.

§ 1.

Vse spore iz skladiščnih opravil, ki nastanejo med podjetjem in upravo skladišča in med strankami, in zlasti spore o oškodninskih zahtevah skladiščnega najemnika, mora razsoditi razsodišče skladišča, če se stranke pismeno izjavijo, da se podvržejo odločbi razsodišča.

Sestava.

§ 2.

Razsodišče se za vsak primer posebej sestavi na ta način, da volita oba sporna dela kot razsodnike po tri osebe, ki niso v zmislu teh pravil izključene.

Zvršeno volitev in izjavo izvoljenih razsodnikov o sprejemu izvolitve mora vsaka izmed strank, ki imata volilno pravico, drugi naznani.

§ 3.

Ce eden izmed spornih delov ne izvrši voljavne volitve ali ne predloži sprejemne izjave razsodnikov, ki jih je izvolil, in se tudi ne odzove tozadevnemu opominu druge stranke, tedaj imenuje na prošnjo neimudne stranke razsodnike zamudljive stranke predstojnik gremija trgovcev v Ljubljani.

Ce imenovani predstojnik odkloni imenovanje razsodnikov ali če ne izvrši tega imenovanja tekom osmih dni po dostavi zadevne prošnje, tedaj jih na predlog imenuje sodišče. Ta predlog se mora staviti pri tistem sodišču, ki bi bilo v slučaju, da bi se ne dosegel sporazum potom razsodišča, v prvi stopnji pristojno na pravni spor.

Oba dela sta upravičena staviti tak predlog.

§ 4.

Izključeni od izvolitve v razsodništvo so: 1. Tisti, ki vsled kazenskoodne obsodbe ne uživajo popolno meščanskih pravic, nadalje tisti, zoper katere je zaradi kakega kaznjivega dejanja vpeljana kazenskoodna preiskava, kakor tudi vsi tisti, ki so v preiskovalnem ali pa v kazenskem zaporu.

2. Tisti, o katerih premoženju se je objavil konkurz, dokler traja konkurzna obravnava.

3. Tisti, ki nimajo v Ljubljani svojega rednega stanovašišča.

4. Tisti, ki pripadajo podjetju ljubljanskega skladišča ali ki so v njegovi službi.

5. Če se je kak razsodek razveljavil, tisti, ki so pri prejšnji obravnavi poslovali kot razsodniki.

§ 5.

Načelnik razsodišča se izvoli na sestanku vseh razsodnikov, ki ga v ta namen skliče uprava skladišča.

Za to volitev je potrebna navzočnost najmanj treh članov razsodišča.

Voli se po glasovnicah z absolutno večino.

Ce se pri prvi volitvi ne doseže absolutna večina, tedaj se vrši ožja volitev, ter se privzamejo k tej volitvi tisti, ki so dobili pri prvi volitvi relativno največ glasov. Pri enakosti glasov odločuje žreb.

Ce se je pri katerem izvoljenih načelnikov pokazal v § 4. označeni vzrok izključbe, tedaj je treba namesto njega izvoliti drugega.

§ 6.

Zbor razsodnikov, ki se sestane v svrhu odločbe o kaki sporni zadevi, obstoji iz osmih članov, in sicer iz načelnika kot predsednika, iz šestih razsodnikov, ki jih volijo stranke, in iz zapisnikarja, ki ga imenuje predsednik. Ce bi se v kakem spornem primeru zaradi izostaje enega ali več razsodnikov sestanek razsodiškega zbora tretjič preprečil, tedaj so na zahtevo ene stranke, če so navzočni vsaj načelnik in še dva razsodnika (ne glede na to, kdo jih je izvolil), obvezani, zadevo obravnavati in razsoditi.

Vložba tožbe.

§ 7.

Tožba mora obsegati kratek opis spornega slučaja, označbo dokazil, ki jih je uveljaviti, imena in stanovašišča strank in prič.

Pisemski pripomočki so pridejati v dvojnem prepisu ali pa v izvorniku in prepisu. Z izvornikom opremljen izvod tožbe ostane v rokah razsodišča.

Pravne zahteve se morejo prijaviti pred razsodiščem pismeno ali ustno z izjavo na zapisnik pri načelniku razsodišča osebno ali pa s pooblaščenjem.

Pooblaščenec se mora izkazati s pismenim posebnim pooblastilom v zmislu § 1008. občnega meščanskega zakonika.

Pisemna tožba in vse druge vloge na razsodišče se morajo izročiti načelniku. Morda potrebno dopolnitev tožbe mora načelnik takoj odrediti. Zahteve, nastale iz istega pravnega opravila ali iz istega dejstva, more tudi več tožnikov v isti tožbi uveljaviti.

Tudi se more po izprevidu razsodišča več zahtevkov enega tožnika iz raznih pravnih opravil ali dejstev privzeti skupno v eno in isto obravnavo.

Odklonitev.

§ 8.

Razsodnik ali pa načelnik se more odkloniti:

1. V zadevah, kjer je sam stranka, ali glede katerih je s kako stranko v razmerju soupravičenja, soubovanca ali pa k povračilu obvezanega.

2. V zadevah svoje zakonske žene ali takih oseb, ki so z njim v ravnem rodu ali pa svaštvu ali s katerimi je v postranskem rodu do četrtega kolena ali do drugega kolena v svaštvu.

3. V zadevah svojih posinoviteljev in krušnih staršev, posinoviteljev ali rejencev, varovancev in oskrbovancev.

4. V zadevah, v katerih je bil imenovan kot zastopnik kake stranke ali še posluje kot tak, ali pri katerih je prej posredoval kot prič, pooblaščenec ali posredovalec.

5. Če je s kako stranko v službenem razmerju.

Stranka se more te odklonilne pravice poslužiti najkasneje tekom treh dni po naznanitvi ali nasprotno stranke izvoljenih razsodnikov, inace zapade ta odklonilna pravica.

Stranka, ki je imenovala razsodnika, ga je upravičena odkloniti samo tedaj, če je nastal vzrok odklonitve šele po imenovanju ali pa če je stranka izvedela zanj šele potem.

Vsak član razsodišča, tudi če ga stranka ni odklonila, je obvezan, da se zdrži vsakega sodelovanja v sporih, v katerih bi se mogel po predstojajočih določilih odkloniti.

§ 9.

Ce odklonjen član ne prizna odklonilnega vzroka, tedaj odločuje o priglasi o odklonitvi načelnik razsodišča.

§ 10.

Ce se kakšni odklonilni zahtevi iz kateregakoli vzroka ugoditi, ali pa odpade kak razsodnik vsled smrti, vsled odložitve razsodništva ali vsled nastalega izključevalnega razloga, omenjenega v § 4., tedaj mora dotična stranka ob posledicah § 3. voliti novega razsodnika.

Ce se pripeti kateri teh slučajev pri načelniku razsodišča, tedaj se mora po določitih § 5. prirrediti nova volitev.

Določitev razprave.

§ 11.

Načelnik razsodišča mora nasprotniku takoj pusti dostaviti izvod tožbe ali pa prepis zadevnega zapisnika ter prepise tožbenih prilog, na primeren kratek rok povabiti stranke k ustni razpravi ter sklicati razsodnike.

Razprava.

§ 12.

Razprave razsodišča so z izjemo posvetovanja o razsodku javne.

§ 13.

Razprava se mora do razglasitve sklepa smatrati kot celota. Vse, kar se navede do tega časa, velja kot pravočasno navedeno.

Pri izreku razsodbe se mora vpoštovati samo to, kar se je prigodilo v razpravi.

§ 14.

Ce se razprava, ki se je že pričela, pred razsodbo preloži, tedaj naj pri zopetni razpravi praviloma poslujejo isti načelnik in isti razsodniki. V tem slučaju mora načelnik v poznejši razpravi z ozirom na tožbo, na spisom priložena dokazila in zapisniške posvedočne kolikor mogoče pregledno navesti bistvene uspehe prejšnje ustne razprave, ki so mu še v jasnem spominu in mu jih morda v podkrepljenje njegovega spomina potrjujejo lastnoročni zabeleški, ter na podstavi tako določenih uspehov nadaljevati prikinjeno razpravo.

§ 15.

Stranke lahko pridejo pred razsodišče osebo ali s svojimi zastopniki ali pa se puste zastopati po pooblaščenih.

§ 16.

Ce kak sporni del ne glede na to, da je bil dokazano obveščen, brez tehtne poprejšnje opravičbe izostane od razprave, tedaj se lahko prične razprava in po sklepu izreče razsodba.

§ 17.

Predsednik ima skrbeti za red v seji ter more, če se kdo navzočih nedostojno obnaša, odrediti, da se odstrani. Če bi se taka odredba

izvršila proti kaki stranki, tedaj se ne glede na njeno odstranitev more nadaljevati razprava in izreči razsodba ali pa razprava preloži ter stranki naročiti, da pride k zopetni razpravi z zastopnikom, ker bi se inače smatralo, da ni prišla. Na vsak način mora stranka, ki se je odstranila, povrniti stroške prepredene razprave.

§ 18.

Stranke morajo svoja dokazila, izvršne listine itd., kolikor se niso priložile tožbi, prinesiti k obravnavi s seboj.

Na izvoljo jim je tudi, pripeljati priče, ali ukreniti, da jih povabi razsodišče.

Ako ena izmed strank (spornih delov) noče razpravljati pred razsodniki, tedaj se razpravlja samo z drugo. Razsodniki smejo stranke (sporne dele) ter priče in izvedence, ki pridejo prostovoljno k obravnavi, samo nezaprisežene zaslišati. Zaradi zaprisege, zaradi zaslišbe prič in izvedencev, ki se ne odzovejo vabilu, ter zaradi vseh drugih sodniških opravil, ki jih razsodniki ne smejo opravljati, se naj obrnejo na pristojno državno sodišče.

Ko so se poizvedeli dokazi, se mora razpisati nova razprava in strankam naznaniti, ki jim je na izvoljo, priti k razpravi ali pa ne. Pri novi razpravi se razsodi, četudi izostaneta oba dela.

Razsodba.

§ 19.

Razsodba se izreče z absolutno večino glasov. Samo pri enako razdeljenih glasovih glasuje tudi predsednik ter obvelja ono mnenje, za katerega je glasoval sam.

§ 20.

Pri izreku razsodke se mora razsodišče ravnati po določitih civilnega prava in tačasno veljavnega skladišnega pravilnika ter odloči po lastnem prepričanju, vpoštevajoč uspehe vse razprave in dokazovanja.

§ 21.

Razsodba ne sme presegati zahteve strank in mora, če se je ukazalo plačilo ali druga storitev, vselej določiti tudi rok izpolnitve. Izmera tega roka se prepušča razsodišču. Pač pa ne sme biti rok po navadi daljši kakor štirnajst dni in ne krajši kakor tri dni.

§ 22.

Objava razsodbe, ki se vpiše v zapisnik, se mora izvršiti neposredno po sklepu ustne razprave. Razsodbi se morajo pridojati razsodni razlogi, ki naj obsegajo kratek opis stvarnega položaja. Strankam se morajo izpiski razsodišča, in sicer, če jih ne sprejmejo osebno pri razsodišču, dostaviti po pošti ali pa po kakem notarju. Na izpiskih in na prvotnem spisu razsodbe mora biti naveden dan, ko se je napravila razsodba, ter morajo biti podpisani od vseh razsodnikov, ker bi sicer razsodba ne bila veljavna.

§ 23.

Pred razsodiščem se morejo sklepati tudi poravnave, ki imajo izvršilno moč.

§ 24.

Razsodišče odločuje tudi o vmesnih sporih, zlasti o prošnjah za opravičbo izostanjanja.

Pisanje zapisnika.

§ 25.

O ustni razpravi se mora napraviti zapisnik; ta zapisnik mora obsegati imena članov razsodišča, strank in njihovih zastopnikov, bistvene dogodke v seji, dokazila, uspeh dokazovanja, objavo razsodbe in morda o tem podane izjave strank.

Zapisnik o razpravi in posvetovanju ter sploh vsi razpisi razsodišča morajo biti podpisani od načelnika in od zapisničarja.

Razsodniki imajo pravico, vse te listine so podpisovati.

Stroški.

§ 26.

V razsodbi se morajo stroški razsodišnega postopanja ter zastopniški stroški, ki so morda narasli enemu spornemu delu, in ki jih odmeri razsodišče, popolnoma naložiti dotičnemu, ki je pravdo izgubil, v slučaju pa, da vsak sporni del le deloma zmaga, primerno razdeliti.

Stroške stvarnega izvida ali kake poizvedbe dokazov sploh mora založiti stranka, ki jih je povzročila.

§ 27.

Razsodniške razsodbe in pred razsodiščem napravljene poravnave so podvržene kolikom in pristojbinam, predpisanim v pristojbinskem zakonu.

Pravni lek.

§ 28.

Zoper odločbe razsodišča ni priziva.

Neveljavnost razsodbe.

§ 29.

Razsodba je neveljavna:

1. ako razsodiške pogodbe sploh ni bilo ali pa, ako je bila neveljavna, ako je pred izrekom razsodbe izgubila veljavo ali pa za posamezen slučaj postala neveljavna;

2. ako se stranki, ki trdi, da je razsodba neveljavna, v postopanju pred razsodniki ni dovolilo pravnega posluha, ali če zakonitega zastopnika, ki ga v tem postopanju rabi, ni imela, ako se glede poslednjega primera pravni postopek ni naknadno pravilno odobril;

3. ako se je glede namestitve razsodništva ali glede sklepanja prelomila kaka zakonita ali pogodbeno določba ali pa prvotnega spisa in izpiskov niso podpisali vsi razsodniki;

4. ako je razsodišče odklonitev kakega sodnika neupravičeno zavrnilo;

5. ako je razsodišče prekoračilo meje svoje naloge;

6. ako se je z razsodbo zagrešilo zoper nujne pravne predpise;

7. ako je razsodba obsodila kako stranko k zakonito nedopustnemu ali nedovoljenemu dejanju;

8. ako obstoje pogoji, spričo katerih se v zmislu § 530., št. 1 do 7, civilnopravnega reda sodna razsodba z obnovitvijo tožbe more izpodbiti.

Tožba za ovržbo razsodbe se mora vložiti pri tistem sodišču, ki bi bilo v pomanjkanju pogodbe v prvi stopnji pristojno za odločitev v pravem sporu.

Tožba se mora podati tekom neodložnega roka osmih dni, ker bi bila sicer izključena.

Ta rok se prične z dnevom, katerega se je tožecemu delu dostavila razsodba, če pa se je izpodbitelni razlog izvedel šele kasneje, pa z dnevom, katerega je bil tožeci del obveščen o izpodbitelnem razlogu.

Izvršba.

§ 30.

Za izvršitev razsodbe ali pred razsodbo sklenjene poravnave se mora naprositi pristojno sodišče.

Sklepna določba.

Razsodišče mora o poravnadah in razsodbah voditi knjigo, ki ostane v hrambi županskega urada v Ljubljani.

*) Navedeni § 530. civilnopravnega reda določa:

S sodbo končano postopanje se sme po predlogu stranke obnoviti:

1. ako je listina, na katero je oprta sodba, narejena krivo ali prenarejena;

2. ako se je priča ali izvedenec zagrešil s krivo izpovedbo ali nasprotnik pri zaslišbi s krivo prisego in je sodba oprta na tako izpovedbo;

3. ako se je dosegla sodba po takem goljufivem dejanju strankinega zastopnika, njegovega nasprotnika ali nasprotnikovega zastopnika, katero mora sodišče preganjati s kazenskim postopanjem;

4. ako je sodnik, izdajaje sodbo ali kako prejšnje odločilo, ki je sodbi v podstavo, zakrivil glede pravnega spora na škodo stranki tak prelom svojih uradnih dolžnosti, katerega je kaznovati po kazenskem zakonu;

5. ako se razsodilo kazenskega sodišča, na katero je oprta sodba, razveljavi z drugo sodbo, ki je zadobila pravno moč;

6. ako stranka najde ali ji je odslej mogoče rabiti sodbo, katera se je o isti zahtevi ali istem pravnem razmerju izdala poprej ter je že zadobila pravno moč, in stori ta sodba pravico med strankami v postopanju, katero je obnoviti;

7. ako izve stranka za nova dejanstva ali najde ali ji je odslej mogoče rabiti dokazila, s katerih navedbo in rabo bi bila dosegla v prejšnjem postopanju sebi ugodnejšo razsodbo glavne stvari.

Zavoljo okolnosti, navedenih v št. 6 in 7, je obnova dopustna samo tedaj, kadar se stranka brez svoje krivde ni mogla opirati na pravno moč sodbe ali na nova dejanstva ali dokazila pred koncem ustne razprave, po kateri se je izdala sodba prve stopinje.

Po visokem c. kr. trgovinskem in c. k. finančnem ministrstvu s pravico javnosti koncesionirano Prvo ljubljansko skladišče Krisper-Tomažič, d. z. o. z.

Pristojbinska tarifa za Prvo ljubljansko javno skladišče.

Splošna določila.

1. Ležnina se računa po tednih od dneva, ko se blago spravi v skladišče.

2. Vsak pričetni teden se računa kot ves teden in vsak pričetni metriski stot kot poln stot.

3. Pri skladišnih postavkih pod 100 kg se računi ležnina brez razlike vrste blaga na teden po 10 vinarjev.

4. Vsi stroški za kolke, poštnino itd. se računijo posebej.

5. Voznine, carine in drugi stroški za blago, ki se ima spraviti v skladišče, se morajo poravnati takoj ko se je oddalo naročilo, in sicer se po 8 dnevih računijo obresti, in sicer 2% več kakor znaša tačasna bančna obrestna mera Avstro-ogrske banke.

6. Dodatne terjatve, nastale spričo napačnega preračuna voznine, carine in pristojbin, je najemnik skladišča zavezan poravnati skladišču tudi še po prejemu blaga.

7. Za blago, ki v znanjku ni imenoma navedeno, nadalje za obsežno, izredno težko blago ali pa za posebno majhne nakladke ter s

tem spojeno manipulacijo si pridržuje skladiščna uprava posebne dogovore.

8. Za blago, ki leži nepokrito, ne prevzame skladiščna uprava nobene odgovornosti.

9. Vsakokratna zavarovalna vrednost blaga se mora naznaniti vselej preden se spravi blago v skladišče, in sicer po določi skladišče brez poročstva za morebitno nižjo cenitev.

10. Naloženi vagoni, ki so določeni za transito-prevoz brez prekladanja in izkladanja, se morajo skladišču na vsak način pravočasno poprej naznaniti.

11. Naročniki se podvržejo določenim pogojem skladiščnega reda.

I. Ležnina za 100 kg in teden.

a) Specialna tarifa za žito, sočivje, mlevno blago itd. (pri 10.000 kg).

1. V vrečah shranjeno blago K —02

2. Rinfuzna shranitev „ —03

pri najmanj 90 cm visokem nasipu.

b) Za v skladiščih shranjeno različno blago.

Po 2 vinarja: Asfalt (zemeljska smola); beton; cement; prsti; riž (pri 10.000 kg); rude; sladkor v zabojih, grudah in vrečah (pri shranitvi najmanj 10.000 kg); strešna lepenka; zemeljski vosek; železna koleša; železo, sirovo, v palicah, kladah in pločah.

Po 3 vinarje: Asbest; kositer (cin); melasa v sodih; oljčne tropine; papir in lepenka; pepel (lugaasta sol); riž (pod 5000 kg); skrob (pri 10.000 kg); slad; spodij; vreče, prazne, v prešanih balah.

Po 4 vinarje: Baker; ceresin; cunjce, ne omaščene; češplje; dekstrin; jesih v sodih; ječme; kava (pri najmanj 5000 kg); krompir v vrečah; lepivo; lišje, prešano; lončenina, navadna, nezamotana; morska trava v balah; olje, različno (izvzemši jedilno olje); orehi; paprika; pločevina; predvilo v balah; rogovi in rožene ostline; rudninska voda v zabojih; rumena med (mesig); sladkor (pod 5000 kg); slanina in mast vseh vrst v sodcih in v zabojih; stroji, težki, ne obsežni; valonea; vino

v sodih; vosek in voščene sveče; železo in železnina, zamotana; železna steklena posoda, nezamotana; žica.

Po 5 vinarjev: Barve, navadne; Crin d'Afrique; klej; žganje v sodih.

Po 6 vinarjev: Blagajne (železne); bombaž v balah; bombaženina in kotenina (nezamotana ali samo v papir zavita); čreva; degra (iz kož prešano olje); dišave; drože; firnež (pokost); ingver; janež; janež, sladki; jantar; jedilno olje; južno sadje (pri 10.000 kg 4 v); kava (pod 500 kg); kolonialno blago; konopina; krompir in čebula, nezamotana; kumin; lak; leseno blago; med; milo; preja; slaniki in ribe vsake vrste (nasoljene, prekajene in posušene (pri 10.000 kg 4 v); ščetine; šelak; specerijsko blago; vlakno vsake vrste; voščila; vrvsko blago.

Po 7 vinarjev: kože vseh vrst; ovčja volna; sir; usnje; vino v zabojih in košarah.

Po 8 vinarjev: Gobe; kanditi; konserve; manufakturno blago, zamotano; stekleno in lončeno blago, zamotano; vata, v bale prešana; žganje, fino, v zabojih.

Resnica o Censlohomu razkrila!

Slovenski liberalni listi se hudejejo, ker smo dokazali, da je njihovo podlo zlorabljanje afere propalega čenstohovskega menih Damaza Maczocha neutemeljeno. Na podlagi najboljših informiranih poljskih in nemških listov smo namreč, kakor že lani tudi sedaj ob priliki procesa pokazali, da je Maczoch bil špijon ruske vlade, od katere je dobil nalog, da spravi v samostanske kleti veliko zalogo razstreljiva, da bi ruska vlada dobila povod samostan zapreti in poljski narod kot revolucionaren razkričati. Maczoch se je hotem pri tem načrtu poslužiti svojega popolbrata, pa se je zaradi judežvega plačila ruske vlade z njim spril in ga ubil. Proces, ki se je proti njemu naperil in pri katerem je bil zaradi umora in ropu dragocenosti v čenstohovskem samostanu na 12 let prisilnega dela v sibirskih rudnikih obsojen, je bil le gola komedija.

Da to, kar smo pisali, popolnoma odgovarja dejstvu, potrjujejo ravno kar dole vesti, da je Maczoch v istini pobegnil.

Vest o begu Damaza Maczocha je prva objavila neka dunajska lokalna korespondenca, ruska oblast je nato dala brzojaviti, da temu ni tako, a ko so vprašali v Petrikovem samem kazničnem ravnatelja, ali je Maczoch res ušel, je ravnatelj vsak odgovor kategorično odklonil, ker se pač ne upa uradno lagati. Ruska vlada pa zdaj že sama priznava, da je Maczoch v resnici pobegnil, pa si skuša s tem pomagati, da razširja govorico, da je Maczocha rešilo fanatično katoliško petrikovsko prebivalstvo.

»Dan« in »Jutro« nista vedela na naša tozadevna izvajanja o čenstohovskih dogodkih nič drugega odgovoriti, kakor da so naši viri pristranski. Mi smo navajali »Germanijo«, ki je glasilo katoliškega centra, Slovanom prijazno in dobro informirano. Danes navajamo znani liberalni »Berliner Lokalanzeiger«, ki tudi potrjuje naše trditve. List piše, da je preiskava v samostanu čenstohovskem dokazala, da je Maczoch res hotel spraviti v samostan streliva. Rusko jusično ministristvo v Peterburgu pa je iz prve obtožnice odstranilo vse, kar bi bilo moglo kompromitirati rusko tajno policijo, takozvano »Ohrano«, preiskoval-

nega sodnika pa so prestavili! Pri sodniški obravnavi je nek menih, ki je bil Maczochov nasprotnik, Maczocha večkrat vprašal, odkod je imel toliko denarja na razpolago, in ko je Maczoch odgovoril, da je vzel vse iz samostanske blagajne, je ta menih dejal, da to ni mogoče, ampak da je moral Maczoch poleg tega denar tudi od drugod dobivati. Predsednik sodišča pa je priči velel, naj molči, in onemogočil nadaljnja vprašanja.

Afera Maczoch je torej v resnici največja sramota za propali ruski vladni zistem, ne pa za katoliško cerkev, ki bi bila čenstohovske razmere že davno rada reformirala, a jih vsled odpora ruske vlade ni mogla.

Za otroške bolezni,

za katere je tako pogostem potrebno kisline imajoča sredstva, posebno opozarjajo zdravniki na

MATTONIJEV

GISSHÜBLER

naravna
alkalična kislina

ter je posebno pripravna zaradi svojega miliga vpliva in jo torej zapisujejo pri želodčni kislini, škrofolnih, krvicah, otoku šlez itd. in ravno tako pri kataru sapnika in oslovem kašlju. (Dvornega svetnika Löschnerja onomografija o Giesshühl Sauerbrunn.

Izvirnik: Giesshühl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih Prospekti nastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špecerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinam in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-u, Peter Laseniku in Andrej Sarabonu, Ljubljana. 3997

SREČKE

v korist „Sloven. Straži“

Glavni dobitnik TURŠKIH SREČK pri žrebanju dne 1. aprila 400.000 frankov; Vsaka srečka mora biti izžrebana, najmanjši dobitnik znaša 230 K. Turške srečke na mesečne obroke po 4 K 75 vin., še tri druge dobre srečke zraven z glavnimi dobitki skupaj čez 2 milijona K vsako leto na mesečne obroke po 6 K 25 vin. Pojasnila daje in naročila sprejema g. Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19. 396

Perje za postelje in puh

3317 priporoča po najnižjih cenah 52—1
F. HITI pred Skofijo 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

100.000

štiriletnih šolanih smrek

1000 komadov K 9— in

100.000

triletnih nešolanih smrek

1000 komadov K 5—

se dobijo v graščini Sonnegg, pošta Ig-Studenec. 775

Najstarejša slovenska tvrdka te stroke.
Obstojl že nad 38 let. 3022

ANA HOFBAUER

imejteljica zaloge cerkvene obleke in orodja

Ljubljana, Wolfova ul. 4

si usoja javiti preč. duhovščini ter sl. občinstvu, da izdeluje natančno po naročilu in predpisih vsakovrstne bandere, baldahine, plašče, kazule, pluvijale, dalmatike, velume, albe, koreltje, prte itd. itd., sploh vse kar se rabi v cerkvi pri službi božji. Izdeluje se vse ročno, solidno, pošteno ter po najnižjih cenah, ter se prevzemajo tudi naročila na vezenje, prenavljanje stare obleke ter sploh vsa popr. vila.

Zagotavljajo hitro in najpoštenjšo posrežbo, prosil, da se pri naročilih izvoli ozirati na prvo domačo tvrdko.

Imam za prodajo 70 hl
belega vina.

Cena po dogovoru.

Vzameno vzeli bi en
vagon lesa

t. j. tramov in desek

S. FRANCEL,

Berain, p. Pazin, Istra.

788

V najem se da

gostilna in mesarija

v „Narodnem domu“ v Velikovecu.

Najemnik mora biti popolnoma zmožen slovenskega in nemškega jezika, ter mora biti dober mesar. - Oglasila sprejema do Velike noči „Hranilnica in posojilnica“ v Velikovecu. 798

Pozor

tamburaška in pevska društva:

Naročite za veselice novoizšle šaljive igre, šaljive skladbe (kuplete) s spremljevanjem tamburic ali glasovirja in nove tamburaške partiture od Stahuljaka, Hruze, Farkaša, Machača i. t. d. pri prvi sisaški izdelovalnici tamburic

J. Stjepušin, Sisak.

Posojilnica v Žužemberku

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

vabi, ker za dan 3. marca 1912 sklicani redni občni zbor ni bil sklepčen

na drugi občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo dne 24. marca 1912 ob 4. uri popoldne v Zadrugi pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1911.
4. Čitanje revizijskega poročila.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Sprememba pravil.
8. Slučajnosti.

Ta občni zbor bo veljavno sklepal neglede na število navzočih zadrušnikov in neglede na svoto zastopanega denarja, vloženega v zadružnih deležih.

795

Načelstvo.

Naznanilo!

Cenjenim športnim krogom, kolesarjem, motoristom, imetnikom avtomobilov, podjetnikom motornih in strojnih obratov, si dovoljujem vljudo naznanjati, da smo ustanovili iz moje sedaj obstoječe tvrdke Karel Čamernik javno družbo, katero bomo vodili odslej pod imenom

Karel Čamernik & Ko.

LJUBLJANA. Dunajska cesta 9-12. LJUBLJANA.

Specijalna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in vsemi posameznimi deli. Avtomobilna garaža in mehanična delavnica.

V družbo je stopil gospod Oton Wolf, znani avstrijski avtomobilni dirkač, strokovni učitelj za avtomobilna vozila, dolgoletni prvi monter v oddelku za motorje in avtomobile pri tvrdki J. Puch, akcijska družba v Gradcu.

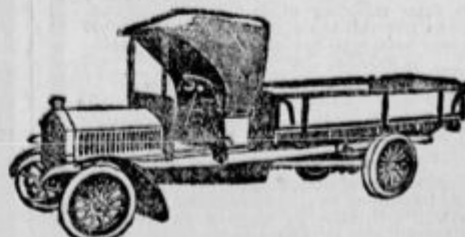
Družba bo razpolagala z vozili in blagom le prvovrstnih tovarn, z najboljšimi delavskimi močmi, tako, da ji bo mogoče vsa izročena dela izvršiti strogo solidno, ceno in odgovarjajoče vsem strokovnim predpisom.

Medtem, ko izrekam najtoplejšo zahvalo za dosedaj in v tako obilni meri izkazano zaupanje, prosim, da p. n. športni krogi to zaupanje preneso tudi na sedanjo tvrdko.

Beležimo

z odličnim spoštovanjem

Karel Čamernik & Ko.

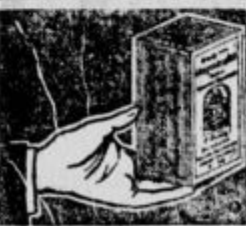
Kupci, pozor! Prodajajo se hiše,

lepi stavbeni prostori in razna zemljišča na Teharjih pri Celju, pol ure od Celja in sicer:

1. vila s parkom močno zidana v prav dobrem stanju, dvonadstropna, ima 15 sob, več shramb in kleti;
2. navadna hiša, enonadstropna z lepim vrtom za zelenjavo, ima 4 sobe in 6 različnih shramb;
3. konjski hlev, visok, obok na nosilce, poleg ena soba in ena shramba;
4. živinski hlev za 20 glav živine, strop na železne nosilce;
5. svinjski hlev, modern, poleg dva moderna kurnika z velikim vrtom za perutnino;
6. kozolec vezan, 5 oken (štantov) na vsaki strani, hrastovi stebri;
7. skedenj z gepelnom in še razne druge pritikline.

Proda se tudi ves živi in mrtvi inventar. Razven poslopj je 32 oralo zemljišča, najlepše njive na Teharjih, krasni travniki in lepi gozdi. Poslopja in zemljišča leže ob okrajni cesti, v bližini velikih tovarn. Proda se vse skupaj ali pa na drobno. Kdor kupi kakšno posamezno poslopje, si lahko še prikupi zemljišča kolikor hoče.

Pripomni se še, da je na Teharjih najmanjši davek, ker je v teharski občini samo 17 odstotkov občinskih določil. Kupci naj se oglasijo pri g. Josip Šušteriču, posestniku in gostilničarju na Teharjih, pošta in železniška postaja Štore ali pa pri g. Janez Koštomaju, posestniku v Čretu pri Teharjih.

Svet in pomoč za tiste, ki trpijo

na težkom prebavljanju vsake vrste, gaštel, tver i kislino, zaprtje, belčnin v želodcu in s tem v zvezi stoj čim slabost,

nudijo še 50 let sem priznane pristne

Brady-jeve želodčne kapljice

3378

prej Marijacejske kapljice imenovane. Varujte se enako glasečih se ponaredb in popačih pazite na stransko varstveno znamko s podpisom C. Brady. — Dobiva se v vseh lekarnah. Posiljatev v provinco po letnamurju C. Brady, Dunaj, Feichtmarit 2. 442. 8 steklenic za K 5.00, 2 o dvojene steklenice za K 5.80 franko.

Pristen le tedaj, če je trikotna steklenica zaprta s spodnjim pasom (rdeč in črn tisk na rumenem papirju).

Doslej nedosežen!!!
Pristno čisto

W. MAAGER-ja

ribje OLJE

(v zak. zanjamčeni opremi)
rumeno steklenica .. K 2
bela, .. 3
pri 3192

Vilj. Maager-ju
na Dunaju.

Od 1869 uvedeno splošno v avstro-ogrske monarhiji. Gospodje zdravniki in profesorji ga radi zapisujejo. Dobi se skoro v vseh lekarnah in drožerijah.

Glavna zaloga in razpošiljalnica za avstro-ogrsko monarhijo:

W. Maager, Dunaj
III/3, Henmarkt 3.

Ponarejanja
se sodnijsko zasledujejo.

Pristno brnsko blago

za pomladansko in poletno sezono 1912.
Kupon, 3-10 metr. dolg, za 1 kupon 7 kron
kompletno moško obleko 1 kupon 10 kron
(suknjo, hlače, telov- 1 kupon 15 kron
nik) zadostno, stane le 1 kupon 17 kron
1 kupon 20 kron

Kupon za drno salonsko obleko K 20.—, kakor tudi blago za povrnika, turistiške obleke, svileni kamgarni itd., pošilja po tovarniški ceni kot realna in solidna, dobroznana 425

zaloga tovarniškega sukna
Siegel - Imhof v Brnu.

Vzorec zastoni in franko.
Vred direktnega naročila blaga pri tvrdki Siegel-Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo prednosti. Vred velikega blagovnega prometa vedno največja izbira povsem svežega blaga. Stalne, najvišje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrše najskrbneje, natančno po vzorcu.

Klavijolina

vijolina s tipkami in lokom, najpriprostejše igranje, nežen, dalekodoneč glas.

Interesentje se vabijo na ogled! Prospekti brezplačno! Patenti v vseh državah.

785

**Tvornica klavijolin
Bajde & Komp.**
Ljubljana, Dunajska cesta 73.

Najboljša češka tvrdka! Ceno posteljno perje!

1 kg silvega, dobro skubljenega 2 K; boljsega 2 K 40; prima polbelega 2 K 80; belega 4 K; belega puha 5 K 10; 1 kg izredno finega, saežno-belega, skubljenega 6 K 40, 8 K; 1 kg puha 6 K, 7 K; belega puha 10 K; najfinejši prsi puh 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko.

Dovršene postelje

435

iz zelo gostega rdečega, modrega belega ali rumenega nanking-blaga, 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka z 2 blazinama, vsaka 80 cm dolga, 60 cm široka, napolnjena z novim, sivim, zelo trpežnim, puhastim posteljnim perjem 16 K; s polpuhom 20 K; s puhom 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50, 4 K; pernice 200 cm dolge, 140 cm široke, 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K; blazine 90 cm dolge, 70 cm široke 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnje pernice iz močnega, pasastega gradla, 180 cm dolge, 116 cm široke, 12 K 80, 14 K 80. Pošilja proti povzetju od 12 K višje franko. Zamenja dovoljena, za nepovoljno denar nazaj. Cenik zastoni in franko. S. BENISCH, v Dešenici štev. 818. Češko. Cenik zastoni in franko.

„VYDROVKA“

ta dobra žilna kava,

otroška moka, oblali in drugi izdelki edino svoje vrste.

Časopis „Domači Prijatelj“ — Zahtevajte cenik.

**VYDROVA
TOVARNA
HRANIL
PRAGA-VIII**

V modni trgovini Peter Šterk Ljubljana, Stari trg 18

dobite

3483

krasne novosti za spomladansko sezijo
po že znano najnižjih cenah.

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, I^a kakovosti moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših moških klobukov, slamnikov in čepic, dalje čepic za dame, deklice ter najmoderne še kožuhovine itd.

M. DRENIK Ljubljana,

Kongresni trg št. 7

889

Največja zaloga ženskih ročnih del

in pripadajoče potrebščine. — Vezanje na roko. — Tamburiranje. — Montiranje. — Plisiranje. — Predtiskarija. — Bogata zaloga telovadske obleke. — Naročila se izvršujejo točno in vestno.

Zahtevajte „Nutrigen“ zastoni!

Vsakemu, ki se sklicuje na ta list, pošljemo zastoni vzorec Nutrigena in zanimivo knjigo, v kateri so pojasnjena vsa glavna načela primerne prehranjevanja.

Nutrigen, ki se po pravici imenuje kralj hranil, združuje v sebi najdražje hranilne snovi, ki služijo za jačjenje organizma, kar spričujejo potrjene kemične preiskave. Dosedaj so se vsi, ki so rabili to hranilo, pohvalno izrazili o doseglem uspehu.

Dopisnica zadostuje, da dobite zastoni vzorec in knjigo. 723

Podjetje „Nutrigen“, Budapešta, Erzsébet-körút 16, pritrilje 177.

Pozor! Pozor! Drože — Presgerm.

Uljudno naznanjam vsem pekovskim mojstrom in trgovcem, da sem povečal svojo znano tovarno za drože in isto s parnim strojem uredil, ter mi je zato mogoče postreči brez konkurence po najnižjih cenah in z najboljšim blagom.

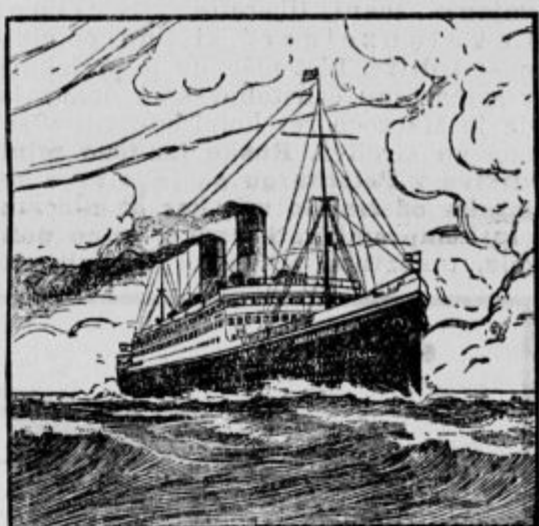
Cene po dogovoru, večja naročila imajo še za celo leto popust. — Naročila od 4 kg pošiljam franco. Pričakuje cenjenih naročil, beležim iz odličnim spoštovanjem 3641

Maks Zaloker Prva ljublj. tovarna drož v lastni hiši
Rečna ul. št. 5 in Kladova ul. št. 17.

Prporočamo našo zalogo najboljših belih in črnih dalmatinskih vin na debelo in v steklenicah Posebno priporočamo za slabokrvne in prebolele dalmatinsko vino „PLAVAC“ 3 steklenice 5 kg 4 K franko. Steklenica od 20 l naprej / a 80 h. Od 50 l naprej znaten popust. Naše sode zaračunamo do povratka. Razpošiljalna tvrdka dalmatinskih vin Celje, Bogen ulica 3. 500

Proda se posestvo

oddaljeno tri četrt ure od Ljubljane, obstoječe iz dobrih gospodarskih poslopj, 15 do 16 oralo zemljišča in sicer lepega sadnega vrta, 2 gozdov ter njivami in senoži. Posestvo ima lepo skupno lego in je največja oddaljenost od hiše 15 minut. Na hiši je tudi koncesija za iztoč vina in piva čez ulico. Eventuelno se prodajo tudi posamezne parcele, oziroma hiša z gospodarskimi poslopji. — Pojasnila daje: Ivan Zuparčič, gostilničar na Martinovi cesti 15 v Ljubljani. 747

Austro-Amerikana

Trst — New York — Buenos Aires.

Za potnike v južno in severno Ameriko najcenejša in najpripravnější črta.

Potovanje po sredozemskem morju od 8.—22. maja t. l. z najhitrejšim in najboljšim brzoparnikom avstro-ogrske trgovinske mornarice „Cesar Franc Jožef I.“, kateri obišče na tem potovanju sledeča pristanišča: Pulj, Dubrovnik, Korfu, Malta, Tunis, Ajaccio, Villefranche (Nizza, Monte Carlo), Taormina, Katakolon (Olympija), Kotor, Split in Zader.

Vozna cena s kabino in hrano od 310 K naprej.

Članom „avstrijskega plovnega društva 10% popust.

Prijave prevzema kakor tudi pojasnila daje generalni zastopnik

Simon Kmetetz, Ljubljana
Kolodvorska ulica 26.

21

Najstarejša domača tvrdka juvelov, zlatnine, srebrnine

in raznih ur.

Popravila in nova dela se izvršujejo v lastni delavnici.

Zahtevajte najnovejši cenik.

LUD. ČERNE

juvelir, trgovec z urami, zapriseženi sodni cenilec

Ljubljana, Wolfova ulica 3.

3558

Idrijske novice.

Vincenčijeva družba ima na praznik sv. Jožefa zvečer ob pol sedmi uri v Didičevi dvorani predstavo »Divji lovec« v korist družbe. V lanskem letu je imela družba 2662 K 58 v dohodkov, stroškov pa 2923 K 26 v. Primanjkljaja koncem leta je bilo 260 K 68 v. Revnih družin in ubogih samskih oseb je v preteklem letu podpirala 83.

Občinska seja je bila dne 13. marca zvečer ob 6. uri. Trajala je tri ure. Na dnevnem redu sta bili točki: račun za leto 1911 in proračun za leto 1912, ker je deželni odbor zavrnil prvi proračun ter ga ukazal predelati. Seja je bila zelo živahna, poživili so jo odborniki S. L. S. Videlo se je tudi letos, da so si račune natančno ogledali naši odborniki, čeprav nasprotniki niso hoteli spoznati nobenega zadosti moža, da bi bil v starešinstvu ter že tam nekoliko podrezal.

Računi naj bodo natančno izvedeni! Letni račun za leto 1911 poda sliko gospodarstva. Iz njega naj je razvidna visokost doklad, kakor tudi, kaj proračunjenega se je izvedlo, kaj pa ne; prav tako nam glavni pregled dohodkov in stroškov da spoznati, ako, kako je znalo županstvo proračuniti in gospodariti. Naš letni mestni račun je v tem pomankljiv. Pri mestnih davščinah je natisnjeno, da smo imeli na hišnonajemniški davek 40 odstotno, na druge davke pa 75 odstotno doklado, kar ni res, ker prva je znašala 43 odstotkov, druga pa 73 odstotkov. Nadalje je županstvo v tiskanem letnem računu letos izpustilo v oddelku »proračun« one postavke, ki niso bile izvedene. Tako sta izpuščeni postavki za »novo ledenico« in »javno perišče« — vsaka po 1000 K. Pri postavki »vzdrževanje vodovodov« so dali natisniti, da je bilo proračunjenih 2200 K, dasi jih je bilo v resnici le 1200 K, najbrže zato, da so potem pokazali, da so proti proračunu več izdali 1535 K 43 v, v tem ko so v resnici izdali 2535 K 43 v več. To je natančnost, kaj ne! Tudi glavni pregled dohodkov in stroškov je pomankljivo sestavljen. Pregled stroškov je posebno pomankljiv glede podatkov IV. in V. poglavja.

Gospodari se čez proračun. Podrobnosti v razpravi o letnem proračunskem zaključku so pokazale, da je šlo tudi v letu 1911 precej staro pot. Pri plačah uradnikom so izdali čez proračun 195 K. Treba je bilo šele ugotoviti to število, zakaj tiskani račun je izkazoval le 95 K. Šepetavec je županoval samo pol leta, pa je vzel vso potno doklado 150 K; sedanjí župan pa je tudi rabil za pot 45 K 70 v. Prejšnji župan se je izgovarjal, da je navada, da to potnino župan v začetku leta vzame. Sicer pa, če bo treba, lahko občini vrne teh 45 K 70 v. Do sedaj niso naprednjaki še pokazali, da bi kaj posebno radi vračevali. Nagrade so dobili občinski uradniki 400 K za izredno delo, ne pa kot začasno nadomestilo zaboljšanja plač, kakor so verjeli napredni gospodje. Prekoračil se je proračun od malega povsod, še celo pri stroških za »znanstvene časnike in knjige«. Ko bi se le gospodje iz teh knjig naučili delati in gospodariti po proračunih. Potem bi že prezrli tiste krone, saj bi prihranili tisočake. Za ceste je šlo čez proračun zopet 5917 K 72 v, za vzdrževanje vodovodov 2535 K 43 v; za kurjavo v realki l. 1908. porabili 2963 K; l. 1909 K 3159; leta 1910 K 2098; leta 1911 pa 3951 K 3 v; ko so se povsod ravno to leto hvalili, da so prihranili pri stroških za kurjavo, je naša občina dala 951 K 3 v več, nego v letu 1910. Snaženje v realki je stalo leta 1909 K 444; leta 1910 K 584; leta 1911 že kar 834 K 97 v. Ravnatelj dr. Beuk je zagovarjal ta izdatek z vsem ognjem, a kljub temu so za leto 1912 proračunili samo 600 K.

Pravnih stroškov je plačala občina svojemu zastopniku dr. Novaku 1152 K, deželnemu odboru pa vsled razsodbe upravnega sodišča, kar se pa ni omenjalo, 200 K. Ali je bilo tega treba?

Dijakom se bo dalo podpore 2500 kron. Pri razdelitvi naj se ozira poleg potrebe predvsem na spričevala, da bo imelo podpiranje kaj uspehov in dobe res marljivi dijaki.

Prebitek v računu je nekaj, kar imponira. Tudi naš račun za leto 1911 izkazuje »blagajniškega« prebitka 9703 krone 50 v. Nekateri so mislili, da je ta znesek res kak prebitek iz poslovanja. Zato je pojasnil odbornik Troha, da je le blagajniški preostanek. Če bi bili vse plačali, oziroma naložili, bi bil primanjkljaj. Naložili niso namreč za javno perišče 1000 K, za novo ledenico 1000 kron, pri novi klavnici so pa prihranili 12.320 K 2 v na ta način, da niso med izdatke nikamor zapisali.

Aktivni zaostanki občine se bodo pomnožili vsled razsodbe deželnega odbora z dne 29. novembra 1911 za 1074 K 20 v. V tiskanem računu jih seveda še ni, dasi so dobro vedeli zanje. Notar Pegan ni bil nič pripravljen na to. Prepričani so bili vsi, da ne bo nobeden sprožil te stvari. Notar Pegan si je pomagal s tem, da je rekel: Pomota je v razsodbi deželnega odbora. — Gospod notar, nič pomote ni! Plačali bomo, pa bo.

Končni predlogi odbornikov S. L. S. so bili: 1. V prihodnje naj se računski zaključki pravilno izpolnjeni predlagajo. 2. Zamujeni obroki naj se nalože in potem šele novi določajo. (Za novo ledenico sta bila sprejeta že 5. in 6. obrok, — ampak še nobeden naložen. Za leto 1912 je pa predlagan že 7.) 3. Načrti in proračuni za nove zgradbe ali večja popravila pri cestah in vodovodih naj se napravi, predno predloži županstvo vsakoletni proračun. Seveda sklepa občinski odbor v splošnem preje, katere zgradbe bi bile potrebne in umestne. 4. Občini naj se povrne pod l. 2. preveč izdanih 195 K in pod l. 5. b. izplačanih 45 K 70 v. 5. Če še ni, naj se ves denar naloži sirotinsko varno. (Je že v novem letu 1912.) 6. Med aktivne zaostanke naj se vpiše znesek 1074 K 20 v, vsled razsodbe deželnega odbora, 29. novembra 1911. 7. Iztirjajo naj se čimprej aktivni zaostanki. Predlogi niso bili dani na glasovanje, ker bi bilo težko glasovati. Pač pa je govoril notar Pegan o edini točki, katera teži naše napredne sobrate in na katero so se edino pripravili. Županstvo je stavilo med aktivne zaostanke tudi znanih 8193 K za čitalnico. To je g. notarja tako zbadlo, da je prišel celo k seji. Predlagal je, naj se ta znesek prenese v inventar ter prišteje izkazani vrednosti hiše št. 509. Končal je z zagotovitvijo, da on da, kadar kdo hoče za hišo 509, kakor je zdaj 20.000 K. Podpiral je notarjev predlog sam župan ter pri tem svojega zatajil. Kaj pa, če bi ne šlo, gospod notar?

Račun 1911 so končno sprejeli naprednjaki in soc. demokrati.

?	T	?
T	U	P
?	P	?

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima v zalogi

belomesnati kranjski

semenski krompir

Sprejema tudi naročila za semensko ajdo, oves, fižol, trave in vse vrste drugih semen.

- Zaloga pristnih domačih vin. -

Celje Slovenska Ivrka! Celje

Izdeluje velike

mostne tehtnice

vseh sistemov in velikosti za tehtanje vozov in živine. Prevzame iste tudi v prenovljenje.

JVAN REBEK, stavbeni in umetni ključavničar, Hermanova ulica št. 10.

Ivan Buggenig, sodarski mojster, Ljubljana
Cesta na Rudolfovo železnico št. 5.
Priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih

sodov.

Prevzema tudi vsa v njegovo stroko spadajoča dela po najnižjih cenah.

Solidno delo. 3412 Točna postrežba.

Mehka drva za kurjavo

na kup, meter, radi pomanjkanja prostora po jako znižani ceni. Odjemalci velikih množin popust. V. Scagneitl, parna žaga, Cesta na Rudolfovo železnico 16 (za drž. kolodvorom).

Prodajalka

Spretna in dobro izveščana, dobra računarica, večša slovenskega in nemškega jezika, si želi primerno službo v mestu ali na deželi, lahko za takojšnji nastop. — Ponudbe pod »Poštenost« na upravištvo „Slovenca“.

Služba tiskarn. poslovodje

je prosta v malem mestu, kjer je tudi gimnazija. Ponudbe na uredništvo „Slovenca“.

Za prodajo

poljedelskih strojev in orodja, mlekarn. centrifug in motorjev se iščejo. Ponud- izurjeni, solidni agentje. be pod »Stroj 60899« na anončno pisarno HEINRICH SCHALEK, Dunaj I., Wollzeile 11.

Dva zakonska

se sprejmeta

kot hlapec in služkinja

Kje, pove upravištvo „Slovenca“.

5 1. majem t. l. se ožda elegantno

STANOVANJE

4 sobe, kopalnica, obilna pritliklinav hiši št. 2, Slovenski trg. Polzve se lahko v odvetniški pisarni dr. Krisperja, Istofam.

Kupim grad

ne velik; zemljišče ni pogoj. Ponudbe „GRAD“, pošto ležeče Ljubljana.

Rane

vsake vrste naj skrbno varujemo pred vsakim onesnaženjem, ker se tudi najmanjša rana spremeni s tem v zelo navarno, težko zaceljivo rano.

Ze 40 let se je izkazalo mečino vlažno mazilo takozvano praško domače mazilo, kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4 pušice, za K 7 — pa 10 pušic postojne prosto na vsako postajo avstro-ogrske monarhije. Vsi deli embalaže imajo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj

lekarna »Pri črnem orlu«

Praga, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ljubljani: Dr. G. Piccoli, Jos. Čizmač, Rih. Sušnik.

3 krojaške pomočnike in 1 vajenca

ki bi imel veselje do te obrti, sprejemem takoj v stalno delo. Leopold Škof, krojaški mojster Jesenice - Fužine.

IVAN KRIŽNAR

krovec

se nahaja še vedno v Hrenovi ul. št. 9 v Ljubljani

in se priporoča za krovsko dela.

SIMON PRAPROTNIK

stavljal in pohištveni mizar

Ljubljana, Jenkova ul. 7

priporoča svojim p. n. odjemalcem veliko zalogo vsakovrstnih

omar za led

v poljubnih velikostih za pivovarne, restavracije, delikatesne trgovine itd.

- Cena najnižja, postrežba točna.

- Ceniki se pošljejo na zahtevo zastoj in poštne prosto.

Poslovodja

špecerijske stroke, z dobrimi spričevali in večletno prakso, 35 let star, oženjen želi premeniti službo, ali pa vzame v najem ali na račun malo trgovino, podružnico, gostilno, žganjarno. Ponudbe na upravo „Slovenca“ pod „št. 816“.

Kuharica

dobi službo v župnišču na Kranjskem. Prednost ima ona, ki pripelje deklo s seboj. Nastop takoj po Velikinoči. Naslov pove upravištvo Slovenca pod št. 805.

Naznanilo sejma.

Podpisano županstvo javlja, da se vrši sejem pri Sv. Antonu v Zdenski vasi v torek dne 26. marca

ker pade tih ponedeljek na praznik M. B. in bomo praznike pri nas prejkoslej redno obhajali.

Sejmarji, pridite torej v torek po prazniku!

Županstvo Videm-Dobrepolje.

Skoro en milijon Remington pisalnih strojev

je v rabil

Nobenega izdelka se ni toliko prodalo!

Remington pisalni stroji:

Normalni modeli
Modelistabulatorjem
Modeli za računanje
Specialni modeli

Nedosežni po vrednosti in kakovosti!

Glogowski & Co.

c. in kr. dvorni dobavitelj

GRADEC, JOANNEUMRING ŠT. 8.

Telefon št. 384. Telefon št. 384.

Angleški ranglani

(površniki)

se dobijo od inventure v nekaj komadit po neprimerno znižanih cenah

v modni trgovini

J. S. Benedikt

Ljubljana, Prešernova ulica

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-
čistil. sred-
stvo

Seydlin

Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Višjega stabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta znanenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, tečenje iz ušes, žumiranje po ušesih in naglušnost, tudi ako je že zastarano. Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni pri „Črnem Orlu“ na Novem trgu, Celovec.

Proč z britvijo!

Zakonito zavarovano.

Higienično brljenje : brez noža, brez aparata. — Treba samo namazati z milom, oprati in v 5 minutah je brljenje brezhibno opravljeno. Ranjenje izključeno. — Nikake bolezn. Ne peče vas, kot po britvi. — Naš izdelek »Messer weg« je zanjamo neskođljiv, in ga stalno nadzoruje sodni kemik dr. G. Bischoff v Berlinu. Edini oblastveno preizkušen brivski izdelek. Velika skutlja za ca. 50-kratno rabo proti vpslatvi K 3-50 ali po povzetju (50 v. več). Kompletna garnitura potreščin K 1.

„Messer weg“-Vertrieb, Dunaj

II. Schöllerhofgasse 5 odd. L.

Številna zdrav. priznanja. 1000 priznanih pisem

V inozemstvu z velikim uspehom že 3 leta uvedeno.

Kranjska deželna banka v Ljubljani v deželnem dvorcu vhod v Gosposki ulici 2.

Obrestuje hranilne vloge po **4 1/2 %**
brez vsakega odbitka. Obresti se pri-
pisujejo glavnici polletno. Vloge v
tekočem, giro-računu in na blagajni-
ške liste po najugodnejših pogojih.

Daje komunalna posojila
občinam, okrajnim in šolskim od-
borom ter zdravstvenim zastopom v
4 1/2 %
komunalnih zadolžnicah.

Hipotekarna posojila
v zastavnih listih po
4 1/2 %

Eskomptuje menice denarnih
zavodov in daje lombardna
posojila. Prodaja lastne pu-
pillarno-varne komunalne za-
dolžnice in zastavne liste.

Banka je pupilarno varen zavod,
ter jamči zanjo dežela Kranjska.
**Uradne ure za stranke vsak
delavnik od pol 9. ure do-
poldne do 1. ure popoldne.**

I. kranjska mizar. zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

740

nasproti železniške postaji Vičmarje, v lastni hiši

Velika zaloga spalnih, jedilnih in salonskih oprav, vseh vrst
in slogov od preprostih do najnovejših, po najnižjih cenah,
brez konkurence! — Izdeluje vsa pohištvena in stavbena
dela, oprave za hotele, sanatorije in druge javne zgradbe.
Nadalje se priporoča prečastiti duhovščini za vsa cerkvena
mirarska dela, kakor spovednice, cerkvene klopi itd., itd.

Zaloga v Št. Vidu nad Ljubljano.
Prodajalna v Ljubljani, Dunajska
cesta 18, hiša Kmetske posojilnice.

Mizarska delavnica s strojnim obra-
tom na parno silo. Ceniki na razpola-
go. Proračuni in načrti brezplačno.

SLOVENCİ, KJE KUPUJETE VINO?

Obrnite se do „Kmečke in gospodarske zadruge“ v Medoših, ker ona
jamči za dobra črna, bela in rdeča vina svojih udov, prirejena po
novem in starem sistemu. Cene zmerne po dogovoru. Pošta in postaja
Portoroze, Istra.

517

Odbor.

40 klavirjev in harmonijev

dvornih tvrdk: Bösendorfer, Czapka, Heitzmann,
Stelzhammer, Stingl in Hörngl

nudim slavnemu občinstvu na vpogled in izbiro. Ker sem izključno edini za-
stopnik na Kranjskem zgoraj omenjenih dvornih tvrdk, svarim vsakogar pred
nakupom event. falzifikatov. Vsakdo kupi pri meni za najmanjše obroke (K 18—)
najboljši instrument.

Najcenejša izposojevalnica. — Točna postrežba. — Violine od 5 K na-
prej. — Vse glasbeno orodje in muzikalije v velikanski zalogi. — Uгла-
ševanja in popravila vseh glasbil.

ALFONZ BREZNIK c. kr. izvedenec in učitelj „Glasb. Mat.“
Ljubljana, Kongresni trg št. 15.

557

Oklic.

772

Proda se v konkurzno maso Fr. Verstovška v Cerknici spadajoče

**špecerijsko-, drobno-, manufakturno
blago, železnina, obuvala, steklenina,
klobuki i. dr.**

Ponudbe je staviti

do 26. t. m.

pri podpisnem upravitelju konkurzne mase.

Kdor si želi blago ogledati naj se zgleda pri podpisnem upravitelju
konkurzne mase, ki daje vsa potrebna pojasnila.

V Cerknici, dne 11. marca 1912.

Ivan Laurič,

upravitelj konkurzne mase.

Izdelki solidni.

Zmerne cene.

◆ Zaloga pohištva in tapetniškega blaga ◆

Fr. Kapus, Ljubljana

Marije Terezije cesta št. 11.

Kolizej.

Velika izbira vsakovrstnega pohištva za spalne,
jedilne in gosposke sobe. Divane, otomane,
žimnice, modroce iz morske trave, zmednice
na peresih, podobe, zrcala, otročje vozičke itd.

2924

Sprejemajo se tudi
opreme hotelov.

Št. 164/pr.

800

Razpis sekundarske službe.

V deželni bolnici v Ljubljani je s 1. junijem t. l. popolniti dve mesti
sekundarijev.

Službena doba sekundarija v deželni bolnici traja dve leti, lahko pa se
podaljša za eno ali dve leti, če sekundarij za to prosi.

Adjutum, ki ga dobiva sekundarij, odmerjen je v prvem službenem letu
z 2000 K, v drugem letu z 2400 K in od tretjega leta dalje z 2800 K. Poleg
adjuta ima sekundarij prosto stanovanje v deželni bolnici.

Sekundarij ne sme biti oženjen in tudi ne sme izvrševati zunanje zdrav-
niške prakse.

Prosilci za razpisane službe predložijo naj svoje s krstnim listom, z do-
kazili o usposobljenosti in znanju slovenskega in nemškega jezika podprto
prošnje

do 20. aprila 1912

vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 14. marca 1912.

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so
nogam najbolj priležni,
lični in najboljše kakovosti

Napredaj samo pri

JULIJI ŠTOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goiserski čevlji za turiste.
higijenični čevlji za otroke.

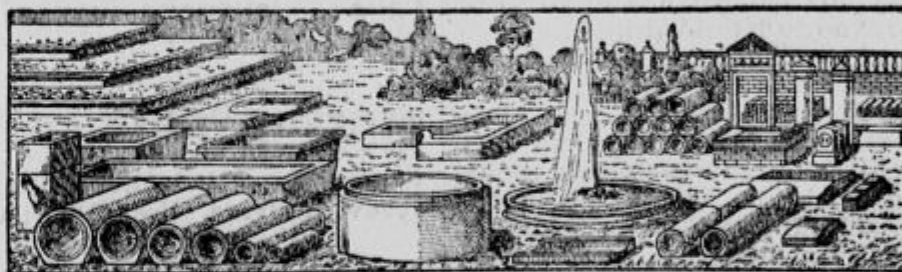
Telefon 237.

Zajec & Horn

Telefon 237.

Ljubljana, Dunajska cesta št. 73.

Beton in železo-beton.

Fundamenti, stropovi, mostovi, vzidava turbin,
-- stopnice, tlakovi, ksilolit, cevi za kanale. --
Umetni kamen (okraski za fačade, obhajilne
mize, balustrade).

I. C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
529 platna ter
manufakturnega blaga.

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ul.

Za Slovensko Stražo.

Slomškov dar po 20 K:

32. Franc Kerhne, urednik, Ljubljana, 20 K. — 33. Nabal g. Valentin Pretnar ob priliki nove maše č. g. Gregorja Žerjav na Jesenicah 30 K. — 34. Nabal g. Pavel Wallner, tesarski mojster, ob priliki blagoslovljenosti nove zidane hiše g. Antona Warmuth, pd. Miklaučič v Limarčah, 20 K. — 35. Matija Karba, župnik v Zrečah pri Konjicah, 20 K. — 36. Nabrano na konferenci duhovščine radovljanske dekanije 30 K. — 37. Po g. Franu Kren, kaplanu, darovali člani Katol. bralnega društva Sv. Anton v Slovenskih gorah, večinoma igralci in igralke pri prosti zabavi v kaplaniji dne 18. februarja 1912 po veselici, 20 K.

Vsi, ki ste lani darovali »Slovenski Straži« po 20 K, ji tudi letos ne odrečite podpore! Ne skrči naj se število darovalcev po 20 K, ampak naj se naraste. Napori nasprotnikov naj tudi nas vzbude.

Ustanovnine:

Podružnica »Slovenske Straže« Križe pri Trzinu III. in IV. rok 100 K.

Podružnice, posnemajte! Vse premožnejše rojake prosimo, naj pristopijo »Slovenski Straži« kot ustanovni člani.

Prispevki podružnic:

Podružnica Križe pri Trzinu 1 K. — Podružnica v Zabinici pri Škofji Loki 25 K. — Podružnica na Blokah 12 K. — Podružnica Brdo, p. Lukovica, 3 K. — Podružnica Granica ob Savi 75 K. — Podružnica v Krškem 24 K. — Podružnica Vipava; nabrano na shodu poslanca Mirka Perhacca na Gradišču pri Vipavi, 10 K 82 vin. — Podružnica v Podbrezjah 27 K. — Podružnica v Žitarivsi, Kor., 50 K. — Podružnica v Slovenski Bistrici 30 K. — Podružnica na Viču 55 K. — Podružnica v Celju 200 K. — Podružnica v Konjicah 48 K 70 vin. — Podružnica Hajdin pri Ptuj 21 K 70 vin. — Podružnica Predloka, p. Črnikal, 42 K. — Podružnica v Stari Loki 16 K 60 vin. — Podružnica v Zrečah 32 K. — Podružnica v Mariboru 31 K 13 vin. — Podružnica v Kranju 49 K. — Ženska podružnica v Trstu 126 K. — Podružnica v Idriji 6 K. — Podružnica v Gorici 90 K. — Podružnica v Slovenski Bistrici 14 K. — Podružnica v Cerknici 24 K 49 v.

Ustanavljajte nove podružnice! Navodila daje pisarna »Slovenske Straže« v Ljubljani.

Iz nabiralnikov:

Iz nabiralnika »Slov. Straže« v hotelu »Trabesinger«, Celovec, po dr. R. Jesenku, 17 K 80 vin. — Iz nabiralnika »Slov. Straže« v Biljah pri Gorici, po Antonu Fornazarič v Biljah, 10 K 20 vin. — Iz nabiralnika podružnice »Slov. Straže« v Celovcu, po g. dr. R. Jesenku, 31 K 20 vin. — Iz nabiralnika »Slov. Straže« v »Abstinencijski gostilni«, Ljubljana, 4 K 73 vin. — Iz nabiralnika »Slov. Straže« v gostilni pri »Starem Tišlerju«, Ljubljana, 16 K 94 vin. — Iz nabiralnika v hotelu »Trabesinger« v Celovcu, po dr. Roku Jesenku, 10 K 50 vin. — Iz nabiralnika v gostilni Iv. Drašler v Dolu 16 K. — Iz nabiralnika v gostilni Al. Godec v Borovnici 8 K. — Iz nabiralnika v gostilni Ant. Kobi na Bregu 10 K. — Iz nabiralnika v župnišču v Borovnici 6 K. — Po stud. Porenta, Virmaže pri Stari Loki, iz nabiralnika g. Jelovčanke, prispevale tudi dekleta Gospodinskega tečaja, 9 K. — Po podružnici Slovenske Straže v Kamniku, iz nabiralnika v gostilni Lovrenca Bergant 7 K 60 vin. in iz nabiralnika v gostilni »Pri Kristofu« 4 K 52 vin.

Hvala! Posnemajte povsod!

Dar hranilnic in posojilnic:

2. Hranilnica in posojilnica v Metliki 20 K. — 3. Hranilnica in posojilnica v Rajhenburgu 10 K (članar.). — 4. Hranilnica in posojilnica v Braslovcah 20 K.

Vse hranilnice in posojilnice naj bi se na občinah zborih spomnile z izdatnimi prispevki »Slovenske Straže«!

Županstva:

Županstvo v Gorjah pri Bledu 10 K (članar.). Društva za »Slovensko Stražo«: Slov. kat. izobr. društvo Kostanje, Kor., nabrano na zborovanju, 14 K. — Kat. slov. izobr. dr. v Križah pri Trzinu 10 K (članar.). — Nabrano v veseli družbi pri Suhcu po končani dobro uspešni igri izobr. društva v Lučah 11 K 12 vin. — Nabrano na obnem zboru društva krajskih deželnih uslužbenecv v Ljubljani 15 K 23 vin. — Marijina družba v Zrečah pri Konjicah 10 K (članarina).

Vsa društva — posnemajte!

Nadaljne zbirke na svatovščinah.

Po g. Ivanu Tomažič, kaplanu v Trnovem, Notranjsko, nabral na ženitovanju Josipa Brožič 5 K 70 vin. — Nabral g. Josip Kolman na gostiji Vauhnik-Mikl v Dagošah med svati 14 K. — Po č. g. And. Zdolšek, župnik, sv. Stefan p. Šmarje, nabrano ob neki svatovščini 16 K. — Nabrali svatje pri poroki I. Falej in Klare Sargo v Kazazah 6 K 92 vin. — Po g. Ambroz. Rusjan, učitelju, Bilje pri Gorici, nabrano v družbi ob priliki poroke Boštjana in Justine Besednjak, Orehovlj, 10 K 20 vin. — Nabrano na ženitovanju narod. para Ant. Vauti in Micke Carlove v Smihelu pri Pliberku 15 K 12 vin. — Darovali gostje na gostiji Frana Koprivšek v Letušu 13 K 04 vin. — Nabrano na gostiji V. Polanca in Marije Osojnik na Drstelskem vrhu pri Sv. Urbanu 10 K. — Po g. Franju Zebot v Mariboru, nabrano na raznih gostijah 22 K 38 vin. — Jakob Gabrijel, trgovec, Lukovec, povodom svoje poroke 10 K. — Nabrano na gostiji Antona Bračić in Marije roj. Roškar v Ljutomeru 8 K 20 vin. — Daroval g. Fr. Kuder kot odkupnino za nevesto 4 K. — Na gostiji Rudolfa Kanceler in Sofije rojene Lopč nabrala gdca Tilkla Viher 10 K. — Na gostiji Janeza Verbuč in Tončke Rudolf nabrala seštra gdca Jul. Rudolf 7 K. — Nabrano ob priliki poroke Ant. Maver z gdco Ant. Zobec v Boljuncu pri Trstu 4 K. — Darovali gostje na gostiji Zakošek-Samčević v Zaklu, št. Vid na Planini, 30 K. Nabrano na ženitovanju Ivana Odlazek v št. Rupertu 5 K 20 vin. — Nabrano na gostiji Školiber-Jurša v Seršenovi gostilni v Ljutomeru 12 K. — Nabrano na gostiji Podkrajšek-Pec v Slakovi 6 K 66 vin. — Na gostiji Karola Kračun, nabrala družica Julija Kumer v Konjicah 10 K 94 vin. — Pri izvanredni slavnosti treh porok v rodbini Urbančič v Gorenjem Logatcu je nabral Fr. Poženel 10 K 50 vin. — Bog živi vse novoporočence in svate! Naj bi našli obilo posnemovalcev!

Nadalje so darovali:

Josip Pečnak, kaplan v Trbovljah, 4 K. — Mat. Ljubša, c. kr. kaz. kurat, Gradec, 10 K. — Po g. M. Golob v Solkanu darovali: cerkveni pevski zbor, nabral na Sv. Gori, 6 K 2 vin. — Marija Černe, cerkvena pevka, v veseli domači družbi nabrala 4 K 80 vin., in pri pevski zabavi dne 21. jan. nabralo 7 K 94 vin. — Neža Grmek, Ljubljana, 1 K. — Mesto dobitek podružnice Slov. Straže Križe pri Trzinu darovala: č. g. I. Bohinc, župnik in Dup-

ljah 5 K in neimenovan v Trzinu 1 K. — Stefan Legen v Brtoncih 2 K. — Nabrano po g. Iv. Katniku pri instalaciji v Kazazah 17 K 20 vin. — Pisarna dr. Vlad. Pegana v Ljubljani od neke kazenske poravnave 10 K. — Neimenovan v Ljubljani 4 K. — Marija Trček, Ljubljana, 80 vin. — Neža Grmek, Ljubljana, 2 K (članarina). — Dr. Rok Jesenko, Celovec, od poravnave v neki kazenski zadevi pri okrajni sodnji v Dobrlivasi, 10 K. — Po podružnici Slov. Straže v Konjicah darovala gosp. Ludovik Pelotčin, organist, 1 K in č. g. Fr. Hrastelj 10 K. — Vesela družba v Dramljah po g. Nikolaju Zdolšek 8 K. — Albert Ogris, Borovlje, 4 K. — Filip Erhatič v Osluševcih 14 K. — Fran Hirschman, knjigovez, Ljubljana, 5 K. — J. Skubič, Ljubljana, Eliz. c., 1 K. — Darovala Jan. Mavrič in Hel. Kovač v Črni pri Prevaljah 1 K 50 vin. — Veseli Savinčani pri »Kralju« v št. Vidu na Planini 11 K 60 vin. — Metod Vršer, Frankolovo, p. Vojnik, 7 K. — Neimenovana v Ljubljani 1 K. — Peter Pirec, posestnik, Zg. Breznica, p. Poljčane, 7 K. — Fran Prisljan, Parizlje, p. Braslovce, za napad v »Narodnem Listu« 2 K. — Florijan Kramer, župnik v Grebinju, 3 K. — Anton Sparl, kaplan v Pišecah, 16 K. — Za marke dr. Novakovih pisem našim somišljenikom 2 K. — Društvo »Tabora« v Loškem potoku 5% čistega dobička igre »Tri sestree«, 7 K. — V veseli družbi nabral Ignacij Šubelj, Savlje, 2 K 10 vin. — Marija Kurnik, Ljubljana, 1 K (članar.). — Fran Jeseničnik, Meža, p. Prevalje, 3 K 50 vin. — Cerkevni pevci v Libušnjah, p. Kobarič, 4 K 93 vin. — Fran Hostnik, Ljubljana, 1 K (član.). — Ana Golob, Ljubljana, 1 K (član.). — Neimenovan — pozan v Ljubljani 5 K. — Drag. Novak, Stročjavas pri Ljutomeru, 6 K (članar.). — Nabrano ob priliki izvolitve župana v Šmartnem pri Litiji 7 K. — Marija Cvelbar, Ljubljana, Vod. trg, 1 K 40 vin. (članar.). — Marija Kramer in Magdalena Beguš, Mar. Terez. c., vsaka po 1 K 20 vin. (član.). — Josip Prunk ml., posestnikov sin, Bače, 1 K. — Jurij Göcclt v Dješkah 2 K. — Marijeta Menhart, Ljubljana, Rim. c., 50 vin. — Ana Mihelčič, Ljubljana, Mestni trg, 2 K. — Ožbalt Prosekar, Kotmaraves, 1 K. — Franc Gornig, Velikovec, 4 K. — L. Kandolf, pd. Nemec na Potoku, 1 K 50 vin. — O priliki volitve župana v D. M. Polju se je nabralo 13 K. — Alojzij Slokar v Avčah nabral med mladeniči 4 K 60 vin. — Janez Lančič, klep. mojster, Gor. Radgona, 1 K. — Fr. Meško, posestnik v Polancih, p. Juršinci, 7 K. — Radoslav Nemec, župan v Okoslavcih, 3 K. — Trafika »Narodni Dom« v Celju 84 vin. — Matija Eferl, župnik, Gor. Sv. Kungota pri Mariboru, 1 K. — Alojzij Trinkl, mizar, Ljubljana, 1 K. — Janez Karet, župnik v Nemški Loki 1 K 50 vin. — Leopold Kapl, župni upravitelj, Hodiše, 2 K. — Jurij Rozman, Dragočajna, 3 K 12 vin. — Jurij Šenk, Jezersko, 2 K. — Fanika Terbec v Rajhenburgu 15 K. — Josipina Bizjak v Mariboru 1 K. — Po podružnici v Konjicah daroval posestnik J. Golčer 2 K. — Nabral Ivan Žagar v veseli družbi na Vinski gori 4 K 08 vin. — Darovali Dvok Josip, Vuksenič Josip in M. Jutraš v Metliki, 3 K. — Janez Bizjan, dekan v Moravčah, 10 K. — Darovali slušatelji Zadrugačevole v Ljubljani po 1 K: Josip Strman, Janko Čarf, Franc Hrovat, Štefan Kropiec, Luka Kotnik, Josip Bokol in Fran Kojnek. — Dr. Anton Schwab, zdravnik v Celju, 10 K. — Terezija Šarc, Mengeš, 3 K. — Nabrano v veseli družbi občinskih odbornikov v Črnomvru nad Idrijo v blag spomin nesrečnega rekurza liberalcev zoper občinske volitve, 12 K 8 vin. — Katol. slov. izobraževalno društvo v št. Janžu, p. Svetnaves, 10 K. — J. Kalinšek, Ljubljana, 1 K. — Dr. Ivan Janežič, sem. prof., Ljubljana, 10 kron. — Gregor Adamič, Ilirska Bistrica, 2 K. — Anton Jamnik, župnik v Selih pri Kamniku, 10 K.

Ob vseh prilikah se spominjajte »Slovenske Straže«. Vsak tudi najmanjši dar je dobrodošel.

Sklad Mohorjanov:

340. Mohorjani na Vranskem, po č. g. dr. Jos. Hohnjec, prof. bogoslovja, Maribor, 6 K. — 341. Mohorjani v Kapli pri Dravi 5 K. — 342. Mohorjani Artiče pri Brezicah, po č. g. Antonu Bolkovič, župniku, 5 K. — 343. Mohorjani št. Jakob ob Savi, po župnijskem uradu, 4 K. — 344. Mohorjani na Savi ob juž. želez., po župnijskem uradu, 3 K. — 345. Mohorjani Gor. Sv. Kungota pri Mariboru, po č. g. Mat. Eferl, župniku, 1 K. — 346. Mohorjani v Trnovem, Notranjsko, 21 K 60 vin. — 347. Mohorjani v Nabrežini, po č. g. Avg. Čargo, kuratu, 18 K. — 348. Mohorjani v Šmarjeti v Rožu, Kor., po župnijskem uradu, 4 K 10 vin. — 349. Mohorjani št. Pavel v labud. dolini, Kor., po č. g. P. Sal. Pirc, 12 K. — 350. Mohorjani Renče pri Gorici, po č. g. Val. Pipan, župniku, 5 K. — 351. Mohorjani v Zalcu, po podružnici »Slov. Straže«, 25 K. — 352. Mohorjani na Premu 11 K. — 353. Mohorjani v Zireh 10 K. — 354. Mohorjani v Zrečah pri Konjicah 3 K. — 355. Mohorjani Pliskovica po č. g. Filipu Abramcu, kuratu v Konjicah, 15 K. — 356. Mohorjani Brioni po g. Juriju Turk, c. kr. fin. straž. v p., 1 K 50 vin. — 357. Mohorjani v Metliki 8 K. — 358. Mohorjani v Gradcu po slov. akad. društvu »Zarja« 3 K 47 vin. — 359. Mohorjani Podgraje, p. Ilirska Bistrica, po č. g. Štefanu Jenko 4 K 50 vin. — 360. Mohorjani Besnica pri Kranju, po župnijskem uradu 17 K. — 361. Mohorjani Bukovšica, p. Selca, po župnijskem uradu 4 K. — 362. Mohorjani v Radečah pri Zidanem mostu 4 K. — 363. Mohorjani na Otoku, po č. g. J. Petermanu, župniku, 3 K. — 364. Mohorjani v

Spominjajte se pri vseh prireditvah, pri vseh veseljih in žalostnih dogodkih »Slovenske Straže«!

Zahvala.

Ob obilnih dokazih srčnega sočutja povodom boleznij in smrti našega nenadomestnega, ljubljanskega soproga, očeta, brata, svaka in strica, gospoda

Matevža Černe

posestnika in izvožeka

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo dragega pokojnika k večnemu počitku, izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in v znanem najpristranejšo zahvalo.

Posebno se še zahvaljujemo Zadrugi izvoščkov, ki je izkazala rajniku na njegovem zadnjem potu poslednjo čast.

Presrečna hvala vsem!

V Ljubljani, dne 16. marca 1912.

820 **Žalujoča rodbina.**

Šebreljah, Gor., po č. g. Ivanu Ivančič, žup. upravitelju, 3 K. — 365. Mohorjani v Radomlju, po č. g. M. Lovšinu, župniku, 9 K 70 vin.

Pri nabiranju novih udov za Mohorjevo družbo spominjajte se »Slovenske Straže«!

»Slovenska Straža« nujno potrebuje novih sredstev, zato vse Slovenke, vsi Slovenci nabirajte zanjo darove in jih hitro pošljite!

Zahvala.

Povodom boleznij in nepričakovane smrti svojega iskreno ljubljene soproga, očeta, brata, svaka in strica, gospoda

Štefana Ahac

ključavničarja in člana delavskega psovkega društva »Sava«

izrekam vsem prijateljem in znanecem najtoplejšo zahvalo za izkazano sočutje ter mnogobrojno spremstvo pri pogrebu. Posebno izrekam iskreno zahvalo č. duhovščini na Jesenicah in g. dr. Schwabu. Nadalje gg. pevcem za gniljivo petje, kakor tudi vsem darovalcem prekrasnih vencev.

Sava, dne 10. marca 1912.

780 **Jožef Ahac.**

Zahvala.

Ob boleznij izgubi našega iskreno ljubljene soproga, oziroma očeta in starega očeta, gospoda

Antona Žiberta

posestnika

nam je došlo toliko dokazov odkritega in pristrane sočutja, da se tem potom kar najiskreneje zahvaljujemo.

Osobito pa izrekamo posebno zahvalo gasilnemu društvu v Mostah veteranskemu društvu, telovadnemu društvu »Orel«, podružnici Ciril in Metodove družbe ter vsem darovalcem krasnih vencev, dalje za časte spremljevalce od strani gg. obrtnikov, in sploh vsem, ki so izkazali nepozabnemu pokojniku zadnjo čast in tolažili nas ob prebitki izgubi.

Ljubljana, dne 15. marca 1912.

817 **Žalujoči ostali.**

Prodajalka,
učenka,

izurjena, se sprejme za specerijsko trgovino, ki ima tudi veselje do gostilne. — Sprejme se tudi

poštenih starišev. Prednost imajo one z dežele. Naslov pove uprava lista pod 827.

Najnižje cene.	Domača tvrdka.		Točna postrežba.	
	Modni salon			
	Marija Götzl			
	Židovska ulica št. 8.			
	Največja zaloga vsakovrstnih slamičkov, športnih čepic in oblik zadnje novosti pravkar došla.			
	Žalni klobuki vedno v zalogi.			
Za modistino vse močno potrebščino z zmernim popustom.	Raznovrsten nakit, svila in druge modistovski potrebščine v veliki izbiri.			
	Modelni klobuki so cenj. damam na ogled samo v trgovini.			
	Za obilen poset se priporoča, z veličastno Marija Götzl.			

Valjčni mlin v Domžalah

J. Bončar, Ljubljana

Centralna pisarna in skladišče:

Poljanska cesta 19. Telefon interurb. 129.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti, otrobe in druge mlevne izdelke.

Zastop v Gorici: Peter Gruden & Ko.,
Stolni trg šte. 9.

„NUISOL“

441

od Bergmann & Co., Tešin (Tetschen) ob Labi je in ostane, pozneje kot doslej nedosežen v svojem presenečenim naravnem pobarvanju las in brade. — Dobiva se v svitli, rujav in črni barvi steklenica po K 2-50 v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in brivnicah.

Naročila na vsakovrstne harmonije

pošiljajte na naslov

Ivan Milavec, izdelovatelj orgel, Ljubljana, Linhartova ulica.

Krompir

rumeni, rožni in beli, fižol, oves, domačo deteljo, lucerno, čebulček, krmilno peso, korenje, sploh vsa vrstna in poljska semena zanesljive kaljivosti, najboljše vrste se dobe v veletrgovini

ANTON KOLENC v Celju.

Istotam se kupi vsaka množina želoda in deteljnega semena domače detelje. 779

Namesto za K 106 — za K 56 —

dobavljam franko na vsako postajo za reklamo, nove vrste

šivalne stroje „Singer“

ki se gonijo z nogo, z elegantno omarico in 10letno garancijo. Odpošljem ko dobim 15 K zadatja, ostanek po povzetju. — Vse vrste šivalnih strojev po cenah na debelo

A. Weissberg, Dunaj II. Untere Donaustrasse 23.

Cenik zastoj in franko. 3231

Dopisuje se v slovenskem in hrvaškem jeziku.

Mlin najem

popolnoma nov, na 5 tečajev. Melje se največ za Ljubljano. Zraven je gospodarsko poslopje in toliko zemlje, da se lahko red 1 krava in 6 pa tudi več prašičev. Prednost ima, kdor ima vsaj nekaj 100 K denarja, da more trgovati. Odda se lahko takoj. Ponudbi sprejema iz prijaznosti Upravištvo Slovenca pod »I. M. 26«. 799

Hiša

enonadstropna, pripravna za vsako obrt ali pa za penzionista-duhovnika, z zelenjavnim vrtom, obokanim hramom in hlevom se takoj proda. V I. nadstropju so tri sobe kuhinja in shramba. Več se izve pri lastnici na Vrhniki 113, pri Ljubljani. 794

Hiša,

na jako lepem kraju se proda iz proste roke. Pripravna za vsako obrt. Na željo se dobi tudi gozd in nekaj njiv. Več pove Anton Kokalj, Pungart št. 1, pošta Škofjaloka. 699

Priložnostni nakup!

Za vsako gospodinjstvo in za vsako perilo izborna porabna. 1 kos 23 m Wernerjevega platna, zelo fina kakovost; 3 kosi rjuh I. kakovost, velikost 140 x 200 cm, vse skupaj le za K 25— franko po povzetju na vsako postajo

Jan Werner, Dobruška 480, Češko. tkalnica za platno in bombaževino.

Nova pomladna in poletna zbirka vzorcev zastoj in franko. 677 (1)

Važno za izseljence!

V zadnjem času se zopet pojavlja jo izseljenci, ki gredo kar trumoma v Ameriko, in sicer največ v cleveland-ske tovarne. Ne zmenijo se veliko za svarilo, da so letos volitve in da se je batil velikih stavk, brez katerih ne mine zlasti v Ameriki skoro nobena volitev, posebno pa kadar so glavne volitve, kakor letos. Ob času volitev so največkrat zaprte malone vse tovarne in rudokopi. Na tisoče in tisoče ljudi je brez dela. Kdor si je popreje kaj prihranil, mu čas volitve osuši trdo in krvavo zasluženi denar tako, da zavlada velika beda, ki uniči na tisoče družin.

Svarimo Vas, ne hodite v svet, kjer Vam je prikrit začetek in konec! Ostanite raje doma, posebno Vi, možje in mladeniči! Saj se Vam sedaj odpira najlepša prilika, da lahko zaslužite lep denar na domači grudi in se Vam ne bo treba boriti v tujini za vsakdanji kruh.

Dne 18. marca t. l. se prične z delom belokranjske železnice, ki bo trajalo do dobri dve leti. Potrebovalo se bo na tisoče ljudi, ki bodo imeli lep zaslužek, seveda po zmoglosti. Kdor želi v tem oziru kaka pojasnila, naj se obrne na družbo sv. Rafaela v Ljubljani, Dunajska cesta št. 32.

UDELEŽENCI EVHARISTIČNEGA KONGRESA IZ INOZEMSTVA.

Evharističnega kongresa na Dunaju se po dosedanjih prijavah udeležijo 800 Angležev, 500 Belgijcev, 300 Francozov. Hrvatov je pa prigašenih k evharističnemu kongresu 4000.

NAČELNIK AVSTRIJSKEGA GENERALNEGA ŠTABA V BEROLINU.

Načelnik avstrijskega generalnega štaba pl. Schemua se je 15. t. m. udeležil velike vaje na vojaškem vežbališču pri Döberitzu. Vaje se je udeležila vsa posadka v Potsdamu in ena četa iz Spandaua. Schemua se je ob 7. uri zjutraj iz svojega hotela v vojaškem avtomobilu na vežbališče odpeljal. Vaje se je udeležil tudi vojni minister von Heringen. Opoldne se je vaja, ki so se je udeležili tudi trije aeroplani, končala. Podmaršal Schemua se je osobito za aeroplane zanimal in se je v Berolin šele ob 3. uri popoldne vrnil. Schemui je nemški cesar podelil veliki križ reda rdečega orla, stotniku pl. Pohlju pa red rdečega orla III. vrste.

RAZPAD KITAJSKE.

V berolinskih kolonialnih krogih se je zelo opazilo, ker je angleška vlada v poslaniški zbornici banke vzpodbujala, da naj se v prilog nove kitajske vlade finančnih akcij udeležujejo. Angleški politiki zmede na Kitajskem koristijo. Angleži nameravajo Tibet zasesti. Na Kitajskem pričakujejo nadaljnjih zmed in sodijo, da Kitajska razpade.

NESPORAZUMLJENJA MED FRANCOZI IN ŠPANCI.

Pogajanja Španske in Francoske glede na Maroko so zelo nezadovoljiva. Povsod nastajajo difference. V Parizu in v Madridu zato o položaju zelo pesimistično sodijo.

»POBASAJ« PRI SOCIALNI DEMOKRACIJI.

»Reichpost« poroča, da je vzela noč tajnika in blagajnika okrajne bolniške blagajne v Kimpolungu, soc. demokrata Morica Jawetza. Zapustil je 15.000 K dolga in trdi se, da je trpela tudi bolniška blagajna.

RUSKA PRINCEZINJA SE ZAROČI Z ANGLEŠKIM PRESTOLONASLEDNIKOM.

Poroča se iz Peterburga, da se princesinja Irena Aleksandrovna, carjeva nečakinja, zaroči s princem Waleskim.

SAŠKI PRESTOLONASLEDNIK V BOSNI.

V Mostarju, Sarajevu in v Jajcih pričakujejo saškega prestolonaslednika Jurija.

LAŠKO - TURŠKA VOJSKA.

Lahi pred Bengazijem zopet poraženi. Uradno se poroča iz Carigrada: Dne 6. t. m. je prodiral turški oddelek iz Fejabu in napadel Lahe, ki so morali svoje taborišče zapustiti. Lahi so precej ljudi izgubili. Turki, ki so imeli samo dva ranjena, so Lahom vzeli veliko konj, velblodov in drugih stvari.

Odgovor Italije velevladistim.

»Agenzia Stefani« poroča: Zunanji minister je po vrsti zaslusal francoskega, nemškega, avstro - ogrskega in ruskega poslanika. Izročil jim je pisane pogoje za ustavljenje sovražnosti nasproti Turkom.

Turčija najame posojilo.

Turški finančni minister je sklenil pogodbo z nemško banko, ki je v zvezi

z drugimi nemškimi in avstrijskimi bankami carinsko posojilo leta 1911 prevzela, po kateri dobi Turčija 54 milijonov mark predujema do 14. marca 1913 proti binpol odstotka.

Turška vojska v zraku.

»Tanin« in »Sabah« prirejata zbirke za nabavo turških aeroplanov. V Carigrad sta se dva turška aeroplana pripeljala.

Turki nabavajo premog za svojo mornarico.

Turško mornariško ministrstvo je francosko družbo v Herakleji pozvalo, da naj ves premog, kar ga ima, ohrani za turško vojno brodogradnjo, ki pričakuje laškega napada v Dardanelih.

NAPAD ALBANCEV NA MINISTRA ADILA.

Iz Peči se poroča, da so Albanci med Pečo in Djakovo pri Lokri streljali na reformno komisijo, ki jo je vodil turški notranji minister Hadži Adil beg. Turki ne poročajo, koliko ljudi da je v boju padlo. Enega ranjenega častnika so v Skoplje prepeljali. En bataljon vojakov in več topov je napadalce zasledovalo.

REORGANIZACIJA TEHNIČNIH ČET.

Vodstvo naše armade namerava tehnične čete preosnovati. Zdaj imamo v Avstriji zgolj pionirje, a radi velikih preosnov in tehničnega napredka se je potreba pokazala, da se gradba trdnjav in utrdb izroči posebni četi in da se obnovi ženijska četa, ki se je svoj čas odpravila.

SOC. DEMOKRATI MED SEBOJ.

Dne 16. t. m. bi se bilo moralo v brnsko splošno bolniško blagajno voliti, a brnski magistrat je zadnji trenutek volitev odgodil, ker se je bal prevelikih izgrediv med češkimi in nemškimi soc. demokrati.

SLOVSTVO.

»Slovenski Učitelj« št. 3. ima sledečo vsebino: Kaj zahteva sedanja doba od slovenske učiteljice. Marica pl. Kleinmayr. — Posvečujoča in dejanska milost. Poljanec. — Meščanska šola. B.ški. — K reformi ponavljavne šole. Fr. S. — Kongres za katehetiko na Dunaju. —ž. — Razredni učitelj. Iv. S. — Avstrijsko učiteljstvo se giblje. Ivan Štrukelj. — Katehetski vestnik: Konference društva slovenskih katehetov. Kilometrina i. dr. Kateh. beležke. Zgledi. — Učiteljski vestnik: Kmetijska nadaljevalna šola. Učiteljske izpremembe. Učiteljske zadeve itd. Naša zborovanja. Raznoterosti. Vzgoja. Slovestvo in glasba. — Upravištvo »Slovenskega Učitelja« n. z. n. a. da tretje številke ne pošlje več tistim p. n. naročnikom, ki kljub opominu niso poravnali zaostale naročnine. Kdor je prejel list samo na ogled, pa ni poslal naročnine, se bo črtal iz knjige naročnikov.

KNJIČOTRŠTVO.

Molitev novega brevirja olajša najbolj direktorij za leto 1912. pod naslovom »Ordo divini officii«. Ta knjižica odpomore zamudnemu iskanju in izključuje vsaki dvom glede predpisanih molitev. Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani za ceno 1 K 10 vin.

Cerkvenim pevskim zborom priporočamo »Postne in velikonočne napeve« našega najbolj priljubljenega skladatelja P. Angelika Hribarja, katera zbirka je izšla ravnokar v novi izdaji v zalogi »Katoliške Bukvarne«. — Cena partituri 2 K, glasovi po 50 h.

Novi cesni zakon je izšel ravnokar v zalogi Katoliške Bukvarne v Ljubljani s slovensko-nemškim besedilom pod naslovom: »Zakon z dne 21. februarja 1912, veljaven za vojvodino Kranjske glede gradnje in vzdrževanja javnih neerarskih cest in potov.« — Cena 1 K 20 vin., trdo vezano 1 K 50 vin.

Ljubezen moža. Kako se more ljubezen moža pridobiti in ohraniti, to je že mnogim dekliškim in ženskim srcem povzročilo preglavice in otožne ure. Že pred stoletji je nežni spol mislil o tem, in je tedaj čestokrat poskušal, pridobiti si ljubimca s čarovno pijačo in s prikupljivimi pomočki. Danes so naša mlada dekleta in žene na boljšem, zakaj pove se jim nezmotljivo siguren recept, ki je tisočkrat preizkušen. »Uči se dobro kuhati, dete moje, zakaj ljubezen moža gre skozi želodec.« jim svetujejo izkušene matere, in vpoštevaj tudi osobito to, da se samo s pristno Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo more pripraviti okusna in zdrava kavina pijača. Pristna »Kathreinerjeva« je v svoji nedosežni izbornosti vedno enaka, in spričo njene nizke cene dosežeš v gospodinjstvu prav lepe prihranke. Z utripajočim srcem opazi ubogljive hčere tudi vselej, da izvoljenci njihovega sreča visoko cenijo gospodinske lastnosti.

G. F. Jurásek

prvi in edini slov. vlaševalec in trgovec glasovirjev

v Ljubljani, Poljanska cesta 13

Glasovirje, pianine in harmonije

iz prvovrstnih dvornih in komornih tvrdk imam v lastni zalogi, bogato izbiro po solidnih cenah. Jamčim pismeno 10 let!

Stare glasovirje imam vedno v zalogi!

Vglaševanje

vseh sistemov glasovirjev in harmonijev, ter vsa popravila izvršujem precizno in ceno.

Stare glasovirje ugodno zamenjam.

GLASBENI MATICI in drugim slovenskim zavodom vlašuje glasovirje izključno le koncesionirana tvrdka G. F. Jurásek.

Skrbne matere

ne čakajo, da se pri njihovih ljubljenskih razvije iz navadnega kašlja resna bolezen, ampak dajo otrokom v takih slučajih takoj zdravniško priporočeno, prijetno dišeče, kašelj olajšujoče sredstvo

Thymomel Scillae.

Izdelovanje in glavna zalogi v

B. FRAGNER-ja lekarni

c. in kr. dvor. dobavitelj Praga III., št. 203.

Prosimo, vprašajte svojega zdravnikal 1 steklenica K 2-20. Po pošti franco proti naprej pošiljati K 2-90. 3 steklenice proti naprej pošiljati 7 K, 10 steklenic proti naprej pošiljati 20 K.

Pazar na ime sredstva, izdelavatelja in varstveno znamko, 3118

Dobiva se v vseh lekarnah. V Ljubljani: Rihard Sušnik, dr. G. Piccoli, Jos. Čizmaš.

Mihael Kastner,

Ljubljana, kongresni trg št. 10

najcenejši izvor za:

špecerijsko blago, jedilno in živinsko sol, petrolej, (tudi v izvornih pločevinastih vrčih) obdavčen in neobdavčen bencin (za motorje in avtomobile) gasolin, ligroin (za razsvetljavo) gonilno olje za diesel-ove motorje.

Vse vrste strojnega olja, parafina.

Use mineralne vode in vrelske izdelke vedno sveže v zalogi. 133

Priložnostni nakup!

Lepa žepna ura z verižico K 3-50.

30.000 komadov

Izpolnjen, naveditega pošiljam 1 lepo 26 ur idočo (ne 17 ur) »GLORIA« srebrno anker-rem. uro, švic. kolesje z lepo grav. oklopijem, s sekundnim kazalcem in lepo pozlačeno ali posrebr. verižico natančno idočo le za K 3-50. Nadalje ponudim eno pravo pozlačeno 26 ur idočo anker-rem. prve vrste švicarsko uro s pozlačeno verižico za K 5. Triletno pismeno jamstvo za vsako uro. Razpoložljiva proti povzetju S. KOHANE, razpisovalnica švicarskih ur, Krakov št. 78. Nostevilno priznanje in naročilo. Za neugajajoče denar nazaj. 517

Wörishofen na Bavarskem

744 Izborni uspehi!

Kneippsko kopališče

Celo leto odprto!

Slovincem se priporoča »Hirski dovec« (Pension Polisek) izvrstna higijenična kuhinja, snažne, dobro opremljene sobe, skrbna postrežba, električna razsvetljava. — Zmerne cene (od septembra do maja posebno znižane). — Edino slovensko podjetje o kraju! Podrobnosti daje lastnik Jakob Čebulj.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesionirana pr daja strupov. Ustanovljena leta 1897.

ANTON KANČ

Ljubljana, Židovska ulica 1.

Naša Rnčka

mična povest iz sedanjega časa za odrasle Stane samo 80 vinarjev. Dobiva se v KATOLIŠKI BUKVARNI V LJUBLJANI

Zaradi preselitve se proda skoraj nov, zelo fin

električen pianino

dalje večja množina

vrtnih miz in stolov

ter ruski biljard

Poizve se pri P. Košaku, gostilna, Ljubljana, Martinova cesta št. 21. 819

PRODAJALKA

stara 20 let, izvežbana v mešani stroki, zmorna slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, spretna računarica, želi primerne službe. Nastop službe po dogovoru, ker je sedaj še uslužbena v neki trgovini. Rada sprejme tudi službo v modni ali kaki drugi podobni trgovini. Eventuelne ponudbe naj se izvolijo poslati na upravo »Slovenca« pod št. 821. 821

Kupim vsako množino brinovega olja

Vzorci in cena naj se pošiljajo 822

R. M. Zorè, Jesenice, Gorenjsko

2 krojaška pomočnika

sprejme takoj 823

Ivan Zvezda, Jesenice, Gorenjsko

Strojnik

za motor na bencin in betonske stroje se išče.

Ponudbe na betonsko podjetje

Zajec & Horn, Ljubljana, Dunajska cesta št. 76.

Izurjen žagar

ki se dobro razume na žago (Spaltgatter) za rezanje tavolet, se sprejme za takojšnjo nastop pri tvrdki 825

Marini & Mioni v Št. Jerneju

na Dolenjskem. — Ponudbe pismeno.

Lep vinograd

ki že rodi 10 polovnjakov vina, a je še nad 1000 m² rigoliti, v imenitni krasni legi, tik župne cerkve sv. Eme, p. Pristova, Stajer, se proda. Hiša zidana z opeko krita, je sposobna za vsako obrt, sosedne za trgovino, katere ni blizu, ima dve sobi, kuhinjo, shrambo, 2 kleti, 1 hlev, njivo in vrt. Vse v dobrem stanju. Na posestvu je 2000 K intabuliranih. Cena 6000 K. Daljna kupnina po 4000 K se lahko plačuje na roke pod ugodnimi razmerami. Pojasnila daje Blaž Prah, posestnik pri Sv. Križu, p. Rogaška Slatina. 755